

Universitätsbibliothek Wuppertal

Ērodotu Alikarnassēos Historiōn Logoi 9, epigraphomenoi Musai

Herodotus

Genevae, 1618

De Aegyptiacis legibus et institutis

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1452)

ΠΕΡΙ ΤΩΝ

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΕΘΩΝ, ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΙΣΟΕΚΑΝ, ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΥΜΦΟΔΩΡΟΥ, εν τῇ τρισημικατά τῶν βαρβαρικῶν.

ΘΕΣΙ δὲ, τὰ μὲν ἐκ τῶν ἰσούτων, τὰ δὲ ὁμοίως γράνται τοῖς Ἑλλησιν. ὁ μὲν γὰρ δέξασθαι τοῖς παροσβυτέροις ἐστὶ νεωτέροις, ὁμοῦ ἔπος καὶ ἡμῶν διοικουσί, τῶν δὲ ἄλλων ἐστὶν ἐν μὲν γὰρ τοῖς Ἑλλησιν ἄνδρες καὶ κατὰ τὴν ἀγροικὴν οἰκονομοῦσιν, αἱ δὲ γυναῖκες, ἐν δὲ μὲν οἰκίᾳ ἐκαστοῦ οἰκιστοῦ ἐκαστοῦ ἐπιπέτῃσι καὶ κηπηλοῦσιν, ἄνδρες καὶ τὴν οἰκίαν ὑφαινοῦσιν. ὁ γὰρ Σέσωφις, ἐκ τῆνδε τῶν ἀνδρῶν βουλεύμενος, ἄτε μεγίστης χρεῆς γένηται καὶ πολλοὺς ὄντας, ὅπως μὴ συστραφέντες ἐπὶ ἰσομοίᾳ ὁρμήσωσι, τὰ μὲν ἐκείνων ἔργα ταῖς γυναῖξιν, τὰ δὲ τῶν γυναικῶν ἐκείνοις προσέταξεν ἵνα μὴ μόνον τῶν ὀπλων ἀναγκάως φερθέντες, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ὑπο τῶν ἐπιτηδουμένων ἀιθέντες, ἀσμενῶς ἐπὶ τοῖς ὑπαρχοῦσι καταμύωσιν. ὅθεν ἐστὶ μὲν, ψιλῶς εἶ, τὰς δὲ ἀιέναι τὰς τεύχας προσέταξε καὶ ἐστὶ μὲν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν φέρειν τὰ φορέα, τὰς δὲ ἐπὶ τῶν ὤμων, ἵνα ἀνασεν ἐπειτα δὲ, ἐστὶ μὲν, κατὰ μὲν, τὰς δὲ, ὁρτὰς ἐξώσας οὐρεῖν. καὶ ταῖς μὲν δύο ἰμάτια παρὲν βαλε, τοῖς δὲ, ἐν ὑπολαμβανῶν ἅμα τοῖς ἐπιτηδουμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκ τῆνδε εἶσαι. ὁ καὶ Λυδοῖς ὑστέρῃ συμπεσεῖν φασί.

animos etiam effeminari eorum qui vitam ita instituerent. Quod Lydis quoque postea euenisse ferunt.

ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ, ἐν τῇ ιζ.

ΠΑΡΑΠΛΕΥΣΑΝΤΙ τῇ ταῦτα ἐφ' ἑκάτ' σαδίας, πόλις ἐστὶν Ἀρσινόη. Κροκοδείλων δὲ πόλις

DE

ÆGYPTIACIS LEGIBVS ET INSTITVTIS, E DIVERSIS HISTORICIS, & ALIIS SCRIPTORIBVS.

EX NYMPHODORO, in XIII. rerum barbaricarum.

INSTITVTIS autem partim contrariis partim similibus vtuntur iis quibus & Græci. Nam in hoc vt iuniores senioribus de via cedant, eodem quo nos modo se gerunt: in aliis rebus nequaquam. Apud Græcos enim viri quidem res in foro agendas administrant, at mulieres, domi manentes, lanificio dant operam: illic vero mulieres quidem in foro ambulant & cauponariam exercent, at viri domi textoria. Sesostris enim, viros effeminare volens, vt pote quum multi & in regione amplissima essent, ne conspiratione inter se facta ad consequendam iuris æquabilitatem animum conuerterent, illorum opera mulieribus, at muliebria illis assignauit: vt non solum armis priuari (quod necesse erat illis contingere) sed etiam propter eam animorum remissionem quæ illud vitæ genus consequeretur, libenter in eodem rerum statu permanerent. Vnde etiam hos quidem glabros esse, at illas capillos promittere imperauit: & hos super capitibus onera portare, illas super humeris, coegit. Deinde vero, hos quidem, sedentes, illas vero corpore erecto meiere. Insuper mulieribus quidem amacula duo, at viris vnicum dedit: existimans,

EX STRABONE, libro XVII.

PRÆTERNAVIGANTI hæc ad centum stadia, vrbs est Arsinoe, quæ olim Crocodilorum vrbs dicebatur.

tur. In hac enim præfectura mirum in modum colitur Crocodilus: & est sacer apud eos, in lacu quodam seorsum nutritus, & sacerdotibus mansuetus: ac Suchus vocatur. Nutritur autem pane, carne & vino, quæ à peregrinis afferuntur ad eiusmodi spectaculum venientibus. Hospes itaque noster, vnus ex honoratis viris, qui nobis sacra monstrabat, ad lacum vna accedens, placentulam, & carnein assam, & quoddam mulsi vasculum è cœna attulit. Bestiam in ripa lacus inuenimus: ex sacerdotibus alii eius os aperuerunt, alius placentam ingessit, postea carnè: deinde mulsum infudit. Ille in lacum defiliens, in vltiorem partem traiecit: quumque alius hospes aduenisset, & similiter primitias attulisset, cursu lacum circumeuntes itidem inuento Crocodilo obtulerunt.

Post Arfinoiticam Heracleoticamque præfecturam est Herculis ciuitas, in qua colitur Ichneumon, contra morem Arfinoitarum. Hi enim Crocodilos colunt, (& propterea fossam habent Crocodilis plenam, & Mœridis lacum, nam venerantur, & ab eis abstinent) Heracleoræ autem colunt Ichneumones, qui Crocodilis & Aspidibus perniciosissimi sunt. nam & earum oua delent, & ipsas bestias interficiunt, luto armati, &c.

Sequitur Cynopolitana præfectura, & Canum vrbs, in qua Anubis colitur, & honor & sacer quidam cibus canibus est constitutus.

In vltiore regione est Oxyrynchus ciuitas, & præfectura eodem nomine. Hic Oxyrynchus colitur, & Oxyrynchi templum est: quamuis etiam ceteri Ægyptii omnes Oxyrynchum piscem colant. Sunt etiam quædam animalia quæ Ægyptii vniuersi colunt, vt de terrestribus tria, bouem, canem, felem: è volatilibus accipitrem atque ibin: ex aquatilibus duo, lepidotum (id est squamatum) piscem, & Oxyrynchum. Sunt & quæ seorsum coluntur. Sic Saitæ & Thebani ouem: Latum vero, qui piscis quidam est in Nilo, Latopolitani: lupum Lycopolitani, Cynocephalū Hermetopolitani, Cepum Babylonii, qui sunt iuxta Memphim. Cepus faciem habet satyro similem, cetera inter canem atque vrsam: in Æthiopia nascitur. Aquilam Thebani, leonem Leontopolitani, capram & hircum Mendefii,

καλεῖτο πρῶτον. σφόδρα γὰρ ἐν τῷ νομῷ τούτῳ ἱεροῖσι (ὧ) κροκόδειλον καὶ ἐστὶν ἱερεὺς πρὸς αὐτοῖς, ἐν λίμνῃ καθ' αὐτὸν τεφερόμενος, χειροῦν τῶν ἱερέων καλεῖται ὁ Σούχος. τεφερεται ὁ σίλοις, καὶ κρέας, καὶ οἶνον, προσφερόντων αἰεὶ τῶν ξένων τῶν ὅτι τῶν θεῶν ἀφ' ἑνὸς ἑαυτοῦ. ὁ γὰρ ἡμέτερος ξένος, ἀνήρ τῶν ἐν λίμνῃ, ἂν εἴη μυσταγωγῶν ἡμᾶς, σιωπῶν ὅτι τῶν λίμνῃ, κομίζων ἀπὸ τῆς δειπνοῦ πλακοῦ τὰ εἰόντα καὶ κρέας ὁπῶν, καὶ προσφίξῃν ἡμεῖς ὁ λικεῖται. ὁ δὲ πρὸς τῶν χεῖλει κείμενον ὁ θεῖον προσείοντες ὁ ἱερεῖς, ὁ μὲν δὲ σπῶν αὐτῶν ὁ σῶμα, ὁ δὲ ἐπέθηκε ὁ πέμμα, καὶ πάλιν ὁ κρέας. εἶτα ὁ μελίχρον κατήρασε. καταλόμενος δὲ εἰς τῶν λίμνῃ, διήξον εἰς ὁ πέραν ἐπελόντος δὲ καὶ ἀλλοῦ τῶν ξένων, κομίζοντος ὁμοίως ἀπὸ γῆν, λαβόντες περὶ τὸν δρόμον, καὶ καταλαβόντες προσώγειον ὁμοίως τὰ προσενηξέντα.

Μετὰ δὲ (ὧ) Ἀρσινόειαν, καὶ (ὧ) Ἡρακλεωτικὴν νόμον, Ἡρακλεῖς πόλις, ἐν ἣ ὁ ἰχθυόμενον ἱεροῖσι καὶ ἀνδρῶν τοῖς Ἀρσινόειαι. ὁ μὲν γὰρ εἰς κροκόδειλος ἱεροῖσι, (καὶ ἀπὸ τῶν ἡτε δῶρον αὐτῶν μετὰ ἔστι τῶν κροκόδειλων, καὶ ἡ τῶν Μοιειδῶν λίμνη σέβονται γὰρ καὶ ἀπέχονται αὐτῶν) ὁ δὲ ἰχθυόμονας, εἰς ὁλεθριώτατοις τοῖς κροκόδειλοις, κατὰ τὸ καὶ τὸ ἀσπίσι καὶ γὰρ τὰ ὡὰ ἀφ' ἑαυτοῦ αὐτῶν, ἐὰν τὰ θεῖα, τὰ πηλῶν ἡρακλεωτικῶν, &c.

Ἐξῆς δὲ ἐστὶν ὁ Κνωποπολίτης νομὸς, καὶ Κνωπὸν πόλις, ἐν ἣ ὁ Ἀΐβις ἱεροῖσι, καὶ τοῖς κυσὶ ἱερῶν καὶ σίλοις τετακται ἡς ἱερα.

Ἐν δὲ τῇ περαία Ὀξύρυγχος πόλις, καὶ νομὸς ὁμόνομος ἱεροῖσι ὁ Ὀξύρυγχον, καὶ ἐστὶν αὐτοῖς ἱεροῖσι Ὀξύρυγχου καὶ τοῖς καὶ τῶν ἀγίων Αἰγυπτίων κοινῆ πρῶτον τὸ Ὀξύρυγχον. πῖνα μὲν γὰρ τῶν ζῶων ἀπῶντες κοινῆ ἱεροῖσι Αἰγυπτίοι, κατὰ τὸ τῶν περὶ τὸν μὲν τεῖα, βοῶν, κύνων, ἀλκων τῶν ὁ πηλῶν δύο, ἱερακα καὶ ἰβιν τῶν ὁ ἐνδρῶν δύο, λεπιδωτῶν ἰχθῶν καὶ Ὀξύρυγχον. ἀπὸ δὲ ἐστὶν ἂ ἱεροῖσι καθ' ἑαυτοῖς ἱερασι, κατὰ τὸ Σαῖται προσάτον, καὶ Θηβαῖται

ἰεροῖσι δὲ (ὧ) ἐν τῷ Νείλῳ ἱερα ἰχθῶν, Λάτοπολιται λῖται λυκῶν τε Λυκοπολιται κνωποκεφάλων ὁ Ἐρμεοπολιται. καί τινος δὲ Βαβυλωνίοι ὁ καὶ Μέμφιν (ἐστὶ δὲ ὁ κείπος ὁ μὲν προσώπων ἑοικώς Σατύρω, πᾶλλα δὲ κνωὸς καὶ ἀρκῶν μεταξύ ἰχθῶν τῶν ἐν Αἰθιοπία.) ἀπὸ δὲ Θηβαῖοι, λέοντες δὲ Λεοντοπολιται, ἀγὰ δὲ καὶ τρεῖς Μενδηῖοι,

Malim
autem
est
habet.

Malim
autem
est
habet.

Malim
autem
est
habet.

Ex honoratis ibi viris, a Sacra quædam cibatio. Vel possim, facer quidam cibus. Magis enim est in usu hoc quam illud.

μυγάλιω ὃ Α' θριβίται διῆοι δ' ἀγ' ὅ π. τὰς δ' αὐ-
τίας ἔχ' ὁμολογημένας λέγουσιν.

Καὶ μὲν Ἰνά,

Ἐν ὃ τῇ Α' βύδω Ἰμφοσι τ' Ὀσίειν. ἐν ὃ τὰ
ἱερὰ τῶ Ὀσίειδος οὐκ ἔστιν, οὔτε ὠδὸν, ὅτε αὐλήτ',
ἔτε φάλτιω ἀπάρχεσθαι τὰ θεῶν, κατὰ τὰ τοῖς ἀγ-
λοῖς θεοῖς ἔθος.

Μετὰ ὃ τὴν Α' βυδὸν Διόσπολις ἢ μικρὰ. Ἐ-10
τα Τέντυρα πόλις. ἐν αὐτῇ ὃ Διὰ φερὸν τῶς πα-
ρὰ τῶν ἀλλοῖς Αἰγυπτίοις ὁ κροκόδειλος ἢ Ἰμφο-
ται, καὶ ἔστις τῶν ἀπύτων θηρίων νεόμισται. Ὁ
μὲν γὰρ ἄλλοι, καὶ τὰ εἰδότες τὴν κακίαν τῶ ζῶν,
καὶ ὡς ὀλέθριον τὰ ἀνθρώπων ἦν, σέβονται ὁ-
μοῖα, καὶ ἀπέχονται οὔτοι δὲ πύματα ἔσπον ἀνι-
χνύοισι, καὶ Διὰ φέρουσι ἀδελφί. ἔνιοι δ' ὡς-
τὰ τῶν Ψύλλοις τῶν πρὸς τῇ Κυρηνάια, φυσικῶ
Ἰνά ἀνιπαθίαν ἔχειν πρὸς τὰ ἔρπετα, οὔτως καὶ
τῶν Τέντυρας φασὶ πρὸς τῶν κροκοδείλους, ὡς-20
τε μηδὲν ἔσ' αὐτῶν πάθειν, ἀλλὰ καὶ κολυμ-
βαῖν ἀδελφί, καὶ Διὰ φέρων, μηδενὸς ἄλλου θάρ-
ρούτος.

Ἦ τὰ δὲ τῶ Μεμνονίου, θῆκη βασιλέων ἐν
ασηραίοις λατομηταί, πρὸς τετταράκοντα, θαυμα-
στῶς κατεσκευασμένα, θεῶς ἀξία. ἐν ὃ τῶς θῆ-
καις ὅτι Ἰνά ὀβελίσκων ἀναγραφὰ διλοδοσῶ
πλοῦτον τῶν ὅτε βασιλέων, καὶ τὴν ὅτι κερ-
τείδω, ὡς μέγρι Σκυθῶν, καὶ Βακτριῶν καὶ Ἰνδῶν καὶ
τῆς νῦν Ἰωνίας Διὰ τεῖνασθω καὶ Φόρων πλήθος, 30
καὶ στρατῶν πρὸς ἑκατὸν μυριάδας. λέγουσιν δὲ καὶ
ἀστρονόμοι καὶ φιλόσοφοι μάλιτα ὅτι ἐν αὐτῇ ἱερεῖς.
τούτων δ' ὅτι καὶ ὅ τὰς ἡμέρας μὴ κατ' ἑσπέρην ἀ-
γεῖν, ἀλλὰ κατ' ἡλίον, τοῖς τετρακονθημέροις δώδεκα
μησὶν ἐπαρῆντων πέντε ἡμέρας κατ' ἐνιαυτὸν ἑκα-
σον. εἰς ὃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶ ὅλου ἐνιαυτοῦ ὅτι
πρὸς ἡμέρας μορίου Ἰνὸς τῆς ἡμέρας, πρὸς ὅδον Ἰνά
συνιθέασιν ὅς ὅλων ἡμερῶν, καὶ ὅλων ἐνιαυτοῦ, 40
σύντων ὅσα μόρια τὰ ὅτι πρὸς ἡμέρας σινελόντα
ποιεῖ ἡμέραν. ἀναθέασιν δὲ τὰ Ἐρμῆ πᾶσαν
τὴν πιαύτων σοφίαν τὰ δὲ Διὸς, ὃν μάλιτα
Ἰμφοσιν, θειδέσθαι καὶ γῆροις λαμπεστά-
του πρὸς ἡνὸς ἱερούται, αἰ καλοῦσιν ὅτι Ἐλλίωες
παλλάδας. αὐτῇ καὶ παλλακθίαι καὶ σινέσθαι οἷς
βέλεται, μέγρις αἰ ἢ φυσικῇ γῆν τῶ σώματος κα-
ταροῖς μὲν ὃ τὴν καθαροσιν δίδεται πρὸς ἀνδρας.

ἡ. σ. αὐτῆ
μὲν ἡ. σ. αὐτῆ

murem araneum (siquidem hoc est my-
gale Græcorum) Athribitæ, alii aliud.
Causas vero afferunt inter se non con-
sentientes.

Et quibusdam interiectis,

Abydi Osiris colitur. in eius templo
non licet, nec cantori, nec tibicini, nec
citharædo sacrificium auspicari: quem-
admodum mos est aliis deis.

Post Abydum est parua Diospolis,
inde Tentyra vrbs. Eius incolæ præter
ceteros Ægyptios excellenter Croco-
dillum detestantur, & ex omnibus beluis
inimicissimum habent. Nam ceteri
quanquam eius animalis malitiam no-
rint, & humano generi perniciosum
existiment, Tentyritæ omnibus modis
eos peruestigant, atque occidunt. Sunt
qui dicant, quemadmodum Psylli apud
Cyrenaicam regionem naturalem quã-
dam vim habent aduersus serpentes: sic
& Tentyritis esse contra Crocodilos, ut
nihil ab eis damni accipiant, sed intrepide
vrintentur, & aquam tranent, alio ne-
mine audente, &c.

Supra Memnonium autem sunt re-
gum loculi in speluncis quibusdam in
lapidem incisi, exciter x l. mirum in
modum structi, spectatuque sane digni.
Iuxta hos in obeliscis quibusdam inscri-
ptiones sunt, quæ regum illorum diuiti-
as ac potentiam declarant, atque impe-
rium vsque in Scythiam, & Bactrianam,
& Indiam, & quæ nunc Ionia dicitur,
propagatum. Item tributorum magni-
tudinem, & exercitus circiter mille mil-
lia. Thebani maxime sacerdotes astro-
nomiam philosophiamque exercere di-
cuntur. hi non lunæ sed solis cursu an-
nos numerant, triginta dierum duode-
cim mensibus, quorum quisque x x x.
constet diebus: quinque dies quotannis
adiicientes. Ad totius vero anni com-
plementum quum quædam diei parti-
culæ excurrant, circuitiorem quandam
componunt è totis diebus, totisq; annis.
quot particulæ excurrentes & exeun-
tes diem conficiunt. Huiusmodi sapi-
entiam omnem Mercurio in primis
tribuunt. Ioui, quem præcipue colunt,
virgo quædam genere clarissima & spe-
cie pulcherrima sacraur: quales Græ-
ci pallacas (hoc est pellices) vocant.
Ea pellicis more, cum quibus vult
coit, vsque ad naturalem corporis pur-
gationem. Post purgationē viro datur:

1 Sic implendus hic locus, pernic. existiment, venerantur tamen, & ab eo manus abstinent: at Tent. 2 Mala parricidii: le-
git pro parricidii.

sed prius quam nubat, post pellicatus tempus, in mortua morem lugetur.

Post Thebas est Hermonthis ciuitas, in qua Apollo & Iupiter coluntur: hic etiam bos alitur. Deinde est Crocodilorum vrbs que eam belua colit. Hinc Veneris vrbs, & postea Latopolis que Palladem & Larum colit. Postea Lucina ciuitas, & eius templum. In vltiore regione est Accipitrum vrbs, vbi Accipiter colitur. Deinde Apollinis vrbs que etiam Crocodilis est inimica.

Ἐπιπέλας πόλις, ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν.

Μετὰ τὴν Ἐπιπέλας Ἑρμούθης πόλις, ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν. Ἐπιπέλας πόλις, ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν. Ἐπιπέλας πόλις, ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν.

DE AETHIOPIBUS.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΙΘΙΟΠΩΝ.

Apud eundem, eodem libro.

Ἰόπων.

Παρά τὰ ἀπὸ τῶν αὐτῶν βιβλίων.

DE VM putant, alterum, immortalem, qui rerum omnium causa sit: alterum, mortalem, qui nomine careat, & non sit cognitu facilis. Plerunque autem eos a quibus beneficium acceperunt, & regios, pro diis habent. reges suos, communes omnium seruatores & custodes esse putant, ceteros vero, priuatim eorum quibus benefecerunt. Ex iis qui ad torridam habitant, nonnulli sunt qui deos non credunt, qui quidem Solem oderint, & detestentur quum eum exoriri vident, propterea quod eos vrat & infelctet: atque ob id in paludes fugiunt. Meroes cultores etiam Herculem, Panem & Iliadem venerantur: ac praeterea quendam deum barbaricum.

Θεὸν δὲ νομίζουσι, ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν. Ἐπιπέλας πόλις, ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν. Ἐπιπέλας πόλις, ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν.

Mortuos alii in flumen abiiciunt, alii circumfuso vitro domi seruant, alii in fistilibus alueolis eos circum templa defodiunt. Iusurandum per eos exigunt, & sanctimoniam adhibent. Regem constituunt cum qui vel forma vel alendorum pecorum virtute, vel robore, vel opibus excellat.

Τοὺς δὲ νεκροὺς ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν. Ἐπιπέλας πόλις, ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν.

Antiquitus apud Meroen summa potestas fuit penes sacerdotes, tantaque auctoritas, vt nonnunquam misso nuncio mortem regi imperarent, & ei alium sufficerent. Postmodo rex quidam consuetudinem hanc aboleuit, cum manu armata in fanum irruēs, vbi aureum facellum erat, & sacerdotes omnes iugulans.

Ἐν τῇ τῆς Μερῆς κλειστάτῃ τῆς ἐπιπέλας πόλεως ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν. Ἐπιπέλας πόλις, ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν.

Is etiam Aethiopibus mos est, vt vbi rex aliqua parte corporis mutilatur, familiares idem quoquo modo patiantur, & cum eo etiam moriantur: idcirco maxima regi custodia adest.

Ἐστὶ δὲ καὶ τῆς τῆς Αἰθιοπικῆς ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν. Ἐπιπέλας πόλις, ἢ ἢ ὅ, τε Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἱερὸν.

Fortasse, aliquid regale pro se ferentes.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ
ἐν τῷ περὶ Ἰσίδος καὶ Ὀσί-
ριδος.

EXPLUTARCHO,
in libro de Iside & O-
siride.

ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ δὲ πολλοὶ, θεοσβύοντες
αὐτὰ τὰ ζῷα, καὶ παρὰ τὸν ὄρον ὡς θεοὺς, οὐ γέ-
λωτος μόνον εἶδὲ χλευασμοῦ καταπιπλήχασ-
ταις ἱεροουργίας· ἀλλὰ τῶν τῆς ἀβήτηρίας ἐλά-
χιστὸν ἔστι κακόν, δόξα δὲ ἐμφύεται δεινῇ, τὸν μὲν ἀ-
θενοὺς καὶ ἀκακοὺς εἰς ἀκρατὸν ἑσφραϊδουσα τὴν
δεισιναιμονίαν, τοῖς δὲ δριμυτέροις καὶ δραστη-
ροῖς εἰς ἀθέτους ἐμπύπλους καὶ θηριώδεις λογισ-
μοὺς.

Malim
ἀπὸ τῆς
ἀπαιδείας

Ὀλίγα ὑπερῶν,

Μόνον γὰρ ἐπὶ νῦν Αἰγυπτίων Λυκοπολίται
παρὰ τὸν ἑσφραϊστικὸν ἐπεὶ καὶ λυκός, ὃν θεὸν νομίζου-
σιν. Ὁ δὲ Ὀξυρυγχίται καὶ ἡμεῖς, τῶν Κνωπολι-
τῶν Ὀξυρυγχονίται ἑσφραϊστικῶν, κνώας συλλα-
βόντες καὶ ἑσφραϊστικῶν ἑσφραϊστικῶν, κνώας συλλα-
βόντες καὶ ἑσφραϊστικῶν ἑσφραϊστικῶν. Ἐκ δὲ
τούτου κατὰ αὐτὸν εἰς πόλεμον, ἀλλήλους τε διέθη-
σαν κακῶς, καὶ ὑπερῶν ἑσφραϊστικῶν κολαζόμενοι
διετέθησαν.

Μετ' ὀλίγα,

Βουῶ μὲν οὖν καὶ παρὰ τὸν ὄρον καὶ ἰχθυόμονα
δῆλον ὅτι χρείας ἐνεκα καὶ ὠφειλίας ἐτίμησαν· ὡς
Λήμνιοι κορυδοὺς, τὰ τῶν ἀπὸ τῆς ἀπαιδείας διέσκο-
τας ὡς καὶ κόπροντας· Θεσσαλοὶ δὲ πελαργεῖς, ὅ-
τι πολλοὺς ὄφεις τῆς γῆς αἰα διδύσσης ὅτι φθάνοντες
ἐξώλεσαν ἀπὸ τῆς ἀπαιδείας. δὲ καὶ νόμον ἔθεντο, φθάνοντες
ὡς ἀπὸ τῆς ἀπαιδείας πελαργῶν. ἀσπίδα δὲ καὶ γαλιῶν καὶ
καθάρων, εἰκόνας ἰνας ἐν αὐτοῖς ἀμαυροῦς, ὡς παρὰ
ἐν σαρκῶν, ἡλίου, τῆς τῶν θεῶν διωάμεως καπιδόν-
τες.

sequenti sunt, quum in illis diuinæ potentia imagines quasdam obscuras, quales sunt solis in stil-
lis, animaduertissent.

Ac, postquam rationem honoris uicuique horum animalium exhibiti reddidit, ad
crocodilum veniens, scribit,

Ὁὐ μὲν εἶδὲ ὁ κροκόδειλος αἰτίας πῶς αἰμο-
εῖσαν ἔσχηκε μὲν· ἀλλὰ μίμημα θεοῦ λέγεται γε-
γενέσθαι, μόνος μὲν ἀγλασσοῦ ὢν. Ἐπεὶ.

SED Ægyptiorum plerique colentes
Sipsa animalia, atque erga ea se geren-
tes tanquam erga deos, non tantum risu
& sannis totam sacra faciendi rationem
impleuerunt: (hoc enim minimum est
malorum quæ ex amentia illa proficif-
cuntur) sed vehemens innascitur ani-
mis opinio, quæ infirmos & simplices in
meram superstitionem impingit, ac
illis qui aliquantum sunt acri ingenio &
audaces, ad cogitationes delabitur per
quas negatur esse deos, & quæ belluinæ
sunt.

Paulo post,

Soli enim ex Ægyptiis Lycopolitæ
nunc quoque vescuntur oue: quia Ly-
cos (.i. lupus) idem facit: quem pro deo
habent. Atque adeo ætate nostra quum
Cynopolitæ piscem oxyrynchum ede-
rēt, Oxyrynchitæ canes comprehensos
& mactatos tanquam victimam come-
derunt. Ac quum inde ad bellum deue-
nissent, cum grauia sibi damna inuicem
intulerunt, tum à Romanis, pœnas illis
infligentibus, sunt allata.

Paulo post,

Boui quidem certe & oui & ichneu-
moni, vsus gratia quem præstant, & v-
tilitatis quam afferunt, eos honorem ex-
hibuisse patet: quemadmodum Lemni
galeritis, quoniam bruchorum oua in-
uenta confringunt: ac Thessali ciconiis,
quoniam quum terra multos serpentes
produceret, ciconiæ superuenientes
perdiderunt vniuersos. Ideoque legem
tulerunt, vt in exilium abiret quicunq;
ciconiam occideret. Aspidem vero &
felem & cantharum Ægyptij honore pro-
sequenti sunt, quum in illis diuinæ potentia imagines quasdam obscuras, quales sunt solis in stil-
lis, animaduertissent.

Paucif-

paucissimis verbis interiectis, subiungit,

Iam vero inter illa quæ vtraque de causa coluntur, de cane quidem dictum est antea, at ibis, dum reptilia mortifera interficeret, prima medicum euacuatio- nis corporis vsum docuit, quum illum hac ratione se abluentem & purgantem animaduertissent.

Ἀλλὰ μὲν τῶν δι' ἀμφοτέρω ἡμιμόρων, καὶ μὲν τὸ κωδὸς εἶρηται πρὸς τὸν ἡ δὲ ἴβις, σκοπεῖν. Ἐμὲν τὰ θανατηφόρα τῶν ἑρπετῶν, ἐδίδαξε πρὸς τὴν κενώματος ἰατρικῆν χρείαν, καὶ πδόντας οὕτω κλῆ- ζομένην καὶ κατὰ τὸν ἡμίονον ὑφ' ἐαυτῆς. &c.

Alia autem de cane habes eodem in libro, in iis quæ præcedunt: sicut & de aliis non pauca, præter illa quæ inde huc translata sunt.

Tandem vero ita locum hunc claudit, καὶ μὲν οὐδ' ἑπ' ἡμιμόρων ζῴων ταῦτα δοκιμάζω μάλιστα τῶν λεγο- μένων. id est, Atque ex iis quæ de animalibus dicuntur quibus honor exhibetur, hæc maxime sunt quæ probo.

Sunt autem & alij loci ubi rationem honoris certis quibusdam animalibus ab Ægyptiis habiti reddit: (Et in nonnullis eadem quæ illo in libro dicuntur.) Ex iis est hic, Sympos. III, quaestione V,

Nam muri araneo, qui cæcus est, diuinos honores tributos ab Ægyptiis fuisse aiunt, quoniam tenebras luce anti- quiores arbitrabantur: cumque è mu- ribus nasci, quinto partu, in nouilunio: ac iecur eius diminui lumine lunæ defi- ciente.

Τὴν μὲν γὰρ μυγαλίω ἐκτετατάται λέ- γουσι τὸν Αἰγυπτίων, τυφλίω οὖσαν, ὅτι ὁ σέ- γος τῶ φώτος ἡρώων πρὸς οὐτέρω ἕκτεταται δὲ αὐτῶ ἐκ μὲν πέρω τῆ γρεῶ, νομωίας οὐσης, ἐ- ἡ ἡ μείωδαται τὸ ἡπὲρ ἐν τῶ ἀφανισμοῖς τῆς σ- λῶης.

Deinde & honoris tam leoni quam ibidi exhibiti rationem reddit. Quum autem alibi huius honoris mentionem faciat, tanquam ab omnibus Ægyptiis exhiberi soliti, in iis quæ locum hunc paruo intervallo præ- cedunt, de sacerdotibus nominatim hoc dicit. Postquam enim ab eo dictus est porcus neque in forma habere aliquid magis absurdum, neque in natura magis illepidum, quam sit in scarabeo, gryphe, crocodi- lo, fele: subiungit, οἷς ὡς ἀγιωτάτοις ἱερεῖς Αἰγυπτίων ἄλλοις ἄλλοι προσφέρουται. id est, erga quæ, tanquam sanctissima, Ægyptii sacerdotes, alii erga alia, se gerunt. Quamuis autem, quum scribit illos ita se erga ea de sanctissima gerere, tacite innuat ea coli ab illis: quum tamen illud, non hoc, sonet Græcum loquendi genus, non debuit à Xylandro ita reddi, Quorum alia ab aliis Ægyptiorum sacerdotum coluntur. Quinetiam malè ἀγιωτάτοις, quod de animalibus Plutarchus dicit, ille ipsis sacerdotibus tribuit. totum enim locum ita vertit, Quorum alia ab aliis Ægyptiorum sacerdotum sanctissimis coluntur. Estque insuper animaduerten- dum, non dici, loquendo de animalibus, ἀγιωτάτοις, sed ὡς ἀγιωτάτοις. Atque ut obiter, Plutarchum cum Plutar- cho conferre, id est, eius locos inter se, lectorem doceam: dico, genus illud loquendi, προσφέρειν αὐτοῖς ὡς ἀγιωτά- τοις, respondere illi quod habuimus antea ex libro De Iside & Osiride, καὶ ἐποντες ὡς θεοῖς.

Ceteros Plutarchi locos omittens, in quibus agit de iis quæ apud Ægyptios peculiariter in more posita e- rant, venio ad quendam, qui miram quæ in conuiuio eorum recepta erat consuetudinem describit. Legimus enim in eo eius opusculo quod Conuiuium septem sapientum inscripsit, pag. 256. meæ editionis,

At Ægyptius sceletus (id est cadauer hominis exsiccatum, cui ossa tantum super- sunt) quem in conuiuia inferentes, con- iuiis proponunt, & hortantur vt recer- dentur se non multo post tales futuros, is quamuis ingratus & intempestius comessator adueniat, tamen non omni- no nullum ibi locum habet: si quidem non ad potandum & ad fruendum deli- ciis, sed ad mutuam amorem ac dile- ctionem exhortatur, monetque vt vi- tam, quæ tempore est breuis, malis re- bus longam non reddant.

Ὁ δὲ Αἰγυπτίος σκελετός, ὃν ἂν ἐπιεικῶς εἰς- ^{Suipetia esse potest hoc loco i- stud voca- bulum.} φέρουτες εἰς τὰ συμπόσια προστίθενται, καὶ πρὸς καλοῦσι μεμνηῶσαι τὰ χαρὰ δὴ τοιοῦτοις ἐσομένοις, καὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀλλοῖς ἐπιεικῶς ἔκων, ὁμῶς ἐ- χει ἡνὰ καὶ ἐν εἰ μὴ πρὸς τὸ πίνειν καὶ ἡδυπα- θεῖν, ἀλλὰ πρὸς φιλίαν καὶ ἀγάπην ἀληθῶν πρὸς τὸν πρῶτον, καὶ πρὸς ἀλλοῖς μὴ τὸ βίον, τὰς χεῖρας βραχυῶντα, πρὸς ἀμασσοκαχίς μακρῶν ποιεῖν.

Ab hoc Ægyptiorum in conuiuio more, qui à Plutarcho describitur, ad alia quæ alij scriptores in conuiuio itidem, aut etiam simpliciter in cœnis, consueti illis fuisse tradunt, veniendum est. Illorum autem scriptorum testimonia ex Athenæo depromam. Ac primum, in more positum illis fuisse conuiuiorum luxum, & quidem maiorem quam Persis, ex hoc Lyncei in Ægyptiacis loco, ubi Ægyptiorum cœnas Persicis anteponendas esse contendens, scribit,

Αἰγυπτίων ἑπίτραπὸν ἄντων ἐπὶ ὄχρον
Περσῶν βασιλέα, καὶ νικηθέντων, ἐπεὶ ἐγχετο αἰχμη-
λωτος ὁ τῷ Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὁ ὄχρος ἄνθι φι-
λαμ, θεσπύως ἄγων, ἐκάλεισε καὶ ἐπὶ δεῖπνον. τῆς
οὖν παρὰ σκλάβῆς ἡμορῆνης λαμπερῆς ὁ Αἰγύπτιος
κατεγέλα, ὡς βυτελάς τῶ Πέρσου Δαίμορῆου. Εἰ
ἵθελεις (ἐφη) εἰδέναι ὡ βασιλεὺς πῶς δεῖσιταῖα
εἶναι δὲ δαίμονας βασιλέας, ἐπίτραπὸν τοῖς ἐμοῖς ποτὲ
ἡμορῆοις μαγείροις παρὰ σκλάβῆσιν Αἰγύπτιον
δεῖπνον. καὶ κελύσαντος, ἐπεὶ κῆρσκαθάσθι, ἡσθεῖς ὁ
ὄχρος τὰ δεῖπνον, Κακὸν κακῶς σέ (ἐφη) ὡ Αἰγύπτιε
ἀπολέσειδαι ὁ θεοὶ, ὅστις δεῖπνα τοιαῦτα καταλι-
πὼν, ἐπεθύμησας τοῖνυς βυτελετέρας.

Sequitur apud Athenæum,

Τίνα δὲ ἰὼ ἅ Αἰγύπτια δεῖπνα, Πρωταγόρε-
δης ἐν τῷ περὶ τῶ παρὰ δαφνικῶν ἀγῶνων διδάσκει
ἡμᾶς, λέγων ἕτως, Τετὴν δὲ ἐστὶν ἰδέα δεῖπνων, Αἰ-
γυπτιακὴν τεραπεζῶν μὲν οὐ παρὰ τῶν ἡμετέρων, πινάκων δὲ παρὰ τῶν ἡμετέρων.

Male autem vertit quidam, Tertia cœnarum species est Ægyptiarum, in quibus non admouentur mensæ, &c. Non enim Αἰγυπτιακῶν, sed Αἰγυπτιακῶν scribit Protagorides: & duabus cœnarum speciebus propositis, tertiam quandam addit, quam esse Ægyptiam dicit.

Apud eundem Athenæum in fine libri primi legimus, istud esse argumento Ægyptios fuisse vinolentos, quod apud eos solos tanquam lege quadam cautum esset, ante vllum cibum brassicam elixam edere. Intelligit enim, illos ad vitandam ebrietatem hoc facere solitos fuisse. Apud eundem, in illa libri ultimi parte quæ in omnibus typographicis editionibus desideratur, legimus, coronam initio epularum dari solitam. Postquam enim dixit, Φιλόξενος δὲ ὁ διθυραμβοποιὸς ἐν τῷ ἑπηγραφομένῳ δειπνῶ ἀρχῶν ποιεῖται τὸν σίφρανον τὸ εὐώχιας, non longo intervallo subiungit, καὶ παρὰ Αἰγυπτίους, ὡς Νικόστρατος ἐροῖν ἐν τοῖς ἡ.

Vinolentia autem illorum & alibi meminit: & quidem in fine libri primi scribitur ex Dione quodam Academicis vinosos & bibaces Ægyptios fuisse: atque adeo inuentum apud eos fuisse inopia subsidium, ut qui propter illam vino destituerentur, ex ordeo confectum biberent. Eius autem potu adeo exhilarari solitos ut canerent & saltarent, ac omnia facerent quæ qui vino ebrii sunt facere confueuerunt.

Etiam ἀρσάκουσος vocat Ægyptios Hecatæus, apud eundem lib. X. id est, panis edaces: mentionem simul addens illius ordeacei potus id est, ex ordeo confecti. Ac propterea (addit Athenæus) Alexis in libro περὶ ἀποταρξίας, scribit Bocchorin & patrem eius Neochabin frugali victu usos fuisse. Sed miretur quis quomodo facta mentione illius edacitatis panis, necnon illius ex ordeo confecti potus (quo solitos non minus quam vini potu inebriari, modo legimus) subiungat, Ac propterea Alexis Bocchoridi & patri eius frugalitatis laudem tribuit. Sed intelligit (ut opinor) Ac propterea frugalitatis eorum tanquam rei quæ alioqui apud Ægyptios rara & notabilis esset, mentionem facit. Ceterum voluisse illos arbitror in hac frugalitate, aut victu frugi (nisi quis μοτρίαν τροφὴν moderatum victum, aut parvum & parabilem, aut etiam tenuem interpretari malit) antiquum etiam morem representare, tanquam fortasse conantes eum reuocare. Legimus enim libro V, ex quodam Apollonio, καὶ παρὰ Αἰγυπτίους ἵσπαλαμὸν σωφρονικῶς διεξήγετο τὸ ἅπλοσ συμπόσιον ἡμῶς. καὶ ἡμῶν μὲν καὶ εἰς δεῖπνον, τσορὴ τῆ λιτότατη καὶ ὑγεινοτάτη γράμμοι, καὶ οἶνον τσοῦτῶ ἕως ἰκανὸς ἀν γένοιτο πρὸς εὐθυμίαν. id est, Quinctiam apud Ægyptios antiquitus conuiuia temperanter celebrabantur. Sedentes enim cœnabant, vilissimo quidem sed saluberrimo cibo contenti: ac vino quantum ad exhilarandum animum satis esset.

HENR. STEPHANVS LE-
ctionis Herodoti studiosis.

HACTENVS de Ægyptiacis quoque legibus & institutis quædam velut appendix ad He-
rodotum, sicut antea de Persicis. Dare enim illam amplio rem minime visum est, sicut nec hanc.
Quam tamen quoniam titulus promittit non historicorum tantum sed aliorum etiam scripto-
rum locos exhibituram, duorum poetarum, vnus inter tragicos celeberrimi, alterius inter co-
micos non incelebris, versus adiungam. Illius tragici, cui nomen est Sophocli, versus, (qui om-
nino assentiuntur his Herodoti pag. 103. verbis, ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγορεύουσι καὶ καπιλόουσι
οἱ δὲ αἱ ἄνδρες, καὶ οἱ ποῖσι ἐόντες, ὑφ' αἰθροῦσι) in Oedipo Coloneo, pag. 283. meæ editionis, sunt hi,

Ὡς πάλ' ἐκείνω τοῖς ἐν Αἴγυπτῳ νόμοις
Φύσιν κατεμάχοντε καὶ βίου Ἑσφάς.
Ἐκεῖ γὰρ ὁ μὲν ἀρσενες καὶ ἑτάρας
Θακοῖσιν ἰσορρογῶντες, αἱ δὲ σὺν νόμοι
Τὰ ξωβίου Ἑσφεία πορσύνουσ' ἀεί.

At vero Anaxandridæ comici versus sunt hi, aduersus Ægyptios, anima-
lia, tanquam deos, colentes,

Quos ita ex tempore reddidi,

*Patrocinari non queo vobis ego.
Nec moribus enim nos sumus nec legibus
Consentientes: dissidentes plurimum.
Bouem tu adoras, sacrifico deis eum.
Anguilla deus est maximus, te iudice,
Obsoniorum iudicamus maximum.
Haud es suillam, vescor hac ego libens.
Canem veneraris, ipse contra verbero,
Obsonium voratur illi quum meum.
Nostra integri vult lex sacerdotes sicut
Omni sui parte, integros haud vestra vult.
Felem se habentem quum tu videris male,
Ploras: ego libens perimo; post pellem au-
fero.
Araneus mus pollet istic, non & hic.*

Οὐκ αἶ διναμίω συμμαχεῖν ὑμῖν ἐγώ.
Οὐθ' ὁ ἔποι γὰρ ὁμονοῶσ', ἔθ' ὁ νόμοι
Ἡμῶν, ἀπὸ ἀλλήλων δὲ διέχοισιν πολὺ.
Βῆν προσκυνοῦντες, ἐγὼ δὲ τῶν τοῖς θεοῖς.
Τῶν ἐγγελλῶν μέγιστον ἠγῆ δαίμονα,
Ἡμῶν δὲ τῶν ὄψων μέγιστον τῶν πολλῶν.
Οὐκ ἐαδίς ὑψα, ἐγὼ δὲ γ' ἠδδμω
Μάλισα τῶν τοῖς κῶα σέβας, τῶν τῶν δὲ ἐγώ.
Τῶν κατεμάχοντων ἡμῶν ἀλάβω.
Τοῖς ἱερέας ἐνθάδε μὲν ὁλοκλήρους νόμος
Εἶναι, πρὸ ὑμῖν δὲ, ὡς εἰοικει, ἀπηργυροῦς.
Σὺ μὲν ὁ ἀλθουρον κακὸν ἔχοντ' ἡ ἰδης,
Κλαίεις ἐγὼ δὲ ἠδδς' ἀποκτείνεις δέρω.
Διώταται πρὸ ὑμῖν μυγάλη, πρὸ ἐμοὶ δὲ γ' οὐ.

APPENDIX ALIA
AD HERODOTVM,
De incremento Nili, & eius cauffis.

è diuerfis auctoribus adiecta.

G. IVNGERMANVS LECTORI CANDIDO S.

DUPLICEM adpendicem ab H. Stephano ad Herodotum, quæ antecessit, antea habuisti, amice lector, & nunc iterum habes. Quam exaugere atque locupletare nobis consilium nõ fuit, forte nec facile etiam fuisset, solũ per temporis illius angustias, in quas cum hac editione cõiecti sumus. Bonum potius factum fore putauimus, si aliquid adiceremus, quod quasi tertiæ adpendicis vicem esset, ne profus *ἀσύνθετος* esse voluissẽ videremur: pro eaque re incidere statim quæ de Nilo aliter ac Herodoto factum fuit, diuerfis ab auctoribus disputata vltro citroque essent. Cui cogitationi locum dedimus eo libentius, quod hæc talia cum Stephanianæ adpendicis altera parte ita coniurent amice vt quasi eius subadpendix quedam videri queant. Et quid enim magis Ægyptiacum quam Nilus? *Νεῖλος*, inquam cum Aristide, *ποταμὸν οὐχ ἰσχυρὸν καλλίστος, ἢ μὲν ἴσος, καὶ χρεία καὶ θύας ἰδὸν, καὶ τῆς πάσι πολὺν κῶν.* Cui, vt idem sacundissimus rhetor ex aliquo *ἔρ' οὐ ἀμύητων* puto haufit, Ægyptiorum feruæ sollempnes atque sacrificia pleraque dicata sunt atque consecrata. Nec iniuria tanto in honore & veneratione haberi à gentilibus videatur iste *Ἦνικος* in terris Ægypti totius anni, quum ei id omne acceptum referant, quod terræ motum non sentiant vnquam, quod à peste sint liberi, quod eorũ terram nullis diluuiis cælestibus misceri contingat, vel ingenti imbre obrui. In quibus & Græcos ad stipulatores inuenerunt. Ita enim Aristides in extrema Ægyptiaca vnde & priora de promptissimis *ἢ καὶ σεισμοῖς καὶ λοιμοῖς καὶ τῆς ἐξ ἑρανὸς κατακλυσμοῖς ἀναλωτὸς ἡ χώρα, δὲ αὐτὸν ἴσος, ἢ δὲ τῆς ἀπὸ ἡμῶν Ἑλλήνας ἔλαθε.* De huius vero fluminis potissimũ incremento eiusque cauffis viri prisce mire inter se decertarunt, & vnusquisque sibi facilius reperire potuit qui suã sententiã refelleret, quã qui sectarentur: ita vix vllus quidquã protulit in mediũ, quin ceteri cõtinuo irent in omnia alia, & sibi nõ videri testarentur. Ea igitur quæ de hac re istaque opinionum diuersitate testata relinquere voluere optimi auctores, plufcula ex variis qui nobis ad manũ erant adiecimus, in quibus plerisque Herodoti nostri mentio fit. Nec de ordine laborare multũ voluimus, occupati magis in hoc vt raptim describeremus ista, ne operas moratemur. Prius tamen posuimus qui pluriũ de hac re sententias breuiter collegerũt, vt *PLVTARCHVM*, & *ANONYMV* quedã, qui ex H. Stephani officina cum opusculis variis historicis ac philosophicis Aristotelis & Theophrasti &c. anno domini *MDLVI* prodit, à quo præter aliorum & Callisthenis historici placitum refertur, quẽ ab aliis quos quidẽ hic coniunximus, haud nominatam arbitror: afferuntur ibi & è tragicis quædam quæ apud alios haud temere reperias, vel non ita plene. His tertius succedit *THEOPHYLACTVS SIMOCATA* prolixius singulorum è prisce eiusm. opiniones & referens, & refellens, non tamen è suo capite, quod minime adhibuit in consiliũ, sed è bibliotheca Diodori Siculi, vnde ista omnia descripsit fere *αὐτὸς ἔλεξε*, quãuis bono illo viro ne nominato quidẽ. Sane fuerunt *νῦν ἔπαλαι* conferentibus deprehensi sapius auctores à iuratis & proximis veteres transcripti ad verbũ, neq; nominati quidẽ, vt Plinii loquamur verbis. Sordidũ tamen hoc, & ab ingenuo pudore alienũ: potiusq; nobis Virgiliana virtus & Ciceroniana simplicitas placeat. *Obnoxij enim profecto, vt hoc eodem cum Plinio dicamus, animi & infelicis ingenij est, deprehendẽ in furto malle, quam mutuum reddere, quum præsertim sors fiat ex usura.* Nec itaque mirum, quum & veteres ipsi olim ideo male audirent frequenter, si noster Ægyptius sequioris iam æui, alienum partum sibi supponere clam voluerit: qua in parte tamen, nisi fallor, censoriam notam à literatis viris, quibus hoc ius sua virtute datum est, haud lucrificiet. Exscripsit, inquam, ista quæ illustris historicus Diodorus Siculus de Nili augmento libro primo *βιβλ. ιοδ' ἑκτῆς ἰστορικῆς* sub finem *τῆς πρώτης μετέδου*, prolixè aliorum opinionibus allatis & confutatis, disputauit, Simocata ad verbũ fere, raro *ᾠροῖσιν* immutans, quibusdã etiã omissis, & mutasset saltem ordinẽ, vel aliquid de suo largitus quoq; fuisset. cetera cum *ἀκριβῶς* quod ad nos attinet diserte profiteamur, nec quidquam volumus alias detractũ, vt quem excutere diligentius nullũ fuerit hætenus ocium. Quũ ea itaq; ex Simocata editione nupera adiecimus, quãuis correctiora, haud opus esse putauimus, vt eadem ex Diodoro describeremus denuo, actum agentes scilicet: præsertim quum is è Marnii nostri officina non ita pridẽ in publicũ editus sit à L. Rhodomano, viro amico cuius memoriã sancte colimus, cuiusq; ex obitu litteras Græcas detrimentũ accepisse certo nouimus & vt par est dolemus. Excerptimus saltẽ Herodotæ sententiã *ἀνασκινῶ*, vt apud *DIODORVM* ipsum ea extabat. *καὶ ταῦτα ταῦτην.* Post hæc insignis locus sequitur ex *ARISTIDIS* Adrianæ oratione Ægyptiaca qui prolixã confutationẽ cõtinet eorũ quæ scripsit Herodotus de Nili auctu. Merebatur sane ea oratio tota hic addi, nisi longitudo obstitisset, quũ operæ nostræ vix ita sperent se hæc editionẽ tẽpori absolutũras. Copiose enim & eleganter omnẽ hæc opinionũ varietatẽ pertractat, primũ de ceteris *ὡς γελῶν τε καὶ ἀναιδῆς* hosce ventos afferre pro cauffa illius incrementi: dein de niuib; liquefcẽtib; quod afferat, non magis verũ esse: tũ sententiã, quæ in Anonymi scripto tribuitur Callistheni, redarguit: inde Herodotũ nostrũ, exin Ephorũ, mox Euthymenẽ, post Oenopidẽ, tandẽ & ipsum Homerũ aggreditur. Aristidẽ itaq; *ὁ φιλοπονεῖτος* potest adire ipsum. Nos tantũ, vt diximus, eam orationis partẽ quæ aduersus Herodotũ nostrũ directã excerpere potuimus. His omnibus auctarioli loco quædã in candẽ rẽ ex *STRABONE*, *DIONE* siue eius abbreviatore *XIPHILINO*, & *HELIODORO* subiecimus: agmẽ vero hoc nobis claudit *THEODORETVS* Cyri episcopus, quem *σύμψυχον* Herodoto ne-

doto nostro fuisse patet, licet pie moneat nimiam curiositatem in eiusmodi abstrusis nobis abstinentiam esse. Hæc sunt, amice lector quæ cū ista προσθήκη tibi damus. Interpretes singulorū ἀπὸς παλαιῶν ad orā paginarum exteriorem indicavimus. Vnico isti ἀνανύμω, quod secundū numero est, nullus exstabat quod quidem nossem: inveni tamē qui tumultuaria opera in Latinam linguā conuerteret, rogatque sicubi aberrauerit ab humano lectore veniam. Græcus textus vt in quibusdam etiam emendatior, quam antea accidit, eederetur, operam pro virili dedimus: idque apparebit spero si cui forte comparare libebit. Alia quædam quæ in mentem veniebant, vel admonenda videbantur, vt & quædam ab aliis adnotata, ea ad inferiores paginarum oras adposuimus. Vale, lector amice & candide, operamq. nostrā qualē qualē boni consule.

DE
NILI IN-
CREMENTO, EX
DIVERSIS SCRIP-
toribus.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ, ΕΚ
ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΤΙ-
γραμμάτων.

EX PLVTARCHO,
De placitis philosophorum li-
bro IV, cap. I.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ,
Περὶ τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις βιβλ.
II. κεφ. Α.

THALES censet Ere-
siariū, qui venti Æ-
gypto aduersi spirāt,
statu Nili aquas at-
tolli, quod ostia ipsi-
us quibus se exone-
rat, maris obruti in-
fluxu obchudentur. EUTHYMENES Mas-
siliensis, ex Oceano marique externo
suapte natura dulci fluuium impleri. A-
NAXAGORAS, niue Æthiopica, quæ hye-
me frigans, æstate liquetur. DEMOCRITVS,
niue in partibus ad septemtriones
fitis sub solstitium estiuum resoluta atq;
diffusa, densari ex vaporibus nubes, quæ
compulsæ versus meridiem & ad Ægy-
ptum ab etesiis ventis, in magnos ac ve-
hementes dissoluantur imbres, quibus
cum paludes, tum Nilus impleantur.
HERODOTVS historiæ scriptor equalem
à fontibus fluere Nilum hyeme æstateq;
perhibet: minorem autem hyeme vide-
ri, quia tum sol Ægypto vicinior in va-
porem aquas redigat. EPHORVS, histo-
ricus is quoq;, æstate ait relaxari totam
Ægyptum, ac quasi exsudare copiosam
aquam, ac conferre ad hoc etiam Ara-
biam & Africam ob raritatem & sabu-
losum solum. EUDOXVS ait, sacerdotes
imbribus & oppositis temporum anni-
rationibus rem imputare. quando enim
apud nos æstas est, qui sub æstiuo habi-
tamus Tropico, tū iis qui e regione sub
brumæ circulo degunt hyemem esse, à
quibus tum exundans aqua prorumpat.

Interp.
Gm. Xy-
Landro.

ΑΛΗΞΑΝΔΡΟΣ ἐπιπέμει ἀνέμοις οἵεται
πνέοντας τῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ παλαιῶν
ἐπαίρειν τὸ Νεῖλου ὄγκον, ἀλλὰ ὁ
θεὸς ἐκέρχεται αὐτῶν τῆν κρείσδυναι ἅ-
ντα κτήνη καὶ ἀνθρώπους ἀνακόπτεσθαι. Εὐθυμηνὴς ἰατρί-
ος Μασσαλιώτης, ἐκ τῆς Ὠκεανοῦ καὶ τῆς ἐξ Ὠκε-
ανοῦ γλυκείας καὶ ἁλῆος νομίζει πληροῦ-
σθαι τὸ ποταμὸν. Ἀναξαγόρας, ἐκ τῆς χιόνος τῆς ἐν
τῇ Αἰθιοπία, τῆς κορυφῆς μὲν ἐν τῇ ἴσθμῳ, ὑψηλοῦς
ἢ ὡς χιμῶνι. Δημόκριτος, τῆς χιόνος τῆς ἐν τοῖς περὶ
ἀριστερῶν μερῶν ὑπὸ τῆς ἀνατολῆς ἀναλυομένης τε
καὶ ἀνατολῆς, νέφην μὲν ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου
τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς περὶ τὸν ἰσημερινὸν καὶ τῆς
Αἰγύπτου ὑπὸ τῆς ἐπιπέμει ἀνέμων, ἀποτελεῖσθαι
βροχίας ὄμβρους, ὑφ' ἀναπνεύσας τῆς τελί-
μνας καὶ τῆς Νεῖλου ποταμὸν. Ἡρόδοτος οὐκ ἀπο-
φείσκει ἴσον μὲν ἐκ τῆς πηγῆς φέρεσθαι χιμῶν καὶ ἴσον,
φαίνεσθαι ἢ ἐλάττωσθαι χιμῶν, ἀλλὰ ὅτι ἐν τῷ τῆς
καρπῶν πλοῖον ἰόντα τὸ ἥλιον τῆς Αἰγύπτου, ἔξ ἀπὸ
τῆς ἀνατολῆς. Ἐφορος οὐκ ἰσοειρησάμενος καὶ ἴσον
φασὶν ἀναχάσθαι τῶν ὀλίγων Αἰγύπτου, καὶ οἰονεῖ ἔ-
ξυδροῦν τὸ πολὺν ἅμα. σιωδίδωσι δὲ αὐτῆ καὶ τῆς Α-
ραβίας καὶ τῆς Λιβύης ὅτι τῆς ἀνατολῆς ὑπὸ τῆς ἀνατολῆς.
Εὐδοξος δὲ ἰερεὺς φησὶ λέγειν τὰ ὄμβρια τῆς ὑδάτων,
καὶ τῆς ἀναπνεύσασιν τῶν ὀλίγων, ὅταν πρὸς ἡμῖν ἔλθῃ τῆς
ἐπιπέμει ἀνέμων τῆς ἀνατολῆς οἰκῶσιν, ὅτε τοῖς
ὑπὸ τῆς χιμῶν τῆς ἀνατολῆς ἀντοίκοις χιμῶν ὅσιν, ἔξ-
ω δὲ πλυμμευθὲν ὕδωρ καταρρήγνυται.

1 legebatur αὐτῶν. q. d. Euthymenem sensisse, mare extremum esse dulce. ms. habet αὐτῶν, suapte natura. pro καὶ αὐτῶν. nam adspirationem negligi non est prorsus inusitatum. αὐτῶν etiam Budæus legit. G. Xyl. 2 lib. i. c. 25. 3 ἐξυδροῦν reponendum existimo ex Xylandri sententia, quum & in libro scripto dein ita se reperisse dicat. Patet id ex opinione Ephori etiam vti eam Diodes Siculus, & ex hoc Theoph. Simocata retulere.

Plutarchi ipsius vero sententia quanam fuerit, docere nos possint qui auctorem illum evoluerit diligentius. Mibi saltem succurrunt qualib. $\Theta\epsilon\tau\iota\sigma\delta\omicron\varsigma$ καὶ $\text{O}\sigma\iota\epsilon\iota\delta\omicron\varsigma$ scripsit, e quibus forte coniectare liceat eum illis qui in etesias auetus Nilias causam referebant, non fuisse αντιφρον. Verba ex libello, quem dixi, sunt: ἢ $\sigma\omega\epsilon\rho\gamma\omicron\varsigma$ αὐτῆ (Τυφάνος) βασιλῆς Αἰθιοπίαν ἀντίτιται πνοῶς νοτίης ἐξ Αἰθιοπίας. ὅταν γὰρ αὐτὰ τῶν ἐτησίων ἐπικρατήσωσι τὰ νέφη πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν ἐλαυνόντων, καὶ κλύσασιν τὸς τὸ Νεῖλον αὐξήσας ὄμβρους κατὰ ῥήγλους, κατὰ τῶν οὐρανῶν ἐπιρροῆς, καὶ τε κρατήσας παντάπασιν τὸ Νεῖλον εἰς ἐναντίον ὑπὸ ἀσθενείας συσταλέντα καὶ ῥυῖντα, κοῖλον καὶ ἄσθενον ἰξίωσεν εἰς τὴν θαλάσσαν. καὶ γὰρ λεγομένη καὶ θηξίς εἰς τὸ σόρον Ὀσίριδος, καὶ ἐν ἑοικεν ἀλλ' ἢ ἀρῶν ὑδάτος ἐκφανισμὸν ἀντίτιταις. διὸ μὲν δὲ ἄνθρωποι ἀναρροῦνται τὸ ὄσιον λέγουσιν, ὅτε τῶν ἐτησίων ἀπολειπόντων πάντων πασιν ἢ μὲν Νεῖλο: ὑπονοεῖται γυμνῆται ἢ χόρα, &c. Dixit atem superius eod. lib. quosdam mystice per $\text{O}\sigma\iota\epsilon\iota\delta\omicron\varsigma$ intelligere Nilum, mare per Typhonem. Nunc Plutarchi illa Latine, ut interpretatus fuit Xylander, ad huc: Regina vero Aethiopum quae Typhonem adiuerit, flatus austrinos ex Aethiopia notat: qui si vincant etesias a quibus versus Aethiopiam nubes pelluntur, prohibeantque imbres decidere quibus Nilus augetur: tum praualens Typhon aestu vrit, ac plane obtinens, Nilum in diuersam partem ob imbecillitatem fluentem, cauo alueo & humili in mare expellit. Quod enim inclusus in arcem dicitur Osiris, eo nihil aliud significatur quam aquae occultatio & defectus. Itaque mense Athyr periisse Osiridem dicunt, quando etesias omnino deficientibus Nilus recedit & solum nudatur.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΝΕΙ-

λα ἀναπλήρωσεως ἀφ' ὁμοῦ δόξα.

A N O N T M O Y.

ΘΑΛΗΣ ὁ Μιλήσιος εἰς τὴν ἐπιπέδων φησὶ
 Διὸς ἐτῆσιος γίνεσθαι τὴν ἀναπλήρωσιν. πρῶτον
 γὰρ αὐτὸς ἀνδρῶν τὰ ποταμῶν, καὶ τὰ σῶμαλα κείσθαι
 καὶ τὴν πνοῶν αὐτῶν, τὸ μὲν οὖν ἀνεμὸν δὲ ἐναντίας πνε-
 οντὰ κωλύειν τὴν ἐκβάσιν τῶν ποταμῶν ἐκπέπλην εἰς
 τὴν θαλάσσαν, ὅς τὸ κύμα πρὸς ἀπὸ τῶν ἀντίων τοῖς σῶ-
 μασι καὶ οὐρεῖον ὄν, ἀναχέσθαι τὴν ποταμῶν, καὶ ἀναπλή-
 ρωσιν οὕτως φησὶ γίνεσθαι τὸ ποταμῶν. Ἀναξαγόρας
 δὲ ὁ φυσικός φησὶ τῆς χόρας τηκομένης τὴν ἀναπλήρω-
 σιν τῶν Νείλων γίνεσθαι. ὡς αὐτὸς δὲ καὶ Εὐριπίδης ἐ-
 περεὶ ἰνὲς τραγῳδιῶν ποιεῖται. Ἄλλ' Ἀναξαγόρας
 μὲν αὐτῶν τῶν γένεσιν, ποίησιν λέγει τὴν ἀναπλήρω-
 σεως, ὡς αὐτὸς εἰρηκεν Ἐὐριπίδης δὲ ἐπὶ τὸν ἀ-
 φοεῖσθαι, λέγων οὕτως ἐν δράματι Ἄρχελαιος,
 3 Δαμαῶς ὁ πενήκοντα θυγατρῶν πατήρ,
 Νείλου λιπῶν καλλίστον ἐκ 4 γόρας ὑδάρ,
 ὅς ἐκ μεγάμβροτοιο πληροῦται ῥοῶς
 5 Αἰθιοπίδος γῆς, αὐτὴν ἀντακῆ χιῶν,
 Τεθρίπασθ' ὄντος ἡλίου κατ' ἀπέρα.
 καὶ ἐν Ἐλένη,
 Νείλος μὲν αἶδε καλλιπάρηνοι ῥοῶι,
 6 ὅς ἀν' ἀφ' ἡκαῶδος Αἰγυπίας πέδον
 Λακῆς ταχέως χόρος ὑγραῖν γῆας.

DE NILI INCRE-

mento diuersae sententiae.

INCERTO AVCTORE.

THALES Milesius, vnus e septem
 sapientibus, ait quod ab etesias fiat
 illud incrementum. hos enim ferri flu-
 uio aduersos, ostiaque eius opposita esse
 illorum flatibus. flantem itaque ex ad-
 uerso ventum prohibere effluxum flu-
 minis, ne in mare delabi possit: fluctus
 vero reiectos in ostia, cumque vento
 ferente, repellere ipsum fluuium. sicque
 incrementum illius fieri adfirmat. Phy-
 sicus vero ANAXAGORAS asserit ni-
 ue liquecente effici istum auctum Nili.
 Nec aliter etiam EVRIPIDES, & alii
 quidam Tragœdiarum auctores. nisi
 quod Anaxagoras quidem ipsam gene-
 rationem, effectiorem vocat huius au-
 gmenti, uti ipse dixit: Euripides vero lo-
 cum praeterea definit, ita dicens in fabu-
 la Archelao:
 Danaus sororū quinq̄ies denūm pater,
 Pulcherrimi Nili relinquens flumina,
 Qui augmēta sumit extumescēs fluctib.
 Nigrāte ab Aethiopide, quū niues liquēt,
 Per aethera aurigante sole limpidum.
 Et in Helena:
 Nili fluenta conspicis amēnissima
 Pro rore dio qui per Aegyptum ruens
 Humectat arua, nix liquet cum cādida.

x Diod. Sicul. l. i. bibl. ita: Ἀναξαγόρας δὲ ὁ φυσικός ἀπεφώτιστο τῆς ἀναπλήρωσεως αἰτίας ἐπὶ τῶν ἐτησίων χιῶν ἐπὶ τῶν Αἰθιοπίων. καὶ καὶ ὁ ποικίλος Εὐριπίδης μὲν φησὶ τὸν ἀναπλήρωσιν, καὶ γὰρ τῶν Νείλων, &c. eodem versus adferens, praeter primum & vltimum, qui hic leguntur plenius. Medios tres ita ibi vertit ἢ πῶς opt. Rhodomanus: Nili relinquens vndam humo pulcherrimam, Ex Aethiopia qui fluens nigra, sine Pleno tumescit, quum niues liquefacta eunt. 2 Huius fabulae mentio & apud Stobaeum, Justin. Martyrem καὶ μοναχίας, Stephanum in Αἰθιοπία, & Strabon. lib. 5. quod didicimus ex catalogo Euripidis tragœdiarum, quem confecit v. e. l. Andr. Schottus, non- dum edito. 3 Primus versus existit etiam apud Strab. l. 5. vbi tamen alii subiiciuntur quam hic. 4 quae est in Diod. &c. 5 Quartum hunc versum adfert & Stephanus in Αἰθιοπία. 6 Emenda ex ipso Euripide: ὅς ἀν' ἡκαῶδος, legitur etiam φησὶ δὲ in editione Euripidis. Versus sunt in ipso initio dramatis hic nominati. Vnde & apud Aristidem in Aegyptiaca, vbi hanc opinionem refutat, moneo hos versus reconcinnandos & emendandos esse, certe duos posteriores. ἢ περὶ, αἶθ, δὲ ἕξαστον αἶθρα τὴν ἐν ἡλίῳ, ὅς φησι, Νείλου μ. α. κ. ρ. ὅς ἀν' ἡκαῶδος φησὶ δὲ, Αἰγυπίας πῶς ἡκαῶδος καὶ χιῶν, ἀπ' αὐτῆς Νείλου Αἰγυπίας γῆας. ita enim mendis & glossis confusa ibi leguntur. Quis enim non videat illa Νείλου Αἰγυπίας πῶς ἡκαῶδος καὶ χιῶν, ἀπ' αὐτῆς Νείλου Αἰγυπίας γῆας. ita enim mendis & glossis confusa vultat exponere per verbum simile. Emenda itaque locum hunc. Euripidem autem & tragicos taxare ibi Aristidem, patet ex iis quae inferius subiicit: καὶ τὸ γῶντ' αὐτῶν τῶν τραγῳδικῶν, φησὶ, αἶθ' Εὐριπίδης, αἶθ' Αἰγυπίας αὐτῶν τῶν στωθῶν; & iterum ibidem. Sed ne omit- tamus G. Canteri versionem, e qua patet & illum non ignorasse veram lectionem: Nili fluens pulchra sunt hac virgine, Qui rore pro die locorum candida Aegyptiorum niue liquecente agros rigat.

Et ÆSCHYLVS:

Aethiopiae haud incognitum terra genus
Laudare noui, Nilus unde defluit
Humū volutās quā flabra imbres cōcitāt,
Vbi ignea diei micans vis splendida
Flamma resoluit ningidas rupes. viget
Aegyptus omnis tum beata, flumine
Sacro tumens, segetesque letas nūnciat.

CALLISTHENES autem scriptor histori-
arum contradicere voluit Anaxa-
goræ & Euripidis sententiæ, quam paulo
ante retulimus: suaque ipse opinione
vsus, ait, aquis per Æthiopiā incre-
mentibus ab exortu caniculæ ad arcturi
vsque ortum, quo tempore etiam etefiæ
spirant: hosce quippe ventos adfirmat,
quando spirant, nubes in primis ad Æ-
thiopiā cogere: quibus nimirum im-
pulsis ad montes, effundi maximam vim
aquarum, vnde Nilum pleno intume-
scere alueo contingat. DEMOCRITVS
autumat, circa brumā in locis ad septem-
trionem positis niues cadere: circa sol-
stitium vero æstiuum quum sol recedat,
niue soluta & vaporibus inde exhalanti-
bus, ab ea liquefactione oriri nubes, quas
etefiæ arreptas versus meridiem ferant.
quum se itaq; inuicem protrudant co-
actæ nubes iuxta Æthiopiā & Africā,
imbrem existere ingentem, cuius dela-
psu Nilum impleri. EUTHYMENES Mas-
siliensis vero, qui ipse nauigationem su-
cepit, refert mare exteriora versus pro-
fluere vsque in Africā, & conuerti ad
boream ac septemtriones. iam reliquo
quidem tempore mare esse vacuum: eo
autem quo etefiæ spirant, flabris vento-
rum repulsum cōpleri, & ad interiora flue-
re. illud vero tū dulce esse, tum cete Ni-
liacis crocodilis & hippopotamis familia
alere. OENOPIDES Chius ait, tempore
hiberno fluuiorum fontes exficari, qui es-
tate calore refoti profluāt. quo itaq; re-
pleatur illa, quæ accidit, siccitas, in caus-
sa esse aquas cælestes hieme decedentes. at
quū in Nilū non vllæ tunc cadant plu-
uiæ, iis destitutus haudquaquā impleri
potest. & hanc esse causam, cur hieme
minor is existat, plenus vero sit æstate.
HERODOTVS autem ceteris quidē con-
traria profert, cū Oenopide vero paria.
fluxū enim Nili ait esse talē, qui semper
impleat alueū. ceterū solem hiemali tē-
pore supra Africā cursū facientē de-
ficcare Nilum: ad solstitium vero æstiuū
retrocedentem abire ab septemtriones.

καὶ Αἰγύλος,

Γένος μὲν ἀγνῆν καὶ μάθων ὀπίστανται
Αἰθιοπίδος γῆς, ἐνθα Νεῖλος ἐπαρρῆς
Γαῖαν κυλίνδων πνυμάτων ἐπομβείας
Ἐν ἡ πυρῶτον μίλιος ἐκλαμψαν φλόγα,
Αἴγυπος ἀγνοῦνάματος πληρουμένη,
Τῆκει πέτραίω χιόνα. πᾶσα δ' ὄβθαλῆς
Φερέσειον Δῆμη ἔως ἀγέλλει σάχυν.

Καλλιθένης ὁ ὀϊσειον γράφος πρὸς τὰ μικρὰ πρὸ
10 τερῶν Εἰρημῶνα ὑπὸ Ἀναξαγόρου τε καὶ Εὐειπίδου
ἀντίπειν. ἀδὲς δ' τῆ ἑαυτῷ γνώμῃ χροῦδος, φησὶν,
ὑδάτων γνομένων καὶ τῶν Αἰθιοπῶν, καὶ τῶν κωδῶν ἀ-
ναχωρῶν ἕως ὀπίστανται ἄρκου, καὶ ἕως χροῦδος καὶ οἱ
ἐτήσιοι πνέουσι τὰς γὰρ φησὶν ἀνέμοις μαλι-
σα τὰ νέφη πνέοντας πρὸς τῶν Αἰθιοπῶν ἀγνῆν ὡν
δὴ καὶ πρὸς ἀπὸ πόντων πρὸς τὰ ὄρη, κατὰ ῥήγνυα
πολυπλήθος ὑδάτος ἀφ' ἧ τῶν Νεῖλον πληροῦν ἀ-
ναχωρῶν συμβαίνει. Δημόκριτος δ' λέγει, πρὸς μὲν
χειμῆνας ἔσπασεν πρὸς τὰς ἀρκῆς χιονίσεσθαι
20 ἔσπασεν, πρὸς ἔσπασεν ἡμεῖς μετὰ σάντος τῶ ἡλίου,
πυρομένης τῆ χιόνος καὶ ἀτμίζουμένης, ἀπὸ τῆς τῆξεως
νέφη γίνεσθαι, ἀφ' ἧ τῶν ἐπεισῆς ὑπολαμβανόντας
φέρειν πρὸς μεσημβρίαν συνωθουμένων, ὅ τῶν νεφῶν ὀπί-
στανται Αἰθιοπῶν καὶ τῶν Λιβύων, ὅ μιν γίνεσθαι πολὺν,
ὡν κατὰ ῥέοντα πληροῦν τῶν Νεῖλον. Εὐμειδῆς δ'
ὁ Μασσαλιώτης, ἀδὲς πεπλοδικῶς, φησὶν εἰς τῶν
ἕξω θαλάσσης ὀπίστανται ἕως τῶν Λιβύων, ἐς ἑσπ-
μῶν τε εἰς πρὸς βορέαν τε καὶ ἀρκῆς. καὶ τῶν μ-
δῶν χροῦνον κενῶν εἰς τῶν θαλάσσης, τοῖς δ' ἐτησίοις
30 ἀνωθουμένων ὑπὸ τῶν πνυμάτων πληροῦν, καὶ εἰν
ἔσω τῶν ἡμερῶν ταύτης παυσανθῶν ὅ τῶν ἐτησίων, ἀ-
ναχωρεῖν. εἰς δ' αὐτῶν καὶ γλυκεῖαν, ἐκὴτη πρὸς ἀπὸ π-
σια τοῖς ἐν τῶν Νεῖλω κροχουδέλοις ἐἴπω ποταμοῖς
ἔχον. Οἰνοπίδης δ' ὁ Χίος λέγει, τῶ χειμῶνος, τῶ
πρὸς ἀναξήραίνεσθαι τὰς πηγὰς, ἐν ὅ τῶν πρὸς
θερμυνομένων εἰν. τῶ μὲν οὖν ἀναπληροῦν, τῶ γνο-
μῶν ἕσπασεν ὅ ἀπὸ τῶν ἑσπῶν ὑδάτων ὀπιγ-
νομένων τοῖς χιμῶσι συμβαίνει. τῶ δ' Νεῖλον ἔχ' ὑ-
μῶν τότε, ἐνδεῖν γνοῦν μὴ σιωαναπληροῦν καὶ
40 ἀφ' ἧ τῶν, ἔχ' ἡμῶς ἡσωνα ἀδὲν γίνεσθαι, τῶ δ' ἕσπασεν
πλήρη. Ἡρόδοτος δ' τοῖς μὲν λοιποῖς ὑπὸ ἐναντία
λέγει, πρὸς ἀπὸ πρὸς τῶν Οἰνοπίδης. τῶ μὲν γὰρ ῥύσιν τοῦ
Νεῖλου φησὶ ποιῶν τῶν ὡς ἀεὶ πληροῦν τῶ πρὸς ἀμὸν
τῶ ἡλίου ἔχ' ἡμῶς καὶ τῶ Λιβύων ποταμῶν τῶ πο-
ρεῖν, ἀναξήραίνεσθαι τῶ Νεῖλον ὀπιγ' ἔσπασεν ἔσ-
πασ μετὰ μῶν, πρὸς τῶν ἀρκῶν ἰεναί.

1 Hanc opinionem refutat etiam Aristides prolixè in Ægyptiaca, licet eius auctores non nominet, sed se ὅτι τῶν ἡδὲ πολλῶν ἀδελφῶν
καὶ τῶν χαρῶντος ποταμῶν αὐτῶν ἰεναί ait. 2 Ita edidit H. Steph. Sed nullus dubito quin reponendum sit ἔμμεν. v. Democriti sen-
tentia à Plutarcho & Theophrasto, vel Diod. Siculo potius relata. 3 Et hic non dubito emendare Εὐμειδῆς, ut antea è Plu-
tarcho habuisti. Eius philosophi sententiam refutat & Aristides in Ægypt. cum hac irrifuncula orsus: ὅτι τῶν θαλάσσης γλυκεῖα ἡμῶς
ὀπίστανται εἰσω ἰεναί δὲ αὐτῶν τῶν καὶ τῶν κροχουδέλοις, καὶ μῶν Μασσαλιωτικῶν ἀπὸ τῶν Σουαερτικῶν. εἰ γὰρ μὴ σιωῆς ἢ χαρῶντος Εὐμειδῆς
&c. 4 An distinguendum & scribendum, ἀναπληροῦν τῶν γνομῶν ἕσπασεν, ἢ ἀπὸ τῶν ἑσπῶν. &c. συμβαίνει. 5 An ἔσπασεν τῶν ποταμῶν vel tale
ut paulo post πληροῦν τῶν ποταμῶν. 6 lib. 2. cap. 25.

INCRE
sententiæ.
VCTORE.

us, vnus è septem
quod ab etefiis fiat
nos enim ferri flu-
eius opposita esse
tem itaque ex ad-
dere effluxum flu-
abi possit: fluctus
cumque vento
fluuium. sicque
ri adfirmat. Phy-
ORAS afferit n.
um auctum Nili.
RIPIDES, & alii
um auctores. nili
idem ipsam gene-
em vocat huius au-
Euripides vero lo-
ita dicens in fabu-
quies denum patet,
linquens flumina,
extumescēs fluctib.
de quā niues liquē,
te sole limpidum.

amantissima
Aegyptum tuens
liquet cum cādida.
Et

ΕΚ ΤΩΝ ΘΕΟΦΥΛΑ-

κττ τῷ Σιμοκάτῳ.

ἰσοριῶν λόγ. ζ. κεφαμ. τὸ 13.

ΟΥΤΟΣ ὁ Νεῖλος ἰ μέγιστος ἀπὸ πάντων τῶν
 πρὸ τῆς οἰκουμένης καθεστὸς ποταμῶν, καὶ πολ-
 λὰν τῆς Λιβύης, καὶ τῆς Αἰθιοπίας, τῆς τε Ἰνδικῆς
 αὐτῆς γὰρ ἀφαιρέων, τῷ τε Γάγγου, καὶ Ἰνδοῦ
 ποταμῶν κατὰ τὸ μέγεθος, ἀπὸ τῶν ὀφθαλ-
 μῶν τῶν ἀνθρώπων τὰς πηγὰς ἀποκρύπτει. Ἰσο-
 ρεῖς τοίνυν ἀκμάζοντος, τὰς αὐξήσεις λαμβάνει, ἐν-
 αλλήν τῇ φύσει τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ἀπασθ-
 ποτομῶν. τὰς δ' αἰτίας τὰς αἰτίας τοῖς πολλοῖς εἰρη-
 μῶν τοῖς ἀρχαίοις, ποταμῶν ὅτι λέξεως, τῇ
 πρῶτῃ ἀποβάλλομεν ἰσορία. Ὁ μὲν οὖν πε-
 ρὶ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Κασδιον, ἐπὶ τῷ Ἑκκατῶν, εἰς τὰς
 μυθῶν ἀποφάσεις κατέφυγεν. Ἡρόδοτος δὲ
 ὁ πολυγράφος, εἰς τὴν ἀπὸ πολλῆς γερωνίας
 ἐμπειρίας ἰσορίας, ὅτι κεχέρηκε τὸ πρῶτον ἀπο-
 δῆναι τὸ λῆξιν ἠκολούθηκός, ἀπὸ τῆς ἀπὸ
 νοίας ἐπίσκειται ὅτι Ἐξοφῶν, καὶ Θεοκλίδης ἐπα-
 νήμωροι καὶ τὸ ἀλήθειαν μάλλον τῶν ἰσοριῶν, πύτων
 ἀπέφρητο. Ὁ δὲ πρὸ τῶν Ἑφορον, καὶ Θεόπομπον
 μέγιστα πύτων ὅτι τὰ γέντες εἰς αὐτὰ, ἡ δὲ αἰτία
 τῆς ἀληθείας ἐγίνοντο γῶραιμοι ὅτι ἀμέλειαν ὅτι, ἀπὸ
 δὲ τὸ τὸ χῶρος ἰσορία τὸ λῆξιν ἠγῶν. ἀπὸ γὰρ
 τῶν ἑκατὸν χερῶν ἀγρὶ Πτολεμαίου τῷ Φιλα-
 δέλφου ποταμῶν ἀπὸ τῆς ἑξῆς ὡς ὅτι πύτων τὰ πε-
 ρὶ τῶν ἑφορον τῶν ποταμῶν, καὶ τοῖς ὅτι βάν-
 σιν ὅτι κινδύνα. τῷ δὲ ποταμῶν βασιλέως, μὲν
 Ἑλληνικῆς διδάμεως εἰς Αἰθιοπίας στρατῶν, ὅτι
 ἐγνώθη τὰ καὶ τὴν τὸ χῶρον λίαν, ὡς ἔπος εἰπεῖν,
 ἀκριβέστερον. Οἱ μὲν οὖν κατὰ Αἰθιοπίας ἰσορίας, ἀ-
 πὸ τῶν ἀπὸ τῆς οἰκουμένης Ὀκεανῶν φασι τὸ
 Νεῖλον λαμβάνειν τὸ σῦσασιν, λέξιντες μὲν ὅτι ὅτι
 ἀληθῆς, ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῶν ποταμῶν, καὶ λῆξιν φέ-
 ροντες εἰς πύτων, πολλῆς ἀπὸ τῶν ποταμῶν πύτων, ὅτι
 φάμεν τὸ δὲ τῶν κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν ποταμῶν βεβαίως.
 Τῶν δὲ Τρογλοδυτῶν οἱ μεταμασάντες ἐκ τῶν ἀπὸ τῶν
 ἑφορον, ὁ καὶ Βόλγιοι ποταμῶν, λέξιντες

EX THEOPHYLA-
cto Simocata.

lib. vii. histor. caput xvii.

NILVS omnium fluiorum orbis
 terræ latissimus, multorumq; per
 Libyam, Æthiopiam, Indiam regiones
 secans, ipsumque Gangem, & Indum
 magnitudine superans, oculis humanis
 fontes suos, siue primam originem vnde
 erumpit, negauit. Æstate igitur feruen-
 te (secus quam cetera orbis flumina so-
 lent) excrefcit. Causas à multis & pri-
 scis scriptoribus allatas, huic historiae fi-
 deliter inferemus. Hellanicus igitur,
 Cadmus, & Hecataeus ad fabulas con-
 fugiunt. Herodotus, vt est curiosus,
 & si quisquam alius, historiarum gna-
 rus, huius rei rationem afferre conatus
 est. Sed cum suspiciones potius inter se
 contrarias secutum appareret. Xenoph-
 phon, & Thucydides, qui à rerum ex-
 plicatarum veritate magis commendā-
 tur, nihil huiuscemodi habent. Ephorus,
 & Theopompus, quanquam omnium
 maxime in hanc cognitionem intenti,
 non potuerunt tamen eam liquidam a-
 dipisci. Ignoracionis eorum causa non
 negligentia, sed regionis condicio fuit.
 Iam inde enim ab antiquis sæculis, vsq;
 ad Ptolemæum cognomento Philadel-
 phum, pleraq; locorum istorum ignota
 omnino, & inexplorata, atque aduenis
 etiam periculosa fuerunt. Postquam ve-
 ro rex, de quo diximus, cum Græcis co-
 piis Æthiopiam est ingressus, regio hæc,
 vt paucis dicam, multo exploratius, at-
 que perfectius cognosci cœpta est. SA-
 CERDOTES igitur ÆGYPTII ab Ocea-
 no orbem circumdante Nilum oriri af-
 firmantes, nihil dicunt, & dubium quod
 est, per dubium dissoluunt: rationem-
 que ad fidem conciliandam adducen-
 tes, quæ ipsa vehementer fide indiget,
 quod narrant, confirmatione destitu-
 tum relinquunt. TROGLODY-
 TÆ, qui è superioribus locis migra-
 runt, & Bolgi appellantur, dicunt,

Ægyptium hunc Theophylactum è Siculi Diodori Bibliotheca ista Niliaca (auctore suo ne nominato quidem) transcripsisse iam dictum fuit. Quædam vbi variare voluit iste non potuit (qua dignitate fuisse Photius ait) notare libet: non omnia nec vacat enim. & cui bono? At vero cap. præcedentis sine Theophylactus, quoniam genus inde trahat, merito tunc ad Nilum digressus in hæc prætermissis reuertitur. Sicque finit caput xvi. & digressionem sibi parat. hæc δὲ π μὲν τὴν οἰκουμένην ἀπασθ ποταμῶν, καὶ τῶν ἀπὸ τῆς οἰκουμένης Ὀκεανῶν φασι τὸ Νεῖλον λαμβάνειν τὸ σῦσασιν, λέξιντες μὲν ὅτι ὅτι ἀληθῆς, ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῶν ποταμῶν, καὶ λῆξιν φέροντες εἰς πύτων, πολλῆς ἀπὸ τῶν ποταμῶν πύτων, ὅτι φάμεν τὸ δὲ τῶν κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν ποταμῶν βεβαίως. Τῶν δὲ Τρογλοδυτῶν οἱ μεταμασάντες ἐκ τῶν ἀπὸ τῶν ἑφορον, ὁ καὶ Βόλγιοι ποταμῶν, λέξιντες

in locis

υδάτων, χερσὶ τὸν χερσὶν ὄρα ἠπὼνα γίνεσθαι
 ποταμὸν τῆς Ἰθέρης ἐπισάντος, καὶ πρὸς τὸν ἄρ-
 κτοῦς ποταμὸν τὴν βαδισίαν, ἀναζητησάντων, καὶ ταπεινῶν
 εἶδεν αὐτὸν Ἐλλάδα ποταμοὺς πεφυκέντας. Διὰ τῶν
 οὐ μὴ πρὸς ἀδύξον κατεσάναι τὴν αὐτὴν ἰσθμὸν
 πρὸς τὸ Αἴγυπτιον πλήρωσιν ποταμοῦ. ἀλλ' αἰδοῦ τῆς
 φιλομαθείας τῶν αἰδρῶν, ἃ' διεξοδικῶς καταγεγραμμένον
 τὸ σφάλματος. εἰ γὰρ ταῦτα σύμφωνα τοῖς ἀληθεῖσι
 κατὰ τὸν ποταμὸν αἰὲρ ἀμβλῆνε καὶ ἀδελφὰ τῆν παρὰ τῆν
 μέτων τῶν Νείλου, διὰ μὲν τοῖσιν ἐστὶν αὐτὸν αὐτὸν
 Λίβυας ποταμοὺς ἐστὶν ἡράσατο. ὁμοῦν ὁ σιγαφείας
 ἀποκαθάρσιν τὴν λῶρον. Δημόκριτος ὁ δὲ φύσεως
 ἀδελφός, αὐτὸν αὐτὸν ὄρα χερσὶν καταφέρει-
 ῶν πολλῶν ἀναβαθμῶν χροῖα, ὅτι ἰσθμὸς ἰσθμὸς
 τὴν ἀγῶνι δὲ ἀλῶν αὐτῶν ἐν τῶν φησὶ γίνεσθαι τη-
 κεδὸνα πολλῶν καὶ διὰ τῶν ἰκτεσθαι πολλὰ νέφη
 παρὰ τῶν αὐτῶν μετεωροτέρων τὸ τῶν, ἀναβαθμῶν
 τὴν ἀναβαθμῶν αἰρομένης πρὸς ἴσθμῶν. ταῦτα ὅτι ἰσθμὸς
 τὴν ἐπιπέδων ἐλαύνεσθαι, μέγιστον αὐτῶν αἰσθησὶν τοῖς μέγ-
 στοῖς ὄρεσι τὴν αὐτὴν οἰκισθῶν. εἰ γὰρ ταῦτα αὐτὸν
 Αἴγυπτιον. ἔπειτα πρὸς τοῖσιν ἴσθμῶν, βιασ-
 ῶς ἀναβαθμῶν, παρὰ τῶν ὄρεσι ἰσθμῶν. ὅτι ὡν
 πληρῶν τὴν ποταμὸν καθαρῶν ἐστὶν, αὐτὸν αὐτὸν ἐ-
 τισίων ἀέμεν πρὸς. διὰ τῶν πρὸς τῶν αὐτῶν. ὁ γὰρ
 Νείλος ἀρχὴ τῶν πληρῶν καὶ τοῖς ἰσθμῶν, ὡς ἐπὶ
 εἰσὶν, αὐτὸν αὐτὸν ἰσθμῶν πρὸς τῶν λῶν ὅτι
 ὑπερον ἰσθμῶν φησὶν ἰσθμῶν, πάλαι ἰσθμῶν πρὸς
 τῶν εἰρημῶν ἀέμεν. τὴν μὲν σιγαφείας τὴν Δη-
 μοκρίτη ἀποδεκτέον, τοῖς ὅτι λῶν αὐτῶν ἰσθμῶν πρὸς
 ἰσθμῶν. Ἐφορος ὁ δὲ ἐν τῶν αὐτῶν τῶν αὐτῶν ἰσθμῶν.
 φησὶ δὲ τὴν Αἴγυπτιον ἀπαρτῶν ποταμῶν τῶν ἰσθμῶν, δι-
 λαμῶν καὶ ψυχρῶν. ἐπὶ τῶν κατὰ τῶν φύσιν, ῥα-
 γδαῖς τε μεγάλας καὶ διλυεκέας ἔχον. καὶ διὰ τῶν τῶν
 εἰσὶν αὐτῶν ἀναβαθμῶν πληρῶν ὑπερῶν καὶ τῶν μὲν
 τῶν χερσὶν ὄρα ἰσθμῶν σιγαφείας ἐν αὐτῶν, ἰσθμῶν ὅτι
 ἐπὶ τῶν ἰσθμῶν, ὡς αὐτῶν ἰσθμῶν ἰσθμῶν ὅτι
 πρὸς τῶν αὐτῶν, καὶ διὰ τῶν πληρῶν τὴν ποταμὸν.
 ὁ μὲν δὲ Ἐφορος δὲ τῶν ἰσθμῶν μὴ μόνον ἰσθμῶν τὴν
 Αἴγυπτιον, ἀλλὰ μὲν αὐτῶν τῶν ἰσθμῶν τῶν αὐτῶν
 χερσὶν αὐτῶν ἐπιπέδων πεπυσμένος. αὐτῶν
 μὲν γὰρ, εἰσὶν αὐτῶν τῶν Αἴγυπτιον ὁ Νείλος
 τῶν αὐτῶν ἀναβαθμῶν, ὅτι αὐτῶν ἐν τῶν αὐτῶν
 ῥα μέρει ἐπληρῶν, διὰ τῶν πρὸς τῶν αὐτῶν χερ-
 σὶν αὐτῶν.

copiam attrahere, atque, inde per hy-
 berna flumen parcius ire. Æstate re-
 deunte, & ad Arctos sole reuerso, Græ-
 ciæ flumina siccati, & imminui. Qua-
 propter Ægyptij fluminis accretionem
 æstiuo solstitio admirabilem videri non
 debere. Verum nos amorem studiumq;
 peruestigandi in hoc viro reueriti, erro-
 rem eius vberius non castigabimus.
 Hoc tantum dicemus. Si ista cum veri-
 tate consentirent, omnino sol idem ce-
 teris Libyæ fluminibus, quod Nilo fa-
 ceret. Atqui nihil tale in illis obseruatur.
 Non igitur historicus ille satis confide-
 rate locutus est. DEMOCRITVS, a-
 lioqui naturæ secretorum peritissimus,
 in Septemtrione per hyemem imbres
 niuales decidere asseuerat: per æstatem
 æstu niuem illam vbertim colliquefieri,
 ac dissipari. Idcirco in locis sublimiori-
 bus multas nubes densiores generari,
 larga exspirationum vi eo sublata vide-
 licet. Hæc nubes ab Etesijs impelli, do-
 nec montibus omniū altissimis illidan-
 tur: eos autē montes esse in Æthiopia.
 Post, eorum excellitate violenter diru-
 ptas, largissimos imbres effundere, qui-
 bus Nilus (Etesiarum pura diebus) re-
 pleatur. Sed huic habenda fides non est.
 Nilus enim (vt vno verbo dicam) cre-
 scere circa solstitium æstiuum incipit, E-
 tesijs nondū spirantibus: desinit æqui-
 noctio autumnali, quando hi venti pri-
 dem posuerunt. Laudanda, nullo autem
 modo credenda est hæc Democritea
 commentatio. EPHORVS incredi-
 bilem plane rationem adducit. Ægyptū
 totam fluminibus subterraneis refertā,
 ac frigidam, naturaque pumicosam seu
 fistulosam esse: rimas itē magnas ac per-
 petuas habere, per quas in se copiam hu-
 moris recipiat, quam hyberno tempore
 contineat, æstiuo autē solstitio incunte,
 veluti sudores quosdam ex omni parte
 emittat: atque ita Nilum flumen excre-
 scere. Ceterum non modo Ægyptum
 nunquam oculis obiisse Ephorum, sed
 neque ab iis qui eam vidissent, res eius
 probe cognouisse certum est. Primum
 enim, si ex ipsa Ægypto incrementum
 suum Nilus acciperet, non utiq; in par-
 tibus superioribus aquas ampliores vol-
 ueret, vbi per petrosam ac solidam re-

1 Sic edimus: nec aliter putamus interp. agnouisse. vulgo tamen est διεξοδικῶς. 2 Mendose, scribendum autumo πῆς scilicet ἰσθμῶν. Apud Diodorum est, ἡ δὲ τῶν οἰκισθῶν. Itaque & forte aliquis malit. ἡ δὲ τῶν οἰκισθῶν hic scribendum. 3 Diodorus, ἡ δὲ τῶν οἰκισθῶν. & sic emendarem Simocatam quoque. vt & post statim ἐμβρῶν ex Diodoro, pro ὄρα. 4 μέγιστον τῶν ἰσθμῶν ἰσθμῶν. 5 ἐπιπέδων Diod. qui pluribus etiam refutationi Democriteæ opinionis inhæret. 6 κρηνοτάτω Diod. 7 Flumina congelant reddere cum Rhodomano velim. Ægyptum enim ποταμῶν δάδων & Herodotus inculcat δάδων. 8 χερσὶν, λαβῶν, Diodorus, pro illo χερσὶν. 9 χερσὶν Diod. 10 αὐτῶν πρὸς τῶν αὐτῶν, καὶ διὰ τῶν αὐτῶν. Diod. 11 εἰσὶν. Diod. 12 ἐπληρῶν.

gionem fertur. Nunc plus sex millibus stadiorum per Æthiopiam labens, augmina sumit, priusquam Ægyptum attingat. Ad hæc, si quidem fluentia Nili, terrarum fluminibus pernix raritatibus siue ripis humiliora forent, contingeret rimas illas superficiarias esse, per quas tantam vim aquarum transire est impossibile. Sin autem rimis ipsis altiora, rursus ex inferioribus cavitatibus in summum flumen aque confluere minime possent. Ad summam, quis fieri posse credat, ut prorumpentes ex terra hiatus sudores tanta flumini incrementa suppeditent, ut uniuersæ pæne Ægypto innatet? ut nihil dicam de mendacio, subterlabi scilicet Ægypto flumina, & in cauis terræ liquentes aquas existere, cum ipsa harum assertionum falsitas manifesta sit. Nam Mæander Asiæ fluius per multa spatia sub terra manat, nec tamen in suscipiendis auctibus quidquam omnino ei tale, quale Nilo, euenire cernitur. Quin etiã Acarnaniæ fluius Achelous, & Bœotiarum Cephissus, è Phocide oriundus, non modicum terrarum subterlabuntur. Qui ambo Ephorum apertæ vanitatis conuincunt. Et hæc quidem aduersus Ephorum. ΜΕΜΦΗΤΙΣΙ quidam philosophi incrementi huius istam causam asserere ausi sunt: Tellurem in tres partes diuidi. Vnam, esse nostrum orbem (sic enim appellare oportet.) Alteram, quæ his locis tempestatibus anni non respondet. Tertiam, inter has locatam, & ob immensos calores prorsus inhabitabilem. Quare si Nilus hyeme augetur, certum esset eum in nostra Zona confluxum aquarum recipere, cum per hoc tempus maxime apud nos pluuia cadant. Quoniam autem contra fit, & æstate ascendit, probabile apparere, in locis nobis è regione oppositis hyemes nasci, & redundantiam illic aquarum in orbem nostrum deferri.

εις φερόμενος. νῦν ὃ πλείω τῶν ἑξακισχίλιων σταδίων ἀπὸ τῆς Αἰθιοπίας ἀφ' ἧρρέων, ἔχει τὴν αὐξήσιν πρὶν ἢ λαύσῃ τῆς Αἰγυπτίου. ἐπειτα εἰ μὲν ὁ ῥόδιμα τῆς Νείλου ὑπεριότερον ἢ τῶν ἑτέρων ποταμῶν γὰρ ὄραμα τῶν, ὅτι πολυαῖος αἰετὶ τὰς ῥαγάδας σιπέδαμε, καθ' αἷς ἀδύατον ἢ ἄρα βάλειν ὑποδόντων πλῆθος ὑδάτων. εἰ δὲ ὑψηλότερον ὑποδείχῃ ὁ ποταμὸς τῶν ὄραμα τῶν, ἀδύατον ἢ ἐκ τῆς ὑπεριότερων κλισματῶν εἰς τὴν ὑψηλότερον ὅτι φαίνεται τὴν τῶν ὑδάτων σύρρῳσιν γίνεσθαι. καθ' οὗτου δὲ, ἡσ ἀδύατον ἡγήσασθαι ὅτι ἐκ τῆς κατὰ τὴν γὰρ ὄραμα τῶν ἰδρώτας ὑπεριότερον αὐξήσιν τὰς ποταμῶν εἰσπορεύειν, ὡς ἂν αὐτὸς ἔδδον πᾶσαν τὴν Αἰγυπτίον ὅτι κλύεσθαι; ἀφίκει γὰρ καὶ ὁ ψύδης τῆς τε ποταμοχώρας γῆς, καὶ τῶν ἐν τοῖς ὄραμα τῶν τμημάτων ὑδάτων, ἢ ἐπιφανῶν ὄντων τῶν ἐν τοῖς ἐλέγχων. ὁ μὲν γὰρ Μάανδρος ποταμὸς ἔτι τὴν Ἀσίαν πολλὴν χώραν πεποιήκε ποταμοχώραν καὶ πρὸ τῶν συμβαλλόντων πρὸ τῆς ἀναπλήρωσιν τῆς Νείλου ὁ σὺδρον ὅθεν θεωρεῖς γινόμενον. ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν Ἀκαρνάνιδαν ὁ καλούμενος Ἀχελῶος ποταμὸς, πρὸ τῆς Βοιωτίαν ὁ Κηφισὸς ἐκ τῆς Φωκέων, ὅτι οὐλίγην χώραν προσέχων. ἐφ' ὧν ἀμφοτέρων ἐλέγχεται φανεράς τῆς ἑφοροῦ ὁ ψύδης. καὶ τῶν μὲν πρὸς τῆς ἑφοροῦ. τῶν ὃν ἐν Μέμφιδι φιλοσόφων ἡνὲς ἐπεχείρησαν ἀτίαν φέρειν τῆς πληρώσεως τῶν τῶν φασὶ ἀφίρεισθαι εἰς τὴν τὴν γῆν. καὶ ἐν μὲν ἂν εἶναι ὁ ἔτι τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην (δεὸν γὰρ οὕτως εἶπεν) ἕτερον δὲ ὁ τοῖς τοῖς τοῖς ἀπὸ πεποιήτος τῆς ὄραμα τῶν ὅτι τὸν μεταξὺ κείσθαι τῶν τῶν, ἂν ἀρχὴν δὲ ἀφ' ἧς ἀφίκειν ἀοίκητον. εἰ μὲν οὖν ὁ Νείλος ἐποιεῖτο τὰς ἀναβάσεις ἔτι τῆς χειμῶνος καρῶν, δὴλον ἂν ἦρχεν, ὡς ὅτι καὶ ἡμᾶς ζώνης λαμβάνει τὴν σύρρῳσιν, ἀφ' ἧς πρὸ τῶν τῶν καρῶν μάλιστα γίνεσθαι πρὸ ἡμῶν τὰς ἐπομβρίας. ἢ ἐπεὶ τοῦδ' ὄντιον πρὸ τῶν τῶν πληροῦσθαι, πιθανὸν εἶναι, καὶ ὅτι ἀπικειμένους τοῖς γινῶσθαι ὅτι χειμῶνας, καὶ ὅτι πλεονάζον τῶν κατ' ἐκείνους ὅτι τοῖς ὑδάτων, εἰς τὴν κατ' ἡμᾶς γίνεσθαι οἰκουμένην.

1 τὴν πλείω τῶν ἑξακισχίλιων σταδίων. Diod. 2 aggesta terra Rhodom. 3 Diodorus διαφέρει ποσὸν πλ. vbi bene Rhodom. illud ποσὸν minime euicendum censet. 4 ὑψηλὸν σύρρῳσιν Diod. 5 ἡγήσασθαι ex Diodoro præplaceat. 6 Sic ex Diodoro restitimus. vulgo mendocissime ἡμετέραν. 7 Diodorus τὸ ποταμῶν. 8 de aggeratione soli Rhodom. 9 τμημάτων Diodorus, quod conuenit cum superiore διαφέρει. 10 ἐμοσθῶν Diodorus. 11 sic & Diodorus; vbi tamen hunc articulum viri docti otiosum putant. 12 limo opplens Rhodom. apud Diod. 13 terra non exiguum accumulauit, idem Rhodom. ib. 14 Μίμφιδι Diodorus. 15 ἀφίκειν Diodorus. 16 μεταξὺ μὲν καὶ Diodorus. nec Simocatæ eam particulam omisissam credo. statim reposui ex Diodoro διακίσει. vulgo mala vna voce διακίσει. 17 ἐκ τῆς &c. τὴν ἡμετέραν. Diodorus. 18 ἐπιδύειν. Diodorus. & sic supplē. 19 recta hæc visâ Rhodomano lectio Diodori, quam & Simocatam agnouisse constat. 20 φέρεσθαι Diodorus.

δὲ καὶ πρὸς τὰς πηγὰς τῆς Νείλου μηδένα δυνά-
 σθαι πρὸς ἔχειν, ὡς αὖ ἐκ τῆς ἐναντίας ζώνης Διὰ
 τῆς ἀοικητοῦ φερονδίου τῆς ποταμοῦ. μὲν γὰρ τὸ
 τούτοις ἔστι τὸ ὑπερβολικὸν τῆς γλυκύτητος τῆς καὶ τῆς
 Νείλου ὕδατος. Διὰ γὰρ τὸ καυμυδρὸν αὐτὸν ῥέον-
 τὰ φασι λίαν κατεψοδαί καὶ Διὰ τὸ γλυκύτα-
 τὸν εἶναι πύτων τῆς ποταμοῦ, ἅτε δὴ φύσει τῶ πυρώ-
 δοις ἀπὸ τοῦ ὕδατος καταγλυκάνοντος. ἡμεῖς δὲ καὶ
 πρὸς τὸν λέξομεν. ἀδυνάτον γὰρ εἶναι φάρμακον, πο-
 τὰ μὲν ἐκ τῆς ἀπικυμυδρῆς οἰκουμῆς εἰς τὴν ἡμετέραν 10
 αἰα φέρεται γλυκύμαλινα, εἰς ἡμῶν ὑπερλίαν σφα-
 ροδῆν τὴν γλυκύμαλινα. πῶς γὰρ μόνος ὁ Νείλος εἰς
 ἐκείνης φέρεται τὴν οἰκουμῆς πρὸς τὸν ὑπερλίαν
 καθ' ἡμᾶς; εἰκὸς γὰρ εἶναι καὶ ἑτέροις ἐκεῖ ποταμοῖς, κα-
 θάπερ καὶ πρὸς ἡμῶν. διὰ καὶ ἡμεῖς τὴν ποταμοῦ τῆς
 τῆς γλυκύτητος αἰτία, πύτων ἄλλοις, καὶ ἀνα-
 πόδεικτος πύτων κατέστηκεν. εἰ γὰρ κατεψοδαί ὑ-
 πὸ τῆς καυμυδρῆς οἰκουμῆς ἐγλυκάνετο, πολὺ ῥο-
 νος οὐκ αὖ ὑπερλίαν ποτε, οὐδ' ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν καὶ
 ἀπικυμυδρῆς ἐκείνης. πύτων γὰρ ὕδατος ἀπὸ τῆς πυ- 20
 ρώδοις οὐσίας ἀποκρίνεται, ἡ ἀπικυμυδρῆς ζωνῆς.
 διὰ τὴν πρὸς τὴν ἀπικυμυδρῆς κατεψοδαί τὴν φύσεως τῆς
 Νείλου πύτων πασὶν ἐναντιομυδρῆς, ἡ ἀπικυμυδρῆς
 εἰρημνίας αἰτίας τὴν πληρώσεως ἡγητέον. Οἰνοπίδης
 ἡ ταῦτα φησὶ καὶ μὲν τῆς ἡμετέρας ὕδατος, ἡ ὕδατος
 τῆς πύτων γλυκύμαλινα, τῆς ἡμετέρας ἐναν-
 τίας, θερμὰ καὶ τὸν δὴλον ἐκ τῆς πύτων βαθέων φρε-
 των κατὰ ῥοήσεως. καὶ γὰρ τῆς πύτων χερσὶ ἀκμυδρῆς,
 θερμὰ ἐκ τῆς βαθέων φρεσιν ἀπικυμυδρῆς ὕ-
 दाτα ῥοῆσι τῆς ὑπερλίαν, ὑπερλίαν. διὰ καὶ τῆς 30
 Νείλου βύθως καὶ μὲν τῆς χερσὶ μικρὸν εἶναι,
 καὶ στενὸν εἶναι, Διὰ τὸ πύτων μὲν καὶ γλυκύμαλινα
 σίαν ὁ πολὺ τῆς ὑπερλίαν οὐσίας ἀναλίσκεν ὄμι-
 βροσις ἡ καὶ τῆς ἀπικυμυδρῆς μὴ γίνεσθαι. καὶ τῆς ἡ-
 μετέρας, μηκέτι τῆς πύτων ἀπικυμυδρῆς γλυκύμαλινα
 ἐκ τῆς πύτων βαθέων φρεσιν πληρῶσθαι τῆς φύσει
 αὐτῆς ῥύμιλον ἀπικυμυδρῆς. 12 διὰ καὶ πρὸς τὸν
 ῥητέον. πολλοὶ ποταμοὶ τῆς τῆς Λιβύης ὁμοίως 13 μὲν
 κερσὶ τῆς πύτων, 14 πύτων πληρώσεως ἡμετέρας ῥύμιλον ποι-
 εῖσθαι, οὐκ ἔχουσι τὴν ἀπικυμυδρῆς Νείλου ἀπικυμυδρῆς. 40
 ὑπερλίαν γὰρ ἐκ μὲν τῆς χερσὶ πληρῶσθαι, ἐκ τῆς πύτων
 ῥοῆσι λήθοντες, ἐλέγχουσι τῆς Οἰνοπίδου τῆς πύτων.

Atque ideo ad Nili fontes nemine posse
 peruenire: quia à Zona vestigiis nostris
 contraria, per inhabitatam seu torridam
 ambulat. Hoc ipsum testari mirificam
 illius aquæ dulcedinem. Cum enim per
 loca solibus vsta labatur, vehementer i-
 psfum decoqui, & hac de caussa omni-
 um fluiorum esse dulcissimum, quan-
 doquidem natura ignea totam vim hu-
 moris dulcem reddat. Sed nos hâc quo-
 que sententiam confutabimus. Statui-
 mus enim, nequaquam posse flumen a-
 liquod ab Antipodibus in nostrum hûc
 orbem ascendere ac sursum ferri; præci-
 pue si quis ponat, terram globosam esse.
 Cedo, quo pacto Nilus tantummodo
 ex illo orbe in nostras hæc regiones
 profluit? Est enim verisimile & alia ibi-
 dem, sicut apud nos, extare flumina. Iam
 vero caussa quoque dulcedinis huius
 fluuii omnimodis ratione caret, nec ali-
 qua probatione firmari potest. Si namq;
 ardoribus illis decoctus dulcesceret, nû-
 quam adeo fecundus esset, neque varia
 piscium & belluarum genera haberet.
 Omnis enim aqua per naturam igneam
 immutata, animantibus producendis
 inepta est. Quocirca cum natura Nili
 introductæ decoctioni penitus aduerse-
 tur, assertas incrementi caussas à vero
 abhorrere putandum est. OENOPIDES
 ait, æstate aquas terræ frigidas, hyeme
 tepidas esse; id quod ex profundis puteis
 animaduertitur. Nam hyeme summa
 ex puteis altissimis tepidæ, æstate ge-
 lidæ hauriuntur. Hinc & Nilum meri-
 to per hyemem decrefcere, & contrahi;
 quod calor terræ humoris copiam ab-
 sumat: imbribus autem Ægyptum non
 irrigari: æstate cum ista absumptio in
 terræ visceribus nulla sit, ab imis locis
 naturalem eius fluxum crescentibus
 vndis nullo impedimento augeri. Nec
 istuc non refellendum est. Complura
 Libyæ flumina similiter currentia, &
 vndas suas per ostia in mare æque euo-
 mentia, non habent incrementa hu-
 iusmodi: quinimo, cum hyeme pleni-
 mis sint alucis, æstate plurimum sub-
 dant, Oenopidem mentiri demonstrât.

1 Sic ex Diodoro correximus. mendose antea καὶ πύτων, errore ex compendiosa scriptura nato. 2 κατὰ κερσὶ Diodorus.
 3 Idem ἀπικυμυδρῆς. 4 ὑπερλίαν ex Diodoro scripsimus, vulgo, ὑπερλίαν. 5 Diodorus ὑπερλίαν. 6 ὑπερλίαν πύτων Diodo-
 rus. 7 ἀπικυμυδρῆς Diodorus. 8 πύτων Diodorus. 9 καὶ μὲν Idem. 10 sic & Diodorus: cuius lectio hinc confir-
 mari potest. Placet enim viris eruditis magis alia ibi simplicior, nempe ὑπερλίαν. 11 ῥύμιλον Diodorus. 12 ῥητέον δὲ πύτων
 Diodorus. 13 vulgo inepte χερσὶ, nos ex Diodoro reponere non dubitauimus καὶ χερσὶ. 14 πύτων πληρώσεως δὲ τῆς ῥύμιλον
 Diodorus.

ANARCHIDES Cnidius præ omnib. veritatis quasi laciniam apprehendit. Docet enim, in annos singulos continuos imbres à solstitio æstiuo vsque ad æquinoctium autumnale in Æthiopia cælo copiose demitti. Non sine ratione igitur Nilum per hyemem natura contractius, & à fontibus suis duntaxat, per æstatem vero propter præcipitatos in ipsum imbres abundantius fluere. Eius dictis fidem astruit, quod in Asiæ locis quibusdam accidere fertur. Nam alicubi in Scythia ad Caucasum anniuersarie, cum id tempus postulat, densissime, idque diebus plurimis ningere: & in regionibus Indiæ ad Aquilonem, certis temporibus grandinem, magnitudine & copia ingentem ruere. Sed & quod ad fluuio- rum incrementa attinet, ineunte æstate continenter pluere (in Æthiopia autem interuallo dierum id contingit) & hanc humidam tempestatem semper in orbem actam, coherentia loca hyeme infestare. Non itaque nouum quiddam, & inopinatum esse, etiam in Æthiopia supra Ægyptum assiduo præcipitantes æstiuo tempore imbres, fluuium Nilum completere; præsertim cum & barbari circum loca illa habitantes, id euidenter experiantur, testenturque. Quod si apud nos aliter eueniat, non idcirco dictis detrahendam fidem. Nam Austrum apud nos esse hybernum, apud Æthiopas serenum. Et spiramina borealia in Europa esse valida ac robusta; in illa regione debilia & imbecilla, & languida penitus. Et sole ad polum borealem recedente, contingit imbres nostra æstate in Æthiopia cadere, indeque Nilum excrefcere. Rursus eodem ad austrinum remeante, eundem decrefcere. De incremento igitur fluuii huius hæctenus, ne à proposito historiæ scopo nimium deflectamus.

1 Ανανρχίδης ὁ Κνίδιος μόνος τῶν κλασσικῶν τῆς ἀληθείας κεκεράτηκέν. 2 ἔφησε γὰρ, ἀν' ἔτος ἕκαστον ἐν τοῖς κτ' πλὴν Αἰθιοπίας μεγάλοις καὶ σιωεχεῖς γίνεσθαι ὄμβρες, ἀπὸ θερινῶν ἔσπων μέγρι 3 τῆς ἰσημερίας ἢ ἐν μεταπύρῳ γινόμενης κατὰ πλάτος διόλῳ οὖν (W) Νεῖλον ἐν μὲν τῶν χειμῶν 4 σιωελλεσθαι κτ' φύσιν, ἔργοντα ῥύσιν ἀπὸ μόνων τῶν πηγῶν τῶν ἐαυτῶν κτ' ὁ θεός, ἀλλὰ τῶν ἐκ χειμῶν ὄμβρων λαμβάνειν τὴν αὐξήσιν. 5 ἢ τῶν τοῦ ἔτους ἕως αὐτῶν λεγόμενων καὶ τῶν γινόμενων πρὸς ἡμᾶς τοῖς Ἰνδοῖς ἢ Ἀσίας προσφέρεται. 6 πρὸς μὲν γὰρ τοῖς Ἰνδοῖς τοῖς Σκυθίας, ἢ πρὸς τῶν Καυκάσου, πρὸς ἀκατακρήνητος χροῖου, καθ' ἕκαστον ἔτος γίνεσθαι νιφετοῖς ὄμβροισι, καὶ τὸ σιωελλεσθαι ὅτι πλείστας ἡμέρας ἐν δὲ τοῖς πρὸς βορρῶν ἀπεσσεμμένοις μέρεσι ἢ Ἰνδοῖς, φερόμενοις καροῖς καὶ χαλαζῶν 6 καταφέρεσθαι τὰ μέγιστα καὶ τὰ πλήθη μέγιστον. 7 ἀλλὰ καὶ πρὸς τῶν ποταμῶν (W) Ὑδάσπιν, Ἐρχομῶν θεοῖς ὄμβροισι γίνεσθαι σιωεχεῖς (κτ' δὲ ἢ Αἰθιοπίας μεθ' ἡμέρας ἡμῶν τῶν συμβαίνει) καὶ ταῦτα τὴν ἕσπασιν κυκλουμένην αἰεὶ, τῶν σιωεχεῖς τοῖς χειμῶσι. 8 ὅθεν οὖν εἶ) πρὸς Ἰνδοῖς καὶ κτ' ἢ Αἰθιοπίας τὴν 8 οἰκουμένην ὑπὸ Αἰγύπτου, σιωεχεῖς ἐν τοῖς ὄρεσι καταρράττοντας ὄμβροισι 9 ἐν τῶν θερινῶν πληθειῶν (W) ποταμῶν ὅπως τε καὶ ἢ ἐνεργείας αὐτῆς 10 μὲν τῶν ἕσπασιν ὑπὸ τῶν πρὸς τῶν οἰκουμένων βαρβάρων. 11 ἢ τοῖς πρὸς ἡμῶν γινόμενοις ἐναντίας ἔχει τὰ λεγόμενα φύσιν, οὐ γὰρ τὸ 11 ἀπιστήτεον. 12 γὰρ (W) νότον πρὸς ἡμῶν μὲν εἶ) χειμῶσι, πρὸς ἢ Αἰθιοπίας ἀθροῖον ὑπὸ ἀρχῆν. καὶ τὰς βορρῶν προὰς πρὸς μὲν τῶν Εὐρώπῳ διτόνοις εἶ), κατ' ἐκείνου ἢ τῶν χύσιν βληχεῖς, καὶ ἀτόνοις, 12 καὶ πᾶσι τελαῖς ἀδενεῖς. καὶ τῶν ἡλίου πρὸς τῶν βορείον ἀποκλίνοντος πᾶσιν, συμβαίνει τῶν ὄμβρων τὰ πρὸς ἡμῶν θερεῖ τῆ Αἰθιοπία πρὸς γίνεσθαι, καὶ ἐν τῶν λαμβάνειν (W) Νεῖλον τὴν αὐξήσιν καὶ ἔμπαλιν πρὸς τῶν νότον ἀναζούσαντος πᾶσιν, πρὸς συσπλῶν (W) Νεῖλον ὄραν. πρὸς μὲν οὖν τῆς πληρώσεως τῶν ποταμῶν, ὅτι τῶν ἕσπασιν, ἵνα μὴ (W) σκοπὸν τῆς ἰσορείας νοθῶσιν.

I Agatharchidæ nomen (cuius excerpta si per operas & tempus licebit, infra adiungemus) restitui libens: & miror interpretem non id vidisse, tam clari historici nomen. Anarchides vero πολλὰ κεκεράτηκέν in posterum. Diodorus simpliciter ita: ἵστα δὲ τῆ ἀληθείας προσεληλυθέν Ανανρχίδης ὁ Κνίδιος. Simocata locutioni fimbrias adposuit: quam ob causam ψυχρολογίας non nullæ magno illi librorum censori Photio notatur. 2 Diod. φησὶ γὰρ κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς κτ' πλὴν Αἰθιοπίας ἔσσαι. & illud ὅρεσι sine dubio apud Simocatam supplendum est, vitio librarii omissem. 3 τῆς μεταπύρῳ ἰσημερίας Diod. 4 συελλεσθαι, πλὴν κτ' οὖσιν ἔχοντα. Diod. & ita in Theophrasto distinguendum videtur. 5 ἔργοντα ῥύσιν οὖν τῶν Καυκάσου ἢ σιωελλεσθαι, παρεκλυδοῦσιν ἢ τῶν χειμῶν Diodorus. 6 ἔργοντα τὸ μέγιστον ἢ τὸ πλεῖστον κατὰ πλάτος Idem. 7 Ita audacter reposui, quum vulgo, τῶν ποταμῶν τῶν ὑδάτων mendocissime esset, audacter, quod ita Diodorus hæc, ἢ πρὸς τῶν Ὑδάσπιν ποταμῶν ἀρχῆν. Et circa Ἠυδάσπιν fluuium. Idem Diodorus mox ταῦτα συμβαίνει, nec ista parenthesi includuntur in eius editione. quæ etiam rectiora videntur, & apud Theophrastum ab exscriptore facile potuere corrumpi. 8 ἀθροῖον Diodorus. 9 Ex Diodoro esset distinguendum ὄμβροισι, ἐν τῶν θερεῖ πλ. 10 μὲν τῶν ἕσπασιν Diodorus: 11 Et hoc ex Diodoro emendauimus, vulgo enim est ἀπὸ τῶν. 12 Hæc itaque ἢ π. ἀ. forte non sunt alicuius sarcinatoris nouis cento in Diodoro, vti viri docti ibi censent: cum & Theophrastus ea habeat. Post ea Diodorus suam de Nilō dissertationem claudit.

TA
 nemi...
 Zona vestigiis nostris
 ...
 Cum enim per
 ...
 hac de causa omni
 ...
 dulcissimum, qua
 ...
 totam vim hu
 ...
 Sed nos hæc qua
 ...
 turabimus. Staci
 ...
 posse flumen
 ...
 in nostrum hic
 ...
 in sum ferri; præ
 ...
 globosam esse
 ...
 Nilus tantummodo
 ...
 hanc regione
 ...
 & alia ibi
 ...
 extare flumina. In
 ...
 dulcedinis humi
 ...
 care, nec ab
 ...
 potest. Si namq
 ...
 dulcesceret, ni
 ...
 esset, neque vari
 ...
 genera habere
 ...
 per naturam igneam
 ...
 producendis
 ...
 cum natura Nil
 ...
 penitus aduerse
 ...
 causas à ver
 ...
 est. OENOPID
 ...
 frigidæ, hyc
 ...
 ex profundis pur
 ...
 Nam hyeme sum
 ...
 tepidæ, æstate
 ...
 Hinc & Nilum me
 ...
 crescere, & contrah
 ...
 humoris copiam ab
 ...
 autem Ægyptum no
 ...
 ista absumptio u
 ...
 nulla sit, ab imis loci
 ...
 fluxum crescentib
 ...
 dimento augeri. No
 ...
 dum est. Compl
 ...
 militer currentia,
 ...
 ita in mare æque est
 ...
 habent incrementa ha
 ...
 cum hyeme plen
 ...
 æstate plurimum sub
 ...
 mentiri demonstrat

ANAT

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΔΩΡΟΥ
τῷ Σικελιώτῃ.

EX DIODORO
Siculo.

ἐν α. βιβλ. ἰστῶρ. ὡς τῷ τέλει τῆς ἑσπῆ-
της μερίδος.

lib. i. biblioth. histor. extrema sectione
prima.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ δὲ φησὶ (W) Νεῖλον εἶναι μὲν φύ-
σει περικλυτὴν ἡλίως γίνεται καὶ τῷ πλήρωσιν,
ἐν δὲ τῷ χειμῶνι, (W) ἡλίον καὶ τὴν Λιβύην φερόμε-
νον, ὅτι παρὰ αὐτὸν ποταμῶν ὑγροσίδην ἐκ
τῷ Νείλου καὶ ἀπὸ τοῦ ὕδατος καλεῖται ἡμεῖς ὑγροσίδην
καὶ φύσιν ἐλάττωσαν γίνεσθαι (W) ποταμῶν. τοῦ δὲ
ἡμεῖς ὅτις αἶτος, ἀποχωρῶντα τῇ φορᾷ (W) ἡλίον
πρὸς τὰς ἀρκτοὺς, ἀναξηραίνει καὶ ἀπεινοῦσιν τοὺς
περὶ τὴν Ἑλλάδα ποταμοὺς καὶ οὖν καὶ τὴν ἡμεῖς
χώραν τὴν ὁμοίως ἐκείνην χειμῶνι. οὐκ ἐστὶ οὖν εἰς πα-
ραδόχον τοῦ γινόμενον πρὸς τὸ Νεῖλον. οὐ γὰρ ἐν τοῖς
καύμασιν αὐξέσθαι, καὶ τὸ χειμῶνι ἀπεινοῦσθαι,
ἀπὸ τῶν περὶ ἡμεῖς ἀπὸ τῆς ῥητέον οὖν καὶ πρὸς
τοῦτον, ὅτι καὶ ἡμεῖς ὡς περὶ τὸ Νεῖλον τὴν ὑ-
γροσίδην ὁ ἡλίος ἐφ' αὐτὴν ὅτι παρὰ αὐτὴν καὶ τὸν
χειμῶνι καλεῖται, οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς ἡμεῖς καὶ τὴν Λι-
βύην ὄντων ποταμῶν ἀναλαμβάνειν τὴν ὑγροσίδην, καὶ
ἀπεινοῦσιν τὰ φερόμενα ῥέματα. ἐπεὶ δὲ οὐδαμῶς
τῆς Λιβύης ὅσα ἐν τοῖσιν γινόμενον θεωρεῖται, ἀπεινα-
νάσῃ συγγραφῆς γεγραμμένων διεπίσκειται. καὶ γὰρ
πρὸς τὴν Ἑλλάδα ποταμοὶ τὴν αὐξήσιν ἐν τῷ χει-
μῶνι λαμβάνουσιν, ὅσα δὲ τὸ μακρότερον ἀφίστασθαι
ἡλίον, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς πληθῆτος τῆς ἡμεῖς ὁμοίων ὁμοίων.

HERODOTVS natura tantum esse
dicit Nilum, quantus per imple-
mentum excrescit. Per hyemem vero a
Sole, qui supra Africae tum verticem cir-
comfertur, multum humoris attrahi e Ni-
lo, qui ob id contra naturam decrescat; per
aetatem contra, Sole versus Arctos di-
gresso, amnes Graeciae, aliarumque regio-
num versus eundem cardinem sitarum,
deficcari & imminui. Ob causam igitur
iam expositam, non adeo insolens esse,
quod Nilo contingit, ut sub calo-
rem aestium augetur, sub hyemem
contra depressior fluat. At responden-
dum etiam huic est. si Sol e Nilo humi-
ditatem ad se hyberno tempore allice-
ret, ex aliis quoque Libyae fluuiis quip-
piam humoris accipere, amnumque
cursum deminuere, illum oporteret.
Quod cum nullibi per Africam fieri ob-
feruetur, futilem auctoris rationem esse
liquet. Graeciae enim fluuii per hyemem
incrementa capiunt, non ob longin-
quorem Solis recessum; sed deciden-
tium tunc pluuiarum crebritatem.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ
ἐν τῷ Αἰγυπτίῳ.

EX ARISTIDE,
in oratione Aegyptiaca.

ΙΝΑ ὅτι καὶ τὴν Ἡροδότου γνώμην ἐπερὶ τὰ πα-
σαι ἀπὸ τῆς ἡμεῖς, ὡς δὴ τὸ πρὸς αὐτὸν ὅσα ἀντιπεῖν
ἀξιόν, φέρεσκεν ἡμεῖς. ἀπεινοῦσθαι τὸ ἡλίον ὑ-
πὸ τῆς ἐλάττωσιν καὶ χυμῶν, ἔρχεται τῆς Λιβύης τὰ
αἶμα, καὶ τὴν ὕδαρ τὴν ἡμεῖς, ἐλάττω ποιεῖν τὸν
Νεῖλον τὸν χειμῶνι, ἢ τοῦ ἡμεῖς. ἐστὶ δὲ τὸν, οὐκ ἐ-
πείν πῶς ὁ Νεῖλος αὐξέται, ἀλλὰ πῶς μειοῦται
συμπλάσαι. ὅτι μὲν γὰρ τοῦ χειμῶνι καθαρώτα-
τος ἐστίν, ὁμοιολεγεῖται πρὸς τὰ πρῶτων. τοῦτου δὲ οὐ-
τως ἔχοντος, αὐξοῖται ἀντὶ τῆς ἡμεῖς, ὅτι ἐστὶ μείζων ἀ-
μα καὶ πολυώτερος. ἐπὶ οὖν μὲν τὸν ἡμεῖς, ἕως ἀνδρῶν μὴ δεῖξῃ τὸν, πῶς ὁ ῥοῦς ὑφούται.

AGE vero, Herodoti quoque sen-
tentiam, ne videamur eam pro-
sus, quasi refutatione indignam, cōtem-
nere, consideremus. Solem is ait a no-
stris brumis abactum, supra Libyam su-
periozem decurrere, & aquam cōsumere,
atque ita Nilum hyeme minorem,
quam est aestate, reddere. At hoc nō est,
quomodo crescat Nilus, exponere, ve-
rum quomodo deficiat, comminisci. E-
tenim cum hyeme purissimum esse fa-
teantur omnes, prorsus aestate, cum est
maior ac magis limosus, crescit. Qua-
propter adhuc manet quaestio, donec
incrementi causam nullus ostendit,

1 Recte haec genuina Diodori censet Rhodomanus doctiss. Patet id ex Theophylacto etiam, qui exscripsit ista, ita hic luxu-
riando: ὡς οὐσίαι συστήματα ἐν τῷ Νείλω ὑδατων. 2 ἐν μὲν τοῖς reponit Steph. adprobatque L. Rhodom. 3 καὶ οὐδὲ τῶν. vbi Rhom.
dom. ita: Scholiastes, in margine ὑδατων apponens, etiam ipse χυμῶν. ὅτι ut solet impudenter nugatur. 4 ἀνδρῶν; certe ita videtur In-
terp. legisse. 5 ἀνδρῶν. Sic enim Herodotus II, 24 τὴν χειμῶνι ὕδαρ ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς ἡμεῖς ἐλάττωσιν καὶ χυμῶν, ὅσα δὲ τὸ μακρότερον ἀφίστασθαι
ἡλίον, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς πληθῆτος τῆς ἡμεῖς ὁμοίων ὁμοίων. quae Aristides respexit.

quan-

quandoquidem hec eius esse prima propriaque fluxio, quam hyeme cernimus, videtur. Iam si tantum faceret Solis hyemalis meatus discrimen, ut illic æstas esset, cum heic est hyems, & rursum hyems, cum heic æstas: aliquid fortasse diceret. nunc autem ut illa loca nostris esse non paulo per hyemem calidiora, negat nemo, ita nihil etiam secundum ipsos verat, minus habere Solem hyeme, quam æstate, virium. Non enim si æstate circa Boream & huic subiecta loca vehemens est, ab Ægypto atque Africa recedit: verum illic est etiam calidior, ac maxime quidem in supremis locis, deinde proportionem in ceteris. Nam & in Scythia atque Ponto nihil prohibet esse frigidiora nostra ætatem, ac multo quidem: quamvis Boream versus Sol iter instituat suum. Quod si his in locis anni tempora illis ex opposita parte responderent, similiter & ad Meridiem discedente Sole, atque hyemem heic faciente, Nilus atque Ægyptus ætatem haberent, & ad Boream redeunte, calidior esset huic supposita regio: quod quidem secus contingit: nec iniuria. Quamquam enim versus Boream tendit, non tamen ad eum pervenit. Quocirca quandoquidem æstate Nilum apparet augeri, manifestum fit, hyeme consumi non posse. Etenim si esset eius rei Sol autor, æstate magis etiam, cum est vehementior, atque illic multo quidem, incrementum prohiberet. Hoc igitur per se dissolvitur. Nam si tum exiccaret, minus etiam nunc permitteret crescere. sin hyeme non exiccet, non propterea crescit æstate. Ac mihi fere similiter dici videtur, Solem à brumis abigi, & Nilum à Sole consumi. Quinimo nec brumæ Solé abigunt, scriptor præclarissime, quandoquidem ad Solis regionem non pertingunt, verum Sol pro ratione motus discedens, ventos permittit frigidiores atque asperiores fieri: nec Nilus à Sole, velut à Vulcano Xanthus, exiccatus, flumen contrahit. Quid quod in aliis etiam videtur, quæ de Ægypto atque Nilo dixit præclarissime, pauca vere tradidisse, non quasi omnia maiora faciat,

ὅ γὰρ κρείον καὶ παρῶτον αὐτῷ ῥόδιμα, ὅ χιμεινὸν φαίνεται. αὐτὸ δὲ τούτων, εἰ μὴ ἴσσοτον ἴω ὁ Δία φέρον ὡς τὴν χιμεινίω τῷ ἡλίου πορείῳ, ὡς τε ποιεῖν φέρος αὐτῷ ἐκεῖ γῆ, ὅταν ἐπιθῆται χιμῶν ἵσται, καὶ πάλιν αὐτὸ χιμῶν, ὅταν φέρος ἵσται πρὸ ἡμῶν ἴσως αὐτῷ ὡς ἀδεξασαὶ νῦν δὲ ὅτι μὴ ὅσον ὀλίγον φέρμη παρῶ φέροι τῶν ἐκεῖ πρὸ ἡμῶν τῷ χιμῶν, ὅσοις ἀντιλέγει ὅσον μὴ καλύειν καὶ κατ' αὐτοῖς ἐκείνοις, ἐλάττω ἡλίου τῷ χιμῶν ἢ τῷ φέρος ἔχειν πῶς ἰσχυρῶ. ὅσον γὰρ τῷ φέρος δῆπου αὐτῷ ἀρκτον καὶ τῷ αὐτῷ γῆ ἰσχυρῶ αὐτῷ φήσομεν, Αἰγύπτου δὲ καὶ Λιβύης ἀποχωρεῖν. ἀλλ' ἐκεῖ καὶ μάλλον καὶ, μέλιτα μὴ ἐν τοῖς αἰωτάτω, ἐπειτα ἐξῆς τῷ ῥόδιον. ἐπεὶ καὶ αὐτῷ τῷ Σκυθικῷ γῆ καὶ Πόντον, ὅσον καλύει ὁ φέρος ψυχρότερον τῷ φέρος τῷ πρὸ ἡμῶν εἶ) πολλῶ γὰρ καίτοι τῷ ἡλίου τῷ βόρεια ἐλαμῶντος τῷ πῶτος οὐρανοῦ. καίτοι εἰ ἀντεφρέφοντο αἰῶρα τῷ ἔπος ἐν τοῖς ἔποισ τούτοις, ὁμοίως μὴ αὐτῷ παρῶ μεσημβείῳ ἀπίοντος τῷ ἡλίου καὶ χιμῶν ποιούτως αὐτῷ, φέρος ἴω κατ' Αἰγύπτου καὶ τῷ τῷ Νείλου τῷ εἶν. ὁμοίως δὲ αὐτῷ παρῶ ἀρκτον ἐπαμῶντος, ἐπλεονέκει τῷ φέρμη τῷ παρῶ βόραν. ὁ πολλοὶ δὲ οὕτως ἔχον φαίνεται εἰκότως. κινεῖται μὴ γὰρ ὁμοῖα τῷ παρῶ ἀρκτον οὐ μὴ πλεονεῖ γὰρ εἰς αὐτῷ. ὅσον ὅτι τῷ φέρος αὐτῷ ἀμῶντος φανερός ὅσον ὁ Νείλος, δῆλον ὅτι τῷ χιμῶν ἀδυνατῶς ἔχον τῷ κείσθαι. εἰ γὰρ ἴω ὁ ἡλίου αἴπιος, εἰρήνη αὐτῷ φέρος ἐπὶ μάλλον τῷ αἰάβασιν, ἰσχυρότερος γὰρ ὡν αὐτῷ αὐτῷ ὅσον καὶ ἐκεῖ πολλῶ. ὡς αὐτῷ ἐν αὐτῷ λυεταί. εἰ μὴ γὰρ τῷ αὐτῷ ὅσον ἔχον κεν, ἐπὶ ἡτῶν αὐτῷ εἰς πλεονεῖσθαι νῦν. εἰ δὲ μὴ τῷ καὶ τῷ χιμῶν, οὐ Δία τῷ ὁ Νείλος μείζον τῷ φέρος. ὁμοίον δὲ εἶναι μοι δοκεῖ, ὅσον ἀπελαμῶσθαι φάσκειν ἡλίου ἴω τῷ χιμῶν, καὶ ὅσον Νείλον τῷ ἡλίου τῷ κείσθαι. ἀλλ' οὐθὲν χιμῶν ἡλίου ἀπελαμῶσθαι, ἀλλ' ἡλίου λογιζομένων ὅσον γὰρ ἐφικμοῦται τῷ τῷ ἡλίου χέρος. ἀλλ' ὁ ἡλίου ἀποχωρεῖν καὶ τῷ αὐτῷ πορείῳ καὶ φύσιν, τοῖς ἀνέμοις πρὸ ἡμῶν ψυχροῖς καὶ βίαισις ἐπὶ μάλλον γινέσθαι οὐτῷ ὁ Νείλος τῷ χιμῶν, ὡς περὶ ὁ ἔσθαι ἴω τῷ ἡφάισου, τῷ ἡλίου, συστέλλει τῷ ῥόδιμα. δῆλόν γὰρ ὅσον ἡμῶν καὶ καλλίστα εἰρηκῶς Ἡρόδοτος αὐτῷ Αἰγύπτου καὶ Νείλου, ὅσον ἀλῆα τῷ δῆλόν εἰρηκῶν κινδυνῶν οὐχ' ὡς ὅσον τῷ μείζον ἀμῶντος αὐτῷ λέγω πῶτα.

μα. δῆλόν γὰρ ὅσον ἡμῶν καὶ καλλίστα εἰρηκῶς Ἡρόδοτος αὐτῷ Αἰγύπτου καὶ Νείλου, ὅσον ἀλῆα τῷ δῆλόν εἰρηκῶν κινδυνῶν οὐχ' ὡς ὅσον τῷ μείζον ἀμῶντος αὐτῷ λέγω πῶτα.

1 sic distinxit in edit. Pauli Stephani, quam secuti sumus, est: ὅσον καὶ ἐκεῖ πολλῶ ὅσον. distinctionem nostram firmat doctiss. interpretes.

ἐπεὶ τοὺς ἑσθ' ἄ καὶ μείζω πρὸς ἔλιπεν. ὦν
 εἰπεῖν αὐτῷ, ὅθεν ἐπιγίγει λέγειν. ἀλλ' ἄγε τῆν ὄν-
 των εἴρηκεν ἑτέρως, οἷς ἢ ὡς ἕσθ' Ἡλιοῦ πόλιν
 τετάρων ἡμερῶν πορείᾳ αὐτῆς βυρεία Αἰγυπτῶς,
 ἢ γε οὕτως εἰς γενὸν ἀεὶ κλείεται, καὶ πρὸς γωνίαν,
 ὥστε ὁ Νεῖλος εἰς αὐτὴν ὑπεβάλλει δι' ἀμφοῖν
 τῆν ὄραν ἤδη συμπεσπυγῶτων. καὶ τῆν εἰσὶν ὄ
 καταράκται ἢ ἀφ' τῆν ὄραν τῆ ποταμοῦ κατα-
 βασις, Αἰγυπτῶς πάσης ὡς ἀφ' εὐρυφῆ. ὥστ' ἐπὶ
 πρὸς πλέων τὰ κατ' Ἐλεφαντίνην ὄρμω, εἰσάσεις I O
 κεκλειῶται ὁ ῥόδμα τῆ Νεῖλου. γενὸν ἤδη φά-
 ης αὐτῶν ὑπερρεῖν ὑπὸ τῆς πέτρης αὐτῆν. ἰδίως δὲ
 αὐτῶν εἰς Ἐλεφαντίνην τελέσαι, πρὸς ὅσα
 οἷδ' ὀπίσσω ἡνῶν ἁρῶν σιωπῶντα οὕτω ἄορη, ὡς
 μέσον εἶναι μηδὲν, πλὴν τῆ ῥόδματος αὐτῆ. καὶ τῶν
 τῶ εἰσάσεις δι' ἑσθ' Αἰγυπτῶς ὡς ἀφ' τῶ ποταμοῦ. ἢ
 ἄλλα αὐτῶν ἐλέγχῃ τῆν ἐκείνου πόσον ἔργον ἐπὶ
 ἐξήγειν; ὅσα φησὶ, καὶ ἀεὶ τῆν πηγῶν δῆπου
 τῆ Νεῖλου πηγαῖα τῶν τῆ γεωγραφικῶν τῶ
 Σαίτου. ὡς ἀφ' εἰσάσεις δύο, μεταξὺ Σύνης καὶ Ἐ- 2 O
 λεφαντίνης. ὑπὸ τῶν τῶ ὄραν ἐκ τῶ μέσου, ῥέ-
 οισι αὐτῶν καὶ ὁ μὲν ἡμῶν τῶ ῥόδματος, ἐπὶ
 Αἰθιοπίας καὶ νότου ἀέμου ῥέει. τῶν ἑτέρων ἡμῶ-
 συ, ἐπὶ Αἰγυπτῶς καὶ βόρεια. καὶ τοῖν ἢ Ἐλε-
 φαντίνην μέχρι τῆς αὐτῶν πλῆθους φησὶ, ὡς ἀφ' αὐτῶν
 ἁρῶν τῆ Νεῖλου εἰς καταράκτας ὅσιν αὐ-
 ἔργουτα μάλιστα ἐπὶ τῶν εἰσάσεις. ἀεὶ πλῆθους γὰρ
 οὐκ ἔγνω καὶ αὐτῶν, καὶ εἰδὸν ἀκριβέστερον, ἢ εἰδὲν
 φασὶν. εἰ δὲ δεῖ καὶ κατ' αὐτῶν Ἡρόδοτον καὶ πρὸς
 ἐξήγειν ἡγεμονίας ἕνεκα, καὶ μηδὲν ἔξω τῶ πρὸς 3 O
 κειμένου τῶ λέγειν ἑσθ' ἁρῶν, οὕτω σιωπῶν. ὡς ἀ-
 νῆειν ὅτι τῶν βωμοῖς οὐ εἰς Αἰθιοπῶν ὅσιν ἢ φρου-
 ρῶν, παλὺ τῆς ὄρης ἀποπάσης τῶ ποταμοῦ, ὑ-
 περβαῖ ὅτι τῶ ὄρμων ὅς ὅσιν πρὸς ἕσθ' ἢ κατα-
 δούπων, εἰς Φίλας διέβαλεν. ἐστὶ δὲ αὐτῶν τῆς μεθό-
 ρων Αἰγυπτῶς καὶ Αἰθιοπίας. ἕσθ' αὐτῶν τῶ μέγα-
 ρος, ὅσα πρὸς ἢ ἐν αὐτῶν πόλιν. πρὸς ἑσθ' αὐτῶν ὁ
 Νεῖλος, ἀκριβέως μέστω ἐαυτῶν ποιῶν. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ
 ἀνῆειν, ἐχέμεν μὲν πάλιν τῶ αὐτῶν ἀπὸ τῶ Φί-
 λων, καὶ πρὸς ἐδύκων νῦν γέ που τῶν καταράκτας 4 O
 ὅσιν αὐτῶν. καὶ τῶν ἁρῶν ἀνῆειν ἀνῆειν ὅσιν ἢ ἡγνό-
 οισι οὕτω δὲ ἡρόδοτος πάλιν ἐν τῆ Σύνῃ ἢ ἀπὸ τῆς Ἐλεφαντίνης ὁ Νεῖλος ἀφ' ἑσθ' ἢ

quandoquidem etiam maiora quaedam
 reliquit, de quibus nunc non dicam. ve-
 rum quæ aliter, quam se habebant, tra-
 didit, velut cum ait, quattuor supra He-
 liopolim itinere rursus dilatari Ægy-
 ptum, quæ sane adeo deinceps in angu-
 stum angulum desinit, ut in eam Nilus
 per montem utrumque iam coeuntem
 incidat: quod quidem Nili inter montes
 defluuium cataractas facit, Ægypti to-
 tius quasi verticem. Quocirca etiam in-
 ter nauigandum præter Elephantinam,
 Nili flumen conclusum dixeris, ac pro-
 pæmodum eum subter rupem credideris
 fluere. Quineriam nescio quanto ante
 Elephantinam spatium sic videbis coire
 montes, ut nihil, præter flumen, interie-
 ctum cernas, atque eadem sit Ægypti,
 quæ Nili, latitudo. An vero sit alios ip-
 sius sermones refutare difficile, qui de
 fontibus etiam Nili se à quodam scriba
 Saita dicit accepisse, duos esse inter
 Syenem & Elephantinam montes, è
 quorum medio fons erumpat, cuius al-
 tera pars in Æthiopiam & Austrum, al-
 tera in Ægyptum atque Boream dif-
 fluat. Atqui Elephantinæ, ad quam se di-
 cit nauigio peruenisse, sub ipsis fere ca-
 taractis iacet, nec ab iis ultra septem di-
 stat stadia. Etenim ego quoque eo nauig-
 aui, & tem perspexi diligentius, ut aiunt,
 quam fuit necesse. Atque si cum Hero-
 doto quadam licet uti digressione dele-
 ctandi causa, neque sermonem ab argu-
 mento deducendo: sic fere mihi conti-
 git. Cum ad aras ascendissem, in qui-
 bus est Æthiopum præsidium, longe à
 ripa delatus, conscenso portu, qui pri-
 mus est ultra cataractas, in Philas traie-
 ci, quæ est inter Ægyptum & Æthio-
 piam insula, tantæ magnitudinis, quan-
 tæ est eius oppidum. circum eam vero
 fluit Nilus, atque illam sui prorsus me-
 diam facit. In reditu autem eadem
 via sum à Philis reuersus, ac tum saltem
 cataractas me viturum putavi. verum
 cum de vectoribus quærerem, illi rem
 ignorabant. Quare Syenem relatus,
 quam ab Elephantine separat Nilus,

32. καὶ δὲ

1 lib. II. capit. 7. οἰδὲν τῆν ἢ μέχρι Ἡλιοῦ πόλιν, ἢ τῶν μισθῶν, ἢ τῶν ἁρῶν Αἰγυπτῶς, &c.
 2 Scrib. αὐτῶν Νεῖλου. Herodotea alias sunt lib. II. cap. 22. 3 Σολῶν ἐστὶν ἀπὸ Ἡεροδοτου, semper per in medio. apud Ari-
 stidem per, uti infra sæpius hic etiam scribitur. Interpres tamen Syene quoque nunquam non reddit. 4 an forte rectius ἢ τῶ βῶρ.
 Herodoti verba: ἢ τῶ μὲν ἡμῶν τῶ ὄραν, ἢ τῶν Αἰγυπτῶν ἢ τῶν πρὸς βόρειον ἀέμον τῶν ἑτέρων ἡμῶν, ἢ τῶν Αἰθιοπῶν τῶν ἑσθ' ἢ τῶν.
 29. 6 Καταδύπων cataractas vertit scilicet & cataclura vocari illos cataractas, ut è Somnio Scip. apud Ciceronem notant. ha-
 bes & in Macrobio ad illud Somnium commentario. lib. II. cap. 4. Alias potius Cataclura populi cataractarum Niliacorum accola-
 re & apud Heliodorum 1. Æthiopic. ἢ τῶν δὲ ἢ εἰς τῶν ὄραν Αἰγυπτῶς, ἢ Καταδύπων αὐτῶν, καὶ τῶν ἑσθ' ἢ τῶν κατὰ τῶν ἁρῶν τῶ Νεῖλου. quo pa-
 ρητα: duobus in unum coisuris amibus cingitur, qui Nilo mutantur, ἢ eius nomen ferunt. Vrbem totam complectitur, &c. 8 an po-
 tius scrib. εἰ δὲ ἢ τῶν.

præsidii

praesidii praefectum obsecro, quam inualetudine premebar, ut me cum actuariolo quopiam remittat ad inspiciendos cataractas, & simul hominibus aliquot, qui cogeret eos, qui sunt in insula cataractarum (ij sunt nautae, fluminis periti) tum cataractas ipsos, tum si quid esset aliud visu dignum, nobis ostendere. At ille quamuis rem esse operosam diceret, atque consilium admiraretur, quandoquidem ipse nunquam hoc ausus tentare fuerat, negare tamen non potuit, quin postquam a sententia me non valuit abducere, sic remitteret; alioqui nobis familiaris ac beneuolus. Quapropter ascendi, & cum illos super scopulos, ut solebant, deferri a summa vidi insula (nam haec e medio eminens flumine, cataractas vndique conspicuos praebet) tum ipse volui lembo conscenso navigationem instituire, nec per ea tantum loca ferri, per quae illos delabi videram (atque haec, insulae sunt ad orientem) verum indidem exorsus, circum cuncta, quae forent in conspectu, nauigare, & secundum alterum insulae latus amne secundo ad vrbes deuchi. Hoc igitur dico, quod non audiui, sed manifeste vidi, Elephantinem sub ipsis iacere cataractis, nec inter Syenem atq; Elephantinem quicquam, praeter flumen, esse interiectum, vtraque vrbe ripae adiacente. Iam si Herodotus vnumquam Elephantinem, ut ait, venisset; num & ex auditu narraret ea quae viderat, & falsa: sicut & de antiquis Nili fontibus inquirens, ac nondum se veritatem cognouisse confessus, hoc de scriba se audiuisse scriberet, idque in Saitide praefectura de rebus ad Elephantinem conspicuis: nec, si nihil, quod audierat, poterat tacere, iisdem, quibus nos, argumentis eum sermonem refutaret? nunc autem ut ridiculum sibi videri scribam testatur, ita quibus eum debebat refellere, praetermittit. Primum enim aliquam duntaxat fontium partem explicabat: si quidem multorum etiam mensium supra hunc locum itinere, notus est Nilus. Deinde fieri non potest, ut, vbi fluuius nequit suo more delabi (nam de rupibus violenter descendit) ibi fluminis pars altera fursu feratur, sicut volat aues.

δέομαι τῶ φρουροῦ, καὶ τοῦ φαύλως ἑστῶ ἀρρω-
 σίας ἀγακείμνος, πέρμελαι με ὀπίσω πλοῖόν τι κοδρον
 δόντα, τῆς θεᾶς εὐεκα τὴν κατὰ ἑκτὴν συμπεριφε-
 ρῆσιν αὐτῶ ἀναγκάσοντας ὅτι ἐν τῇ νήσῳ τῆ κατὰ ἑκ-
 τὴν εἰσὶ δὲ ἑστὶ ναῦται σιωπῆσαι τῶ ῥόματος ὅτι
 δεῖξαι ἡμῖν αὐτοὺς τε καὶ τὴν ἑαμά δὴ δὲ ναυτικόν, ὅ
 ἡ εἶη. ἐπιωθάνομιεν γὰρ τῶ αὐτοῦ. ὅ, μάλιστα μὲ
 ἐργάδες ἐφῆεν) καὶ ἑταίμαζε τὴ γλώσσιν. οὐκοῦ
 αὐτοὺς γε μέγιστον τῶ φησὶ. ἡρήθη δὲ, ὅτι ἔχῃ
 1 ο πρῶτερές. ἀλλ' ὅτι πειρώμηνος ἀποτέπειν ὅσα ἐ-
 πειθῆν, οὕτω πέρμελαι καὶ τὰ ἄλλα ἔχων οἰκείως, καὶ βου-
 λόμενος γὰρ ἔσται. ἀπέπλευσε δὲ καὶ κείνοισ τε ἰέντας
 ἑστῶ τῶ σκεπῶν ὡσπερ εἰώθεσθαι, εἰδὼν ἀπ' ἀ-
 κρῶ τῆ νήσῳ ἢ ἀπέπλευσε ἐκ μέσου περὶ φησὶ παν-
 ταχῆ ὅτι κατὰ ἑκτὴν, καὶ περὶ αὐτοῦ αὐτοῦ ἐπέφυμη-
 σε εἰς τὴν λέμβον ἐμβαί, πειρώμηνος τῶ πλοῦ οὐ
 μόνον ἀπ' αὐτῶ, δι' ὧν αὐτοῦ ἐκείνοισ εἰδὼν κατενη-
 νεργάμοις. ταῦτα δὲ ἡ ἑστῶ περὶ εἰς τὴ νήσῳ. ἀλλ'
 2 ο μόνον, καὶ τῶ αὐτοῦ ἑτέραν τῆ νήσῳ πλοῦσθαι, ἀφῆεν
 καὶ ῥῶν ὅτι τῶ πόλεις. ὅσῳ δὲ λέγω ὅσα ἀκούσθαι
 ἀλλ' ἰδὼν ἀκρίτως οἶδα ὅτι ἢ τῶ Ἐλεφαντίνῃ ἑστῶ
 αὐτοῦ ὅτι τῶ κατὰ ἑκτὴν, μετὰ αὐτῶ τε Σύνιης καὶ
 Ἐλεφαντίνης ὅσῳ ὅτι, ἀλλ' ἢ ὅ ῥεῖθρον τῶ πο-
 ταμοῦ καὶ περὶ αὐτοῦ τῶ ὅσῳ ἑκατέρω τῶ
 πόλεων τούτων. εἰ τοίνυν Ἡρόδοτος εἰς Ἐλε-
 φαντίνῃ πῶ ἦκεν, ὡσπερ εἰρηκεν, ἑστῶ ὅπως περὶ
 τῶ ἀκρίτως διηγείτο περὶ ὧν εἶδεν ἑπέθ' οὕτω ἡ
 δὴ, ὡστε περὶ τῶ τῶ ἀρχαίων πηγῶν τῶ
 3 ο Νείλου ζητῆν, καὶ φησὶς ὅσῳ πῶ ἀληθῆς ἀ-
 κούσθαι, ἀλλὰ ὅσῳ μὴ ἦκεν τῶ γραμματικῶ
 γράψαι, καὶ ταῦτα τῶ ἐν τῶ Σαίλικῶ νόμῳ, περὶ
 τῶ ἐν Ἐλεφαντίνῃ, ἢ μνησθῆναι, εἰ μὴ δὲ ὧν ἦκεν
 σεν, εἰχε σιωπῆσαι, ἀλλ' οἶς αὐ, ἢ τῶ τοῖς οἶς ἐγὼ νῦν
 εἰπὼν ἐλέγχῃς ὅτι τῶ λόγον γρησάσθαι; νῦν δὲ
 φησὶ μὴ ὡς παύσειν αὐτῶ δδοικῆ ὁ γραμματικῶ ἦς
 δι' ὧν δὲ εἰκόσθαι ἐλέγχῃν, καὶ ἀπέλιπεν. ὅτι περὶ
 τῶ μὴ, ἀπὸ πολλοσῶ μέροισ ἦξασθαι φησὶ αὐ-
 τῶ τῶ πηγῶ. πολλὰν γὰρ μίλων ἀνάπλου
 4 ο ἑστῶ τῶ ὅσῳ τῶ ὅτι ὁ Νείλος γηγώσκεται. καὶ ἢ
 ἐπέθ' ὅτι μὴ ἀμήχανον, ὅ μὴ ἐστὶ ῥεῖν τῶ ποταμῶ
 καὶ σιωπῆσαι, ἀλλ' αὐτῶ τῶ περὶ αὐτῶ κατὰ ῥήσασθαι
 ζόμενος τῶ κατὰ βασιν, ἐν ταῦτα αὐτῶ φέρεσθαι ὅ ἢ
 μισυ ὅ ῥόματος, ὡσπερ ὅ περὶ τῶ ὅ ἢ ἡλα ὅ ῥνιθῆς.

1 Canterus vocem hanc non expressit. nec ipsi mendosum locum visum arbitror. omisit mox & ista ὅσῳ ἀπὸ τῶν ἑστῶ. Interpretatio itaque sic forte suppletur: τῶν σκεπῶν ναυτικῶν, quodcunque illud esset. Audiebam enim de hac re ab incolis. Spectaculum autem nauticum intelligit, ni fallor, de quo mox sequitur: καὶ κείνοισ τε ἰέντας ἑστῶ σκεπῶν, &c. 2 Lib. II. cap. 28. 3 Scribe τῶ μ.

ὃ γὰρ δὴ λεγόμενον, οὐχὶ ἀπὸ ποταμῶν τῶν αὐτῶν
 εἶναι χωρεῖν, ἀλλ' ὁρᾶν ἀπὸ χωρεῖν τὰς τῶν ποταμῶν
 ἀκούειν πηγᾶς. ἀλλ' οὐτ' ἔλθον εἰς Ἐλεφαντίνην,
 οὔτε σαφὲς αὐτοῦ τούτων εἰδὼς εὐδὲν, κέχρηται τῶν
 λόγων· πειθόμενοι μὲν κεχαρισμένῳ, ἀπιστοῖσι δὲ
 ἔχοντι αἰαφορᾶν. ἐπιτα ἔπι τούτοις τοῖς περὶ εὐρη-
 μένοις φησὶν, εἰ ἄρα τούτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῶν
 ἴδινας ἐνταυθα εἶναι καὶ παλιρροίας τοῦ ποταμοῦ.
 καὶ ἵδει παλιρροίας καὶ ἴδινας λέγειν, ἀμελήσαντα
 ὅτι οὐτ' αὐτῶν ὁ Νεῖλος ὁρμάται, ἀλλὰ πολὺ ἰο
 πλείων ὁ αὐτῶν τόπος αὐτῶν ἢ αὐτῶν ὁ αὐτῶν ἰο
 οὔδ' ὑπὸ τῶν καταράκτας διωκτῶν τῶν ὑδάτων ἰο
 ἀφβαλεῖν, εἰ μὴ κατ' Αἰγύπτον ὡς ἀληθῆς εἶναι ἀφ-
 ἦρος ἢ αὐτῶν καταπαλῶν φέρεσθαι γαίην. οὐτ' ὁ-
 ερος εὐδὲν ἐστὶ μεταξὺ Συνῆς καὶ Ἐλεφαντίνης· ἀφ-
 λαμᾶλλον ἐν τῶν μεταξὺ τῶν ὁρᾶν ἢ τε Συνῆ καὶ ἢ
 Ἐλεφαντίνη. οὐ μὲν ἀπὸν ψύδους τῶν εὐρημένων.
 ἀλλ' εἰσὶ μὲν αἰπηγαὶ ἐν τῶν μεταξὺ Συνῆς καὶ Ἐ-
 λεφαντίνης ὡς ἀληθῆς· πέτραι μεγάλαι δύο ἐν μέ-
 σω τῶν πόρων ἀνέχουσι· καὶ τὸ μέσον αὐτῶν Αἰγύπτιοι 2
 φησὶν εἶναι πηγᾶς. εἰσὶ δὲ ἕκαστος αὐτῶν ἕκαστος ἀφ-
 ἰδινας τῶν αὐτῶν Αἰγύπτου καὶ τῶν σιωπηλοῦς, οἷον ἄφ-
 χαῖται, καὶ μὲν καὶ τὸ βάθος γαίης, οἷον ἐφικτῶν ἐφα-
 σκον εἶναι πειθόμενοι. πειθόμενοι δὲ οὐ συμφέρειν.
 τῶν με καὶ ἀπέστρεψεν ὄντα αὐτῶν καὶ δὴ. οὐ
 γὰρ ἔτι προσδοκῶν τῶν ἀφφορῶν. αὐτῶν οὖν αἰπηγαὶ
 καὶ φύσιν τῶν ῥέουσι. καὶ οὐ μόνον τῶν λόγων πειθο-
 μη ὅτι εἰσὶν αὐτῶν πηγᾶς, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἀφ-
 γματι. πολὺ πλείων ἀπὸ τούτων ὁ ποταμὸς ἐστὶ
 καὶ τὸ ὕψος, καὶ ἄσπας ὡς ἔπος εἶπεν· καὶ πλοῖα 3
 μείζω διέχεται παρ' αὐτῶν· καὶ οὐ μείζω μόνον, ἀλλὰ
 καὶ πολλῶν. καί τοι τῶν αὐτῶν ὁ ποταμὸς πάχου-
 σι παρ' ὄντες ἐλάττω γίγνεται, ὅταν μὴ ἄλλο
 ὑδάτων ἐπιβροθῆ. εἰ ἵδει καὶ ἀφαιτέρω ἀφβίωσαι,
 ἐρᾶσαι δὲ ὀλίγων ἀκούσα ἀνδρὸς Αἰθιοπὸς τῶν ἐ-
 κεί διωκτῶν. ὁ μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν, ἀπὸν ἐ-
 πύγχεον ἰούκα ἡμεῖς ἐπέβημεν τοῦ χωρίου. ἐ-
 πί τῶν δὲ ἢ ἔχον ἢ, ὅς ἐμοὶ δὲ ἐρμυλιέων
 εἰς λόγους ἦκε. καὶ ὅσα μὲν ἔξω τοῦ παρόντος
 ἐστὶ λόγου, ἀφβαλεῖν. εἶπε δὲ εἰς Μερῶν 4
 ἢ αὐτῶν ἐστὶ πόλις μέγιστη τῶν ἐν Αἰθιοπία, καὶ οὐ
 βασιλεία τῶν Αἰθιοπῶν, τετάρων, οἷμα
 ἵ καὶ εἶπε μὲν ἂν, αὐτῶν εἶναι πλοῦν. καταράκ-
 τας δὲ ἐκδέχεσθαι πολλοὺς ἀφφορῶν ἐπ' ἄλλοις, ἡδὲν εἰς ἕξ καὶ πεντήκοντα τῶν σύμπυκτας
 ὑπὸ Φέλχην μέγιστη Μερῶν. καὶ τούτο πᾶν εἶναι τὸ γνωστόμενον δὴ ῥόμα τοῦ ποταμοῦ.

Iam ultra Meroen post nescio quantum spacium aiebat non esse fluxionem unam, verum duas, alteram terræ, alteram aeris colore, quæ cum coissent, hunc Nilum efficerent. superiora vero nec sese iam, nec alium Æthiopum quenquam cognoscere, nisi quod in iis essent homines nigri, & inter se, prout altius habitarent, nigriores. denique se, unde primum oriatur fluuius, affirmare non posse. Quomodo vero fieri potest, ut non sit absurdum & arrogans, cum Æthiopes negent se Nili fontes indicare posse, nos, cum ea res nondum sit reperta, causam incrementi quærere, & primo, quod aiunt, ignorato, secundum inuestigare? Atque hæc ego non ad Herodotum increpandum retuli (nam nec ego sic soleo, neque alios, qui faciunt, laudo: & Herodotus cum propter Ægypti amorem, quem nobis primus iniecit, gratiam meretur; tum in ceteris, ut libere loquar, est amicus) sed quia nihil adhuc de his rebus habemus compertū. Nunc autem ad reliquas me confero rationes, ut quasi præcipuo conclusa confirmetur oratio. Etenim cum circa solstitium æstiuum incipiat Nilus crescere: tum profecto supra Ægypti partem, quæ est ad Æthiopiam, & Africæ, quæ est ad Ægyptum, Sol mouetur. Atque id è duobus patet signis maximis, quorum neutrum in nulla orbis terrarum parte, quam nos incolimus, reperias. Nam de duabus Ægypti superioris vrbibus, quarum modo memini (Philas enim, quæ sunt ultra 30 catarractas, inter Ægyptum & Æthiopiam pono) Elephantinæ quidem collustrantur omnia, templa, homines, columnæ: nec vlla conspicitur in meridie umbra, cum Sol diem facit longissimam: Syene autem eadem die atque hora medius in medio sacro puteo Solis orbis apparet, instar operculi, quod vndique labrum æque collustrat. Hoc vero vtriusq; est rei testimonium: nam nec hyeme propius ad Africam Sol, quam æstate, accedit, quandoquidem de duabus Ægypti partibus Africam Elephantine occupat: si quidem heic omnia concurrunt, Ægyptus, Arabia, Africa, Æthiopia: partim hinc partim illinc eodẽ tendentes. deinde ut maxime Solẽ demus Africæ propinquũ,

Μερόης δὲ ἐπέκεινα, οὐ μὲν μὴ μὴ ὅποσον ἂν ἔφη
 ὅσον εἶ) ὁ ῥόθμα καθ' ἐν, ἀλλὰ δὴ εἶ) ῥόθμα πα
 ὦν ὁ μὴ ἔτερον, γήινον πλὴν χεῖρ' ὁ δὲ ἔτερον, ἀε
 ρος ἐξ ἑῦς. Ταῦτα ὁ σωϊόντα καὶ μινυμὲν, γίνεσθαι
 (N) Νεῖλον τῆτον. Τα δὲ αἶνα, οὐτ' αὖτος ἔφη ἐπὶ γ
 γώσκειν, οὐτ' ἄλλον Αἰθιοπίων ὁδὸν εἰσεῖχε ὁ
 πρῶτος, ἀλλ' εἶ) μὴ ἀνδρῶν μελάνας, με
 λαντέροις ἐαυτῶν τε καὶ τῶν ὁμόρων ὁδὸν ἕρ' αὐτῶν
 αἰεὶ εἰς ἀκρον δε, ὅσον ἔχειν ἀνενεγκεῖν, ὅθεν καὶ δὴ ὦν
 10 φέρεται (α) πρὸς σηγῶν ὁ ποταμός. καὶ τοι ὡς ὅσον
 ἀπόρον, καὶ ἕρ' φεύς, Αἰθιοπίας μὲν ὁμολογεῖν μὴ
 ἔχ' ἐίπην ὁ Νεῖλος (α) πηγῆς ἡμᾶς ὁ αἰεὶ τῆς μ
 ζητημῶς, ὁρμημῶς ὁ ὁδὸν πῶ εἰνῶ, ἡς ἡ τ' ἀνάβα
 σιως αἰτία φροντίζειν, καὶ ὁ πρῶτον φασὶν ὅσον εἶ
 δὴ τας, ὁ δὴ ἔτερον ζητεῖν; καὶ ταῦτ' ἔχ' ἰν' Ἡροδοτῶ
 πρὸς ἀνδρῶν ὁπτιμῆσω διεξήλθον. ὅτε γὰρ ἄλλως
 τῶν ἡσκηκῶν ἔγωγε ὁ τοιοῦτον, ἀλλ' ὁδὸν τοῖς πο
 ιοῖσι συγχαίρω. Ἡροδοτῶ τε εἰ αὐτῶ τῶ ἔρωτος,
 χεῖρ' ὅν ἡμῖν πρῶτος ἐπέβαλεν Αἰγύπτου καὶ πᾶσα
 20 φασὶν (α) παρρησία ζῶντο, φίλος αἰνῶ. ἀλλ' ἔπω
 πρὸς ἑῦτων πᾶλητῶς εἶρη). πρὸς εἰμι ὁ πορρωτέρω
 τῶν ἔλεγχων, ἡνα ὡς πρ' κεφαλαῖα κελακλειδεῖς ὁ
 λόγος, βεβαιωθῆ. ἄρχε) μὴ γὰρ ἡ ἀνάβασις ἔσπαις
 θεωμῶς ἡ ὀλίγα βραδυτέρον. ὅτε δὲ Αἰγύπτου τῶ
 πρὸς Αἰθιοπίαν καὶ Λιβύης τῶ πρὸς Αἰγύπτου, ὁ
 πρ' κεφαλῆς ὁ ἥλιος ἵσταται. ὁ δὴ ἄλλον ὅσον δυοῖν τῶ
 μεγίστων σημείων, ὦν ὁδὸν ἔτερον πρὸς πλὴν ἄλλῶ
 συμβαίνει γλῶ, ὅσον ἡμεῖς οἰχοῦμεθα. δυοῖν γὰρ
 ὄντοιν πολιμαστῶν ὦν ἄρ' ἡμῶς ἐμνησθῶν ἐπ' ἀκροῖς
 30 τῆς Αἰγύπτου, (Φίλας γὰρ (α) πρὸς ἑῦ τῶ κα (α)
 ρακῶν, μεθ' ἑῦ Αἰγύπτου λέγω καὶ Αἰθιοπίας)
 ἐν μὲν Ἐλεφαντίνῃ, λαμπεταὶ πᾶντα, καὶ νεῶ, καὶ
 αἰθροῖ, καὶ ἡλιαί, καὶ ὁδὸν ἔχει σκίαν τῆς με
 σσηβείας, ἐπειδὴ πλὴν μεγίστων ὁ ἥλιος πληροῖ
 ἐν δὲ Συῖνῃ, τῆς αὐτῆς ἡμέρας τε καὶ ὥρας, μέσος ἐν
 μέσῳ τῶ ἱερῶ φρέατι ὁ κύκλος τῶ ἡλίου φαίνεται,
 ὡς πρ' ὁπίσημα, ἴσον πᾶντα ἔχ' ὅσον πρὸς ὁ χεῖρ' ὁ
 ἔλλαμπων. καὶ τοι τῶ ἀμφοτέρων ἐστὶ σημείον
 τῶ τε μὴ τῶ χεῖρ' ἔγγυτέρω τῆς Λιβύης γ
 40 νεαδαὶ (α) ἥλιον ἡ τῶ ἡμέρας εἶχε δὴ δυοῖν ὄντοιν τ
 Αἰγύπτου μερῶν, ὅτι τῆς Λιβύης ἡ Ἐλεφαντίνῃ πε
 πόλισται. πᾶντα γὰρ, ἐν ταῦτα ἡδὴ συμπέσσωκεν,
 Αἰγύπτου, Ἀραβία, Λιβύη, Αἰθιοπία. Τα μὲν
 ἐν τῶν, τα δὲ, ἐν τῶν εἰς ταῦτον ἡκοντα. ἐπειτα εἰ τα μὲν
 λισαῖς αὐτῶ δόνη ὁ τ' ἥλιον τῆ Λιβύη πλησιαζοῖται

τήκειν ὃ ὕδωρ, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτὸ γίγνεται. εἰ γὰρ
 δεξιὴκε τὸ χειμῶνος (W) ποταμὸν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ
 ῥῆν, δηλοῦν ὅτι τὸ γὰρ ἕρως ὀπηνίκα ἐστὶ καὶ αὐτὸ,
 πρὸς τελαρὰς αἰαρπάθας, ὡς γὰρ αὐτὸ. οὐ γὰρ ἄλλον γὰρ
 ποῦ ἔσπον ἐκλυτέρω τῆς γῆς ἐνί γίγνεσθαι φῆσαι (W)
 ἡλίον, ἢ ὅτι καὶ εἰς καθετον ὑψωθῆ. ἐπεὶ, ὅτι γε οὐτε
 τῆ Λιβύῃ πλησιάζει ποτε ὁ ἥλιος, οὔτ' ἄλλω μέρει
 τῆς γῆς ὁδεῖν, ῥαδίως αὐτὸς ἐξῆρ μαθεῖν. οὐ γὰρ μέρει
 τῆς γῆς ἐπέρχεται δὴ ποῦ, (W) μέρ, ἕρως, (W) δε,
 χειμῶνος ἀλλ' ἡ γῆ μαλλον ἐν μέρει τῆς ἐκείνης περὶ
 φορέως ἐστίν. ἀλλ' ἀπέχεται μὲν ὅσον πάσης αἰεὶ τῆς γῆς
 οἷς δὲ αὐτὸ κορυφῆς ἐστὶν τῆς μεσημβρινῆς, οὐ
 ρις πλείω φέρει πῶς φλόγα. φάνεται τοίνυ ὅτι
 ἐπὶ τῶν, ὁδεῖ ἰσῆς, οὐδὲ ἀναρπάξων (W) ποταμὸν
 ὅτε, οὐδὲ ἐλάττω ποιωὶν ἐκ μείζονος, ἀλλ' αὐξά-
 νόμηρον καὶ ποροθῆκίω αἰεὶ τῶν ῥόματι λαμβάινον-
 τα, ἐφορᾶν οἷς ἡαυμάζεις. καὶ τὸ πότε λαίπων τῆ-
 κεσθαι φησὶ μὲν τῆ ἱερμῆ (W) Νεῖλον, εἰ ὡς ὅ γε
 πῶς πικρὸν αὐτὸν ἀκμῶν, ἀπὸν ὁδεῖται; ὡς ὁρεῖ φασ
 τίνυ ὁ ἥλιος ἐκ τῶν, ἐπὶ Αἰθιοπίας χωρεῖ. λέ-
 γω δὲ πῶς καὶ Ἡρόδοτος τῶν ῥήματι. ὡς αἰεὶ τοῖς
 αἰωτέρω τῶν τῶν ἔχων γῆμα πορβύεται. τῶντα
 ἢ ἐστίν, ἢ τῶν ποταμοῦ πορεία. ὡς αἰεὶ πρὸς ἡρεῖτ'
 αὐτὸν ὀλίγῳ μῖσαν τῶ ὕδατος, καὶ καὶ μικρὸν ἐ-
 ξῆρσιν αὐτὸν οὐ τοῦ ἀνυῖον φάνεται ποιωὶν. εἰ τῶν
 ἀρα εἰπεῖν δεῖ μάλλον δὲ οὐχ ὁ ἥλιος οἷμα φάνε-
 ται ποιωὶν, ἀλλ' ὁ Νεῖλος τοῦ ἀνυῖον. εἰτ' οὖν πο-
 ιωὶν, εἴτε πάσων δεῖ λέγειν. δεῖον γὰρ αὐτὸν λήγειν
 καὶ μικρὸν πορς πῶ τῶ ἡλίου κίνησιν, ὅρξ ἀμνος
 αὐξάνει, αὐξέει κατὰ μικρὸν αὐτὸν πῶ ἐπίδοσιν, καὶ πῶ αὐτὸν
 ὁ μῶν τῶ καύματος, ὅτι, τῶ ἐπιρροῆς πρὸς ἔχεται.

π. ὡς δ' αὖ-
 κίαν,

π. πῶς τῶν-
 τῆ καὶ τῶ
 ταύτης

Aliorum sententias ut ordine refutet Aristides ista oratione, supra lectori breuiter indicaui-
 mus. quid vero statuit ipse? queris. Sapientia ac prouidentia diuinae rem totam pie attribuit, ita
 paullo antequam orationem finiat, inquit: ὅπως δὲ εἰς τὸ τοῦ ἡκεῖ ὅθεν ἵρξατο τὸ ἀναβάσειος, ἐκπερυ-
 γει τὸ ἴσοριαν. ὅτι δὴ καὶ μόνον ταύτην ἀπασῶν χωρῶν ὡσπερ τι ζῶον καθεσθάναι πρὸς ἀμφοτέρω ἑκτὸ τῶ ποταμοῦ,
 τότε μὲν χειρῶν ἐστὶ καὶ ἀπὸ τῶ ἡρεῖτ' ἀπὸ τῶ ὕδατι ἐξῆρσιν αὐτὸν, καὶ τῶ τῶν ποροθῆναι, καὶ αὐτὸ εἰ τῶ
 καὶ ἄλλη σοφία καὶ ποροσία τῶ θεῶ; ὅς τις εἰ μὴ κίσει αἱ μάλλον ὕειν, τῶ Νεῖλον ἐπὶ ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' τῶ ἑαυτῶν, ὅτι αὐτὸ
 ὁμῶν ἐστὶ ὅτι ταύτης τῶ ποροθῆς αὐτὸν ταύτην ἐπὶ ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' τῶ Νεῖλον ἐπὶ ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' τῶ ἑαυτῶν, ὅτι αὐτὸ
 ὁμῶν ἐστὶ ὅτι ταύτης τῶ ποροθῆς αὐτὸν ταύτην ἐπὶ ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' τῶ Νεῖλον ἐπὶ ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' τῶ ἑαυτῶν, ὅτι αὐτὸ
 ὁμῶν ἐστὶ ὅτι ταύτης τῶ ποροθῆς αὐτὸν ταύτην ἐπὶ ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' τῶ Νεῖλον ἐπὶ ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' τῶ ἑαυτῶν, ὅτι αὐτὸ
 ὁμῶν ἐστὶ ὅτι ταύτης τῶ ποροθῆς αὐτὸν ταύτην ἐπὶ ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' τῶ Νεῖλον ἐπὶ ἡρεῖτ' ἡρεῖτ' τῶ ἑαυτῶν, ὅτι αὐτὸ

G. Cante-
 ro interp.

EX STRABONE, EK TΩN ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ,

Libro XVII. rerum geographi-
carum.

τῷ γεωγραφικῶν ἐν
τῷ 17.

Interp.
Gu. Xy-
landro.

ENIMVERO antiqui coniectura, recentiores etiam visu ipso cognoverunt, Nilum augeri quando superne adfita Æthiopia imbribus æstivis poluitur: maxime in extremis montibus. Imbribus autem finientibus, paulatim inundationem desinere. Quam rem ij potissimum deprehenderunt, qui in Arabicum sinum navigarunt vsq; ad cinnamomiferam regionem, & ij qui ad elephantorum venationē missi fuerunt, aut si qui alii vsus Ptolemæos Ægypti reges impulerūt, vt homines aliquos eò amādarent. Nam hi talia curabant: is præcipue qui cognomento fuit Philadelphus, cognitionis rerum apprime studiosus: cum propter corporis imbecillitatem semper noue alicuius oblectationis materiam expeteret. Antiqui autem reges perexiguam harum rerum curam habuerunt: tamen cum ipsi sapientiæ studio dediti essent, tum sacerdotes, cum quibus plurimum viuebant. Idque eo magis est admiratione dignū, quod Sesostris totam Æthiopiam permeauit, vsque ad cinnamomiferam regionem, & adhuc quædam eius monumenta exant, & columnæ & inscriptiones. Cambyses quoq; Ægypto potitus, cū Ægyptiis vsque ad Meroen progressus est, & nomē vrbi, insulæq; ab illo factū aiunt, Meroe siue sorore, siue vxore eius (nam & hoc traditur) ibi mortua, vtique honorādæ causā feminæ loco id nominis imposuit. Mirum itaque est, cur tantis oblati inuestigandi occasionibus, non prorsus innotuerit imbrum historia eius ætatis hominibus: præsertim cum sacerdotes curiosius in factos libros referrent & confirmarent quæ subtilioris aliquid haberent cognitionis.

ΟΙ μὲν οὖν δεχαῖοι σχασμῶ δ' πλέον, ὁ ὕψος αὐτῶν γνηθέντες, ἴσθοντο ὑπὸ ὄμβρων θερινῶν πληρούμενον Νεῖλον, τῆς Αἰθιοπίας τῆς αὐτῶ κλυζομένης, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὄρεσι παυσανδρῶν ἢ τῶν ὄμβρων, παυσανδρῶν κατ' ὀλίγον τὴν πλημμυρίδα. Ἐν τῷ ὑπὸ ἡρῆε μάλιστα δὴ λὸν τοῖς πλεόστοι Ἀραβίον κόλπον μέγρι τῆς κινναμομοφόρου, καὶ τοῖς ἐκπεμπομένοις ὅτι τὴν ἑλεφαντῶν θήραν, καὶ εἰλίνας ἀλλὰ χρεῖα πρῶξιμον ἐκείσε ἀδρας ποσειδέαδαι δὴ τῆς Αἰγύπτου βασιλέας δὴ Πτολεμαίους. οὗτοι γὰρ ἐφερόνισαν τῶν τοιούτων ἀφαιρέστας ὁ φιλῶδελφος ἐπικλητῆς, φιλιτοράν, καὶ ἀπὸ τῆς ἀδένειαν τοῦ σώματος, ἀφαιρέστας ἀείλινας καὶ τέρψις ζητῶν καμνοτέρως. Ἡ πάλαι δὲ βασιλεῖς οὐ πᾶν ἐφερόνισαν τῶν τοιούτων καὶ οἰκείοι σοφίας γεγνηότες καὶ ἀδελφῶν, καὶ ἱερεῖς, μὲν ὡν ἡ ἀδελφῶν βίος, ὡς τε καὶ θαυμάζειν ἄξιον, καὶ ἀπὸ τοῦτο, καὶ διότι Σέσωστρος τὴν Αἰθιοπίαν ἐπήλθεν ἀπασαν μέγρι τῆς κινναμομοφόρου, καὶ ὑπομνήματα τῆς στρατείας αὐτῆς, καὶ νῦν ἐπὶ δεικνύονται ἡλα καὶ ἐπιγραφῶν. Καμύσης τε τὴν Αἴγυπτον κατὰ πρῶτον, ποσειδέα καὶ μέγρι τῆς Μερῆς μετὰ τῶν Αἰγυπτίων καὶ δὴ καὶ τὸν ὄνομα τῆς τε νήσου, καὶ τῆς πόλει ἔσθοντο πρὸ ἐκείνου τελευτῶν φασίν, ἐκεί τῆς ἀδελφῆς ἀποθανούσης αὐτῆς Μερῆς. Ἡ δὲ γυνὴ φασί τὴν ἐπωνυμίαν οὖν ἐλαβετο αὐτῆς ἡμῶν τὴν ἀνδροπον. θαυμαστὸν οὖν πᾶσι ἐκ τῶν τοιούτων ἀφορμῶν ἔτελέως ἀναρῆς ἡ καὶ ὄμβρων ἰσοπέδαι τοῖς ἔσθοντο καὶ ταῦτα τῶν ἱερέων φιλοπραγμονέσθον ἀναφερόντων εἰς τὰ ἱεροῦ γράμματα καὶ ἀπολιθμένων ὅσα μᾶλλον πᾶσι τῶν ἐπιφανεί. *Εἰ γὰρ*

Malim
εἰκνύται
mutata
distinctio
ne li. Casl;

ita if.
Cas. editio
vulgo
καταπέτε
μῶν

1 Primus videtur Agatharchides Cnidius hanc causam Nili αιαιαίας commentus. Diodorus Siculus: ἔστι δὲ τῆς, &c. * [quæ iam appropinquamus] * Sane constat, sub æquinoctiali, & vbiunque etiam intra tropicos Sol fit perpendicularis, tantos imbres solitos contingere, vt hoc sit illis loco hyemis, & molestissimæ quidem: quum omnia veluti diluuium quodam natent. hanc tamen esse causam cur Nilus intumescat nescio an concedere debeamus. Cur enim Nilo proprium esset hoc πᾶσι; Itaque doctis nostræ ætatis viris placet, à subterraneis potius causis Nilum intumescere: idque eo argumento maxime probatur, quod & in Delo fons est Inopus nomine qui Nilo ὁμοιοπαθεῖ, ideoque Nili κατὰ τὸν ἀπὸ τῶν quibusdam dicitur. Atqui dici non potest villos imbres qui tunc nulli sunt, aut non certe magni in Delo, in causâ esse cur in Æthiopia Inopus. Hac Is. Casaub. Comm. & Castig. in Strab. lib. 17. 1 Ptolemæus secundus, vide Plin. & Diodor. Idem Casaub. ibid.

TRA:

Εἰ γὰρ ἀρὰ τῆς ἐξελύσσεται ὄψρ καὶ νῦν ἐπιζη-
 τεῖται, ἢ δὴ ποτε ἦεν χιμῆρος δὲ οὐ; καὶ ἐν τοῖς
 νοτιωτάτοις, ἐν δὲ τῇ Θεβαΐδι, καὶ τῇ παρὰ Συλίην
 οὐ συμπέσοισιν ὄμβροσι, ὅ δ' ὅτι δὲ ὄμβρων αἱ ἀ-
 ναβάσεις, μὴ ζητεῖν, μηδὲ τοιούτων δεῖσθαι μῆ-
 τῶν, οἷος Ποσειδώνιος εἶρηκε. φησὶ γὰρ Καλ-
 λιμαθὴν λέγειν πλὴν ἐκ τῶν ὄμβρων αἰθῆρα τῶν θε-
 εινῶν, καὶ τὰ Αἰγυπτίους λαβόντα ἐκείνον δὲ πα-
 ρὰ Θερασίαν τῆς Θασιῦ (τῶν ἀρχαίων δὲ
 φυσικῶν εἰς εἶδος) ἐκείνον δὲ πρὸ ἄλλου. ¹⁰ **Ν**εῖλον
 Ὀμήρου διπτετὰ φάσκοντος **Ν**εῖλον

Odys. 2. 581. Αἰγύπτου διπτετὸς ποταμοῦ.
 ἀλλ' ἐὰν ταῦτα πολλὰν εἰρηκῶτων, ὡς ἀρκέσει δύο
 μιλύσσαι ἄν ποῖσάντας καθ' ἡμᾶς ὅ παρὰ τῆς Νεί-
 λου βιβλίον, εὐδαρὸν τε καὶ ἀείκονα ¹¹ **Ν**εῖλον
Aldi cod. 2. 581. τῶν παρὰ τῆς παλαιῆς πλὴν γὰρ τῆς ἀξέως τὰ τε ἄλλα
vet. lib. 2. 581. καὶ τῆς φερέσει, καὶ τῆς ἐπιχειρήσει ταῦτα ἐστὶ κείνῳ
2. 581. πρὸ ἀμφοτέρωθεν, &c.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΩΝΟΣ. 20

ἐκ τῆς ἑπιτομῆς Ῥωμαϊκῆς ἰστορίας ὑποσυνέτερον
 Ἰωάννης ὁ Ξιφιλίνος.

ΕΓΩ δὲ ἀμφοτέρωθεν τῆς Αἰγύπτου ὁδὸν δὲ
 ὁμογενεῖν ὅ ἢ δὴ παρὰ τῆς Νείλου πολ-
 λαχρῶν ἀκείβωσας ἔχω, διαφόρατος εἰμὶ εἰπεῖν.
 ἐκ γὰρ τῆς Ἀπλάντος τοῦ ὄρους (αφῶς ἀναδίδει)
 τῆς δὲ ἐστὶ ἐν τῇ Μακενίτιδι πρὸ αὐτῆς τῆς Ὠ-
 κεδμῶ παρὰ εἰσέρεαν, καὶ ὑφαίρει πολὺ πλεῖστον
 ἀπὸ τῶν ὄρων ὅθεν ¹² **Π**οινηταί κίονα ἀπὸ τῆς ὄρε-
 νοῦ εἶ) ἐφιστοῦ. οὔτε γὰρ ἀνέβη ποτὲ τις ἐπ' ἀκρον
 αὐτῆς, ὅτε τὰς κορυφὰς αὐτῆς εἶδε. χρόνος τε δὴν αἰ-
 ῶν ταῦτα πεπλήρωται, καὶ ὅ ὕδαρ δὲ αὐτῆς παμ-
 πλητὲς ὑπὸ τῆς ἡέρος ἀφίησιν. ἐστὶ μὲν καὶ ἄλλως ἐ-
 λῶδη πόρτα τῆς παρὰ τῆς ὄροποδας αὐτῆς, ὅτε ἢ ἐπι-
 μάλλον πληθύνεται, καὶ ἐκ τούτου ¹³ **Ν**εῖλον πλὴν
 ὡραίου ἐπαύξει. πηγὴ γὰρ ἐστὶν αὐτῆς, ὡσπερ ποῦ καὶ
 τοῖς κροχιδέλοις ἔσ' ἄλλοις ἐκατέρωθεν ὁμοίως ἡρνω-
 μῶν τε κμηλοῦται, καὶ ταυμάσιον μηδεὶς, εἰ τὰ τοῖς
 ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἀγνοῶσα εἰρηκῶμεν. πλε-
 σίον γὰρ ¹⁴ **Μ**ακενίται τῇ Μαυριτανίᾳ τῇ κατὰ
 οἰκῶσι, καὶ πολλοὶ τῶν ἐκεῖ στρατηγῶν καὶ
 παρὰ τῆς Ἀπλάντος ἀφικνουῦται. τοῦτο μὲν οὐ-
 τως ἔχει.

² Nilus aestivo tempore praterca. Lennel. ² militant Lennel.

Etenim, si dignum disquisitione visum fuit, quod adhuc quæri solet: cur aestate, & nō hyeme partibus australissimis imbres cadant, in Thebaide vero & circa Syencn non item: cur non de hoc etiam disputaretur, quomodo ex imbribus Nilus augeatur? ne talibus testibus uti cogeremur, quales producit Posidonius. Ait enim Eratosthenem tradere æstivus imbres causam esse. Idque hunc ab Aristotele sumpsisse, Aristotelem vero à Thrasyalce. Thrasyalcem autem ab alio, atque illum ab Homero qui Nilum cælitus delapsum autor sit:

Rursus ad Aegypti calo delapsa fluentia.

Verum isthæc mitto, quum à multis sint tractata: de quibus satis sit duos afferre, qui ætate nostra de Nilo scripserunt, Eudorum & Aristonem peripateticos. Hi demto saltem ordine, cetera omnia & stylo & argumentis iisdem fere vterque posuerunt, &c.

EX DIONE.

Ex epitome historie Rom. quam confecit Io. Xiphilinus.

ΜΗΝΙ [vero] non est necesse scribere cetera quæ ad Ægyptum pertinent: quanquam ea quæ de Nilo multis habeo rationibus perspecta atq; cognita, iure possum referre. Is ex monte Atlante certo fluit, qui mons est in Macennitide, non longe ab Oceano, qua parte spectat ad occasum Solis. mons est longe omnium altissimus, quem poæta ob eam causam columnam cæli esse dixerunt. nam ad summum eius verticem nemo ascendit unquam, neq; culmina videre potuit. quamobrem plenus est perpetuis niuibus, ex quibus aestate magnam copiam aque emittit, cum alioqui ad radices undique paludes habeat, quæ tunc multo fiunt maiores, augeturque ¹ Nilus propterea, quod fons eius est; ut ex crocodilis, ceterisq; quæ utrobique nascuntur, conicitur. Neq; vero mirari quisquam debet, si nos ea diximus quæ sunt à veteribus Græcis ignorata. Nam Macennitæ propter Mauritaniam inferiorem habitant, multique ex iis qui illic ² bella gerunt, ad Atlantem perveniunt. sed de his hætenus.

Guil. Blaz. co. in. 107.

ΕΚ ΤΩΝ ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ
Ἐπισκόπου Κύρου.

EX THEODORETO
Episcopo Cyri.

Ἐν τῆς Ἑλληνικῶν παθημάτων θεραπείαις
λόγω τῆς δι' ὀπιγοφάντι πρὸς ὕλης
κῆρσμου.

In Græcorum affectionum curationis ser-
mone IV. qui inscribitur de Ma-
teria & Mundo.

Καὶ οὐτὶ λέγω, πόθεν δι' ἀρὰ τῶν ποταμῶν τὰ
ῥέματα φέρεται ἄρρητος γὰρ δὴ μοι πάμπαν καὶ
ἔστ' ὁ λόγος ὅπως ὁ καὶ ἡλίου τ' ὑγρὰν ἕοιδον πέφυ-
κεν ἀναλίσκεν, ὑπετέτα μάλα τὰ βουλομένων κατα-
μαθεῖν, καὶ γὰρ δὴ ξηραίνει τὰ πέλαμα, καὶ τὰ τῶν ὕδα-
των ἀναλίσκεν ἕως ἡμέτερον, καὶ τὰ ἡμέτερον ὅμοια
ἀναλίσκεν καὶ μὲν τοῖς ποταμοῖς σμικρῶν ὕδατος
ἔστιν ἰδεῖν, ὅταν εἴς ἀφείας ἀνύπια μέρη, ὅτι τὰ βό-
ρρα πρέχῃ, καὶ ὁ θεὸς ἐργάζηται. Διὰ τοῦτο τὸ
Νεῖλον φασὶν, ὅτι καὶ τὸ αὐτὸ τοῖς ἀπὸ ποταμοῖς
πλημμυρῆν κινεῖν, διὰ μισοῦντος ὁ θεὸς ὅτι κλυ-
ζῆν τὸ Αἴγυπτον ὡς τὰ γε ἡλίου τὴν βορφοτέραν δια-
θέοντος ζῶντων, καὶ τοῖς ἀπὸ ποταμοῖς ἐνοχλοῦν-
τες, τοῦτο δὲ γε πλείστον ἀπέχοντος. Εἰ δὲ καὶ ἀπὸ
αἰτίας τὸ τοῦτο γε πλημμυρίας εἶναι φασι ἴνες, ἀλλ'
οὐκ ἔστιν ἡμῶν ἀρμύνην τὸν δένδρον τὸν λόγον ὑπεί-
ληφα, καὶ γὰρ τοῖς ἀπὸ ποταμοῖς τῆς μὲν γείας οἰκονο-
μίας μὴ πολυπραγμονεῖν τὰς αἰτίας, θαυμάζειν δὲ
τὰ γινόμενα, καὶ τὸ ποιητῶν ἀνυμνεῖν.

ἢ διασφαι-
ρησάμενος
τίσους

additum
ex mss.

Neque vero nunc differendum pu-
to, unde iugis fluviorum copia de-
uoluatur: ineffabilis enim mihi penitus
que abstrusa hæc quoque ratio est: quo
autem pacto sol aprus natus sit humi-
dam aquæ vitæ comminuere, pronum
est cunctis volentibus edoceri. Æstua-
ria enim paludesque exficcat; aquarum
præterea collectiones ac stagna consu-
mit: corpora quoque hominum siccio-
ra efficit. Quinetiam fluuios videmus
decrecendo subduci, cum sol relictis
australibus locis ad boreales tractus cō-
cedit, ætateque nobis efficit. Eamque
ob rem, Nilum aiunt non eodem tem-
pore quo ceteri solent fluuii, extra al-
ueum inundare, sed media æstate aquis
exuberantibus Ægyptum perfundere,
sole tunc ad Borealem circulum acce-
dente, ac ceteris quidem fluuiis radiis ar-
dentioribus incubante, ab ipso autem
Nilo magnis sane spatiis abscedente. Si
vero & alias Niliaci incrementi causas
quidam esse contendunt, ego tamen

Zenob. de
ciolo in-
terp.

hoc tempore materiam hanc conuenire mihi non arbitror: quippe qui alios cohorter, ne caus-
fas diuinæ gubernationis curiosius indagent, sed admirentur potius ea quæ facta sunt, ipsum-
que opificem hymnis laudando concelebrent.

FRID.

annum esse
tempora co
intercalari
gintadiec
de Perulu
se Paulo L
2155 Cr
tonem de
23. 7. 7
gratiam re
24. 7. 7
rudens. 2
25. 7. 2
conuenire
26. 7. 2
statim, ve
iterum & p
27. 7. 2
28. 7. 2
29. 7. 2
30. 7. 2
31. 7. 2
32. 7. 2
33. 7. 2
34. 7. 2
35. 7. 2
36. 7. 2
37. 7. 2
38. 7. 2
39. 7. 2
40. 7. 2
41. 7. 2
42. 7. 2
43. 7. 2
44. 7. 2
45. 7. 2
46. 7. 2
47. 7. 2
48. 7. 2
49. 7. 2
50. 7. 2
51. 7. 2
52. 7. 2
53. 7. 2
54. 7. 2
55. 7. 2
56. 7. 2
57. 7. 2
58. 7. 2
59. 7. 2
60. 7. 2

FRID. SYLBURGII SPICILEGIUM.

In quo loca Herodoti aliquot aliter interpretata, partim & illustrata.

AD LIBRUM I.

PAG. 5, v. 27. Aut enim) Aut enim Candau-
le interfecto, me tibi cum regno Lydorum
habe: aut t.

13, 12 Quod si velis) Quod si volet alterū
annum esse quam alterum vno mense maiorem, vt
tempora eodem opportune recurrant, menses quidē
intercalarii triginta quinque fiūt per annos septua-
ginta: dies vero ex his mensibus mille & quingenti;
vt Perellus vertit apud Theodor. Gaz. in lib. de mensibus: se-
ste Paulo Leopardo Emend. lib. 6. c. 21.

21, 33 Cretonem) Dionysius Halicar. li. 1. pag. 19. Cro-
tonem vocat.

23, v. vlt. in extrema ora, cum seditionis.) vel, vt alij, in
gratiam rediit cum diuersae factionis hominibus.

24, v. vlt. in extr. ora, thynni cl.) Camer. vertit, lacta
rudens. alij, lactus est iactus.

25, v. antep. in extr. pag. conglobarentur) vel, vt alij,
conuenirent.

26, v. pen. in extr. pag. post prospere rem gess.) vel, Sed
statim, vt in bona & populosa regione, succreuerūt
iterum & prospera fortuna vsi sunt: vt Suid. quoque
αὐτὰρ ἐδραρον exponit ἠὲ ἴσθραυ.

ead. p. 26, v. 21. fane) Paul. Leopard. Emend. li. 7. c. 7. m-
ioul. Ichceno.

28, v. antep. in extr. pag. ante illa Vbi vero tandem & c.
hactantum Syllb.) conducit ab eo nolente locare: Paul.
Leop. lib. 7. c. 7.

30, 8 benigne alloq.) benigne tractabat.

33, v. pen. in extr. pag. post infunditur mari ita Syllb.)
Paul. Leopard. Emend. lib. 7. c. 9. legit Hyllus, ex Homero
& Strabone, atque adeo sic habent etiam Graeci codices non-
nulli.

37, 36 absunit) alij, differt, dissipat.

46, 33 Neque alias vnquam) Neque alias vnquam
notasti (seu deprehendisti) in hoc viro illepidū quid-
quam. est enim hic παρῆς idem quod ἐνείδης: vt ex Tho-
ma Magistro docet Paul. Leopard. Emend. lib. 7. c. 11.

49, 19 multis verberibus affecit) alij, verberibus
eum admodum aspere tractauit.

ib. v. 35. tam indignis) alij, tam indigne tractare.

62, 3 ante Sicyonem) Pausan. 2. 11, 26. & 234, 37 habet
πρὸς Σικυῶνος: quod significat, ex ea parte qua Sicyonem
attingit Achaia.

73, v. antep. extr. pag. post Hi soli & c.) Infra 496, 40
hoc ipsum repetitur, & a Strabone lib. 13. ab Aristotele quo-
que histor. animal. lib. 3. ca. 11. vt annotauit Paul. Leop. E-
mend. lib. 7. cap. 11.

80, 25 scrobibus) celoniis, sive tolenonibus.

84, 9 In pilam coniciunt) In pilam coniectos, &
pistillis comminutos incernunt per linteum, vt ver-
tit Paul. Leopard. Emend. lib. 7. cap. 11. est enim σῶν cribra-
re, per cribrum seu incerniculum transmittere:

AD LIBRUM II.

Pag. 99, v. 13 dum exæquat) videtur διγῶν legisse pro

διγῶν. Græca sonant, dum transitum ei perurit. id est,
dum cum permeantem vrit.

100, 45 alij ad urbem Elephantinam) Franc. Iun. in
Esaiam p. 68. Græca sic distinguit, ἐν τῇ Ἐλεφαντίνῃ πρὸς
πρὸς Αἰθίοπων καὶ ἐν Δάφνησι τῆσι Πηλεσίῃσιν ἀλλήν πρὸς Α-
ραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων. id est, alij ad urbem Elephanti-
nam, Æthiopicibus oppositi: alij ad Daphnas Pelu-
sias, oppositi Arabibus & Assyriis.

107, v. vlt. extr. pag. post conuertisse) alij sic totum
locum vertunt, atque interim quietum mansisse. at cū
ei ad aram admoto molam inspergerent (vel, vt Bud-
sentit, capillum vellerent) ad vires exercendas versum
omnes illos interemisse.

113, v. antep. post ellychnium) alij, superne autem in-
est ipsum ellychnium.

116, 17. veluti hostes exag.) alij, tractant vt hostes:

120, 7 alij morborum occultorum) Hier. Mercu-
rialis Var. lect. lib. 2. c. 8. putat pro alij legi posse siue: vt hæc
sequentia exponant precedentia.

135, v. vlt. extr. pag. post vinculis) Leopard. Emend. lib.
7. c. 12. vertit, duos aut tres vtrium petiolos pendulos
resoluisse. Infra sane in oraculo πρὸς τὸν ἀσπὸς ποδῶν δicitur
tur penis, qui è ventre velut ex vtre petiolus prominet.

153, v. vlt. extr. pag. post assentior) Plutarch. pro eodem
ἀπὸ τῶν φωνῶν, id est, crepitum ventris emisit.

AD LIBRUM III.

P. 167, v. 26 Nec ipsis Inaro) tamen si quam Inarus
& Amyrtæus nullus dum Persis plus damni dedit: vt
vertit Paul. Leopard. Emend. lib. 7. c. 14.

170, v. vlt. pag. post breuueage) Eam lectionem secutus
Paulus Leopard. Emend. lib. 7. cap. 14. sic vertit: neque e-
nim tot eos victuros fuisse annos, nisi potu consper-
gerent atque miserent: de vino hoc dicens Ichthyo-
phagis. hac enim re se Persis esse inferiores.

213, 2 & lenia post acria) alij in Græco legunt ἢ πῖμα-
τα ἢ ἰσχυρὰ προσάγων. id est, fomenta efficacia & vche-
mentia admouens. vt vertit Paul. Leopard. Emend. lib. 7.
cap. 14.

AD LIBRUM IV.

P. 229, 37. nam anima) Sincetior videtur hæc Græci
contextus lectio apud Eustath. Comment. in Dionysii Pe-
riegesi, pag. 16. ἀπὸ μὲν γὰρ τὸ ἐν Σκυθίῃ, μασπός ἢ ὁ ὀφ-
θαλμός. id est, nam ARI Scythice VNVM dicitur;
M ASPVS VERO OCVLVS. vt Hartung. annotauit decu-
ria 1. c. 2.

236, v. pen. extr. pag. post Est autem sep.) Pausanias hæc
Argin vocat Hecæergen, 41, 22 & 154, 13

241, 37 Amaxampeus) Infra 251, Exampeus scribitur;
etiam in Græco: itidemque apud Solinum c. 24. & apud
Pomp. Melam. lib. 2. ca. 1.

245, v. pen. extr. pag. post ἢ οἱ ἀνδρ.) Pro ἐνδραῖς supra
fuit ἐνδραῖς p. 45. quod sonat excretioni obnoxios. Co-
rinthus, qui de dialectis scripsit, ἐνδραῖς interpretatur ἐνδραῖ-
τας. nonnulli tradunt ἐνδραῖς Scythas esse ἄνδρας eius ἀνδρῶν

quos Hippocrates dicitur ἀγανθεῖς appellauerit: ut annot. Paul. Leopard. Emend. lib. 7. c. 10.

274, 6 (sono vocis exili) Budaus ex antiquo exemplari legit ἰχθῆρος, id est, hāsītans lingua, ut annotauit Paul. Leopard. Emend. l. 3. ca. 11. Ex terrore id vocis vitium emendatum refert Pausan. 331, 16.

286, 22 Zyngantes) Γόζαντις pro gente Libya ex Herodoti quarto citatur à Stephano: ut annotauit Turneb. Aduers. lib. 10. c. 24. Sed idem tamen Steph. & Ζόζαντις pro Libya populo citat ex Hecatao & Eudoxo.

AD LIBRUM VII.

392, 7. 71. extr. pag. post somniasse) ad verbum sonat, multa & magna eueria esse ab inferioribus.

417, 21 Bogem) Paus. Boen vocat 242, 44.

418, 38 Niphragæ) Phagæ legendum esse docet Paul. Leop. Emend. l. 8. c. 1. ex Thucyd. l. 2. & Strabonis Epitome.

424, 10 Enienes) Ænienes hi dicuntur à ceteris scriptoribus, de quibus vide Stephanum.

434, 31 Cyllirii) Suidas Καλλικυεῖους vocat: itidemque Aldus in Proverbiorum collectaneis habet Καλλικυεῖων πλεῖους. Qui vero hic (itidemque apud Hesychium) more Siculo seu Dorico vocantur γάμοροι, in iisdem Proverbis & apud Suidam nominantur γέμοροι, quasi dicas Agrorum possessores, Agricola.

443, 2 χύτρους) Eustathius feminino genere χύτρας habet, Comment. in Dionysii Periegesin. pag. 73.

455, 28 lapidem nomine Melampygi) Paul. Leop. Emend. lib. 8. ca. 1. mauult, lapidem Melampygi, id est, Hercules nigro podice praditi.

459, 11 bis modo) Forsan bis duo: cum in Græco sit χιλιάδες τέσσαρες, id est, quatuor millia. In præcedenti versus Diodorus Siculus pag. 259 pro τεσσαρῶν, habet δ' ἑκατομῶν, id est, Bis decies centum millibus.

AD LIBRUM VIII.

471, 2 & optimam portionem agrī Hist.) Ellopii- que agrī & Histice regionis maritimos vicos omn. p. 472, 12 male mulctati) aspere tractati.

473, 45 Drymon) Paus. Δρυμαῖαν vocat, 18, 34. itidemque Plin. l. 4. c. 3. Stephanus vero Δρυμαῖαν.

475, 37 Mineruæ protemplaris) Προπροῦνης, quod secutus est interpres, legitur apud Paus. 323, 40. Προῦνης, quod sonat Mineruæ Prouidentia. Idem tamen Pausanias & Προῦνης Ἀθηνῶν (id est Protemplatis Mineruæ) mentionem facit, 289, 25. Suidas quoque & tramque agnoscit, sed ita ut Προῦνης hic legerit. Προῦνης ex Eschilo, Callimacho & Demosthene citat Paul. Leopard. Emend. lib. 8. cap. 1.

476, 20 obseruatum. Et) versatum. nec solum hæc dicunt, sed etiam perinde ac si esset, menstrua ei libamina apponunt, libum scilicet mellitum; seu placenta mellitam.

481, 40 credibile est) λόγιόν ἐστι significat potius oraculo prædictum est, Leop. Emend. lib. 8. c. Verum fatale.

507, 27 Murem in Lebadiam) Murem Lebadiam (Bæotia oppidum) venisse, & mercede pellecto quodam indigena, ad Trophonium (id est, in antrum Trophonij) descendisse.

ibid. v. 35. vaticinum esse) μαντιῶν θάσι significat hic Verum Oraculum consulere: ut annot. Paul. Leopard. Emend. lib. 8. c. 1.

AD LIBRUM IX.

547, 23. pecora & in Dod.) Interpres legit ὀρέσασθαι, sed scriptura est ὀρέσασθαι, id est, oracula: ut monuit Paul. Leop. Emend. lib. 8. c. 1.

556, 26 resiliit) vibrauit: seu concussa est: à verbo πάλισθαι.

FINIS.

EX

ΕΚ ΤΩΝ ΚΤΗΣΙΟΥ
ΤΟΥ ΚΝΙΔΙΟΥ
ΠΕΡΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΝΔΙΚΩΝ
ΕΚΛΟΓΑΙ.

Ε X
C T E S I A E C N I D I I
P E R S I C I S E T I N D I C I S
E X C E R P T A A P H O T I O .

Cum interpretatione H. STEPHANI; & Indicorum quidem du-
plici, quarum altera L. RHODOMANI.

I N H Æ C

*Nota, varia lectiones, & diuersa interpretationes H. STEPHANI,
D. HOESCHELII, A. SCHOTTI.*

A D H Æ C

alia eiusdem C T E S I A E ex iisdem & aliis ipsius libris Fragmenta
aucta iam & locupletata.

HENR. STEPHANI
DE CTESIA HISTORICO ANTIQVIS-
simo disquisitio.

Ut melius, qui certius de rebus Persicis scribere potuerit quam Ctesias, arbitror fuisse neminem. Quod quo magis mihi persuadeo semperque persuasi, eo certe magis (vt homo Persicæ historiæ studiosissimus) aliquam eius scriptorum partem in quopiam bibliothecæ angulo reperire posse desidero ac semper desideravi. Nam istæ ex eius scriptis ἐκλογαὶ tantum abest vt desiderio meo satisfaciunt, vt illud, non aliter quam ex longo contractâ sitim pauculæ aquæ guttæ, multo vehementius accendant. Vt autem Ctesia tantum tribuam cum alia multa faciunt, tum vero quod illum à Xenophonte laudatissimo auctore laudari videam. Eū enim cuius vnus ex omnibus ab illo citetur testimonium, vt locupletissimum, laudari certe, & magnificentissime quidem, interpretor. Vnde fit etiam, vt Plutarcho, modestissimo alioqui & prudentissimo scriptori, succenseam: qui ita huius historici mores exagitat, vt omnibus modis suspectam nobis eius reddere velle videatur fidem. Sed quum duo in historico requirantur, posse & velle de rebus vere scribere: primum, an id præstare potuerit, videamus: deinde de eo, an voluisse verisimile sit, disputabimus. At illud vel ipse Plutarchus nobis testabitur: & testatus erat ante eum laudatissimus, vti dixi, scriptor Xenophon. Respondeant igitur pro me ambo: Xenophon quidem in libro Κύρου ἀναβάσεως primo, his verbis, vbi narrat vulneratum à Cyro Artaxerxem regem, eius fratrem, καὶ παῖσι καὶ τῷ σέρονι, καὶ πτωχῶσι δὲ τῷ δούλω, ὡς φησι Κτησίας ὁ ἱατρός. καὶ ἰᾶσαι αὐτὸς τὸ τραῦμα φησι. & paucissimis interiectis verbis, ὅποσοι μὲν τῆς ὑμετέρας βασιλείας ἀπέθανον, Κτησίας λέγει παρ' ἐκείνων γὰρ ἴδω. Plutarchus autē initio Ἀρωξέρξου (ita enim illic nominatur, consentientibus etiam veteribus exemplaribus) hæc scribens, ἀλλὰ τὴν Κτησίαν ἐκ εἰνός ἐστιν ἀγνοεῖν τοιοῦτον τῆς βασιλείας παρ' ἧς διέτριβε, θεραπεύων αὐτὸν καὶ γυνάμνα. Ἐμπέρος καὶ πῦδας. Et pagina illius libri secunda, Κτησίας ἧ, ὅν ἐτε ἀγνοεῖν τὸ χεῖρον εἰνός ἐστι, παρὲν ταῖς πράξεσιν, ἐτε ἐκείναις εἶχεν ἐν τῷ χεῖρον μεταστῆσαι τὸ ἔργον ὡς ἐπελάθη Δημόκριτος. Ex his igitur quum res omnes compertas exploratasque Ctesiam habere potuisse, (præsertim quum medicorum apud reges multo maior tunc temporis quam nunc autoritas esset) & vt de compertis atque exploratis vere scribere potuisse intelligamus: nunc an eum (vt φιλαλίθη, id est, veritatis amatorem) id etiam voluisse probabile sit, cōsideremus. Nimirum & de hoc ἀπλοῖς ὁ λόγος. Nam si mētiri volebat Ctesias, nempe assentationis studium in causa fuisse dicamus necesse est. Si assentator erat, certe mentiēdo, eius auri- bus à quo plurimum commodi expectabat, aliquid dare, eiusque ambitioni subseruire sibi propositum habebat. A quo autem plura quam à rege suo aut à regis matre sperare eum par erat? Superest igitur vt Ctesiam, dum Artaxerxi & Parysatidi statuit adulari, falsam illis laudem in historia sua plerunque affinxisse existimemus. Atqui tantum abest vt iis, ac Parysatidi præsertim, falsam laudem affinxerit, vt veram potius detraxisse, ex iis passim quæ de ea commemorat, omnibus videri possit. Et de his quidem ita loquor, quasi ante illorum obitum historiā suam edidisse Ctesiam constet. Nam si post eorum obitum in lucem ab eo prolatam fuisse credamus, quomodo eum huius culpæ, imo vel huius suspicionis dicere affinem fuisse audebimus? Quod autem ad res Indicas attinet, profecto mendacii illum multis in locis nemo non facile suspectum habuerit: sed quotusquisque est qui convincere queat & coarguere? Nescio (respondebit quispiam) quis eo tempore potuerit: at nunc possunt mercatores nostri qui illuc & ipsi nauigant. Ain' tu? at vnde illis, vt, quum sint ἀναλαβῆτοι, ideoque iudicio eo quod litteris & doctrina quæritur, omnino carcant: obseruare & obseruata aliis postea commemorare eadem quæ viri docti, possint? Ne longe abeamus, vnde homini omnium litterarum rudi, vt ligni παρήβη dicti naturam ita animaduertisse, & animaduersam ita queat describere vt hoc in libello à Ctesia descriptam habemus? vt omittam illud quod pro artis suæ (quum medicus esset) solertia, vt obseruauit, ita & obseruasse debuit: nimirum illud lignum διδοῦσαι τοῖς κοιλιακοῖς βοήθημα. vel tale quid quale alio quodam loco narratur? nempe aut mirā cuiusdam radicis ad corrigendum nimium lactis vsum virtutem: aut, quod de asinorum syluestrium cornu refert: qui è poculis ex eorum cornu confectis biberint, neque spasmo eos, neque comitiali morbo corripi: sed neq;, dummodo aut vinum aut aquā aut poculentum aliquid aliud ex hu-

ex huiusmodi poculis bibant, illos hausto aut ante aut post minime interire veneno? Nequaquam profecto ab imperitis istis mercatoribus expectanda hæc narratio fuerit. quid igitur illi narrabunt? nimirum se vidisse sylvestres asinos cornu in fronte gestantes, quod cuius coloris esset discernere non potuerint, sed nec satis eius magnitudinem considerauerint. Hanc autem vim huic cornu esse insitam, tam sunt nescii, quam ij qui nunquam ne Indorum quidem nomen audiuerunt. Hæc autem à me idcirco hic dicuntur, lector, vt quoties in quosdam homines incidet, qui plus fidei de illis rebus, mercatoribus etiam litterarum imperitis, quam vel doctissimis antiquis scriptoribus adhibendū esse credunt, in promptu tibi quod illis nugatoribus respondeas, esse possit. Quod si quis me roget, an nec Ctesia, nec aliis vetustis authoribus rerum huiusmodi historiam describentibus derogandam arbitrer esse fidem, ille à me hoc responsum feret: me domi & in patria mea tot tantaq; rerum videre passim miracula, vt quum illos qui de peregrinarum regionum miraculis scripserunt lego: tum demum velim, Scepticam vsurpans ἐποχὴν, dicere ἢ μάλλον, id est, ἢ μάλλον πτεύω, ἢ ἐπτεύω. si tantum illa excipias quæ ita à ratione abhorrent, vt ne ipse quidem sensus communis ea quenquam patiatur admittere. Quid si vero, quo magis tales sunt res aliquæ, eo etiam magis inter miracula, sed non inter incredibilia ramen referendæ sint? Nam vel istud quale sit considera. Fuerunt nonnulli prisco sæculo homines, qui quod de quadam Indicâ aue narrabatur, eam videlicet in India, Indicum, illinc in Græciam transportatam, Græcum sermonem discere, & hominum more articulatas distinctasque voces tandem proferre: hoc vt plane absurdum & ineptum commentum, exhibendum explodendumque esse dixerint. Quinam? Nempe non alii quam quibus huiusmodi auem ex Indicis oris aduectam videre nunquam contigisset. Nam Ouidius & Statius, fortasse & ipsi, hominem id commemorantem, vt aperte mendacem aliquando risu exceperant: at postquam ipsam illis datum fuit auem cerneret & audire, quam ea de re famæ & aliorum sermoni adhibere fidem noluerant, eam suis ipsorum oculis adhibere coacti fuerunt. Et, vt illos taceamus, hodieque vulgaris est adeo illa auis, vt extare aliquem qui dicat incredibile esse quod de illa narratur, id demum nobis plane sit incredibile. Quem enim, psittacum (quem βίττακον Ctesias hic appellat) præter illum Veronensem Claudiani senem, aut aliquem illi similem, nunquam vidisse putabimus? Finge tamen reperiri senem aliquem (& reperiuntur forsitan aliquot ex illis etiam qui in urbibus degunt) qui nunquam eam volucrem viderit, aut, si viderit, loquentem certe nunquam audierit: an eum qui hanc illi aui inditam esse naturam affirmabit, fidem apud huiusmodi hominem impetraturum reris? Hoc certe si credis, longe falleris. His igitur tandem hunc sermonem claudamus verbis. Quemadmodum si psittacus nunquam ex India aduectus ad nos fuisset, auem apud Indos esse humanas voces sonantem nemo crederet: nunc vero, quoniam vulgaris est illa, vix quisquam hoc miraculi loco habet: itidem etiam multa de aliis Indicis animalibus referri, & de plantis atque arboribus, nominatim etiam de quibusdam radicibus, item de aquis, de metallis, de aliis denique multis illi regioni peculiaribus rebus commemorari, quæ multorum fidem superant: at si tam facilis illarum rerum, quam psittaci, asportatio esset, tam facile firma ab omnibus persuasionem reciperentur, quam ea quæ de psittaco scripta sunt, recipiuntur. Ergo quod Plutarchus Ctesia Persicis tribuit μυθῶδες (apud eum corrupte legitur θυμῶδες) ego id in eum, ne in Indicis quidem, nedum in Persicis, cadere existimo. At erat φιλόλακον. Fuerit vero φιλαδελφικός, fuerit φιλοδήλιος, quid tum? Hoc certe vt aliquo in loco Lacedæmoniorum autibus aut Atheniensium aut Thebanorum potius quam veritati seruiret, facere potuisse dixerim: at ex vna historię particula totam illam mendacij arguere, hoc ego iniquissimi iudicis esse censuerim. Sed Plutarchum, aliquo præiudicio fortasse præoccupatum, quicquid libuerit, impune scribere sinamus, & de Ctesia Persicis, penes ipsos Persas: de Indicis, penes Indos esto fides. Hic certe libellus, qualis qualis est, si aliud quo commendaretur, non haberet, vel hoc vnum abunde ad eius commendationem valere posset, quod aliquot cum ab aliis, tum vero à Plinio citati in eo reperiantur loci. Sunt veto & maxime memorabiles in eo & minime ramen vulgares historię. quarum vnam, lector, Latino sermone interpretatam, proferam: *ἰστορία* certe huiusmodi quod rhetori cuipiam *ῥησις* pulcherrimæ argumentum, poetæ, iocoso quidem facietorum epigrammatum: severo autem, grauissimæ tragœdiæ amplissimam suppeditare possit materiam. Mortuo, inquit, Megabyzo, vxor eius Amytis, libidinosa matre filia libidinosa, summe virorum erat appetens, & suam vndique explebat libidinem. Forte accidit vt agrotaret, non graui morbo illa quidem: sed qui tamen medici desideraret opem. Eam igitur inuisens Apollonides medicus Couis, quum iam pridem eius esset amore correptus, conualituram illam (vt pote quæ hysterica esset) si cum viro congrederetur, affirmavit. Hac arte fit voti compos Apollonides, & amata potitur Amytide. Verum tabescen-

tem eam paulatim quum cerneret, à congressu abstinere cœpit. Illa autem tandem quum matri suæ rem totam aperuisset, eam, ne hanc quam ab Apollonide acceperat, inultam impunitamque dimitteret iniuriam, rogauit. Mater, quæ audiuerat, ad Artaxerxen defert: narratque ut congressu eius usus esset, nec, nisi ea indignis prius abusus modis, illo abstinuisset. Rex matri de his agendi ut vellet, potestatem permittit. Illa igitur comprehensum & in vincula coniectum Apollonidem duos menses in tormentis & cruciatibus habuit: tandem vero viuuum etiam defodit. Hic iam mihi lector (quod in legendis historicorum scriptis longe & iucundissimum & utilissimum est) historiam cum historia confer, Persicam nimirum cum Romana. Amytin cum Messalina, regis Persarum filiam cum imperatoris Romani coniuge mihi compara: & muliebri utrobique, quasi in speculo quodam, contemplare ingenium.

----- *Claudius audi*

*Quæ tulerit, dormire virum quum senserat vxor,
Ausu Palatino, &c.*

fatis enim tibi notos esse puto versus. Aptissime autem, meo quidem iudicio, hoc par mulierum copulauerimus: ut quas personas & longa temporum intercapedo & longum locorum interuallum & linguæ magna discrepantia dissociauerunt, generis nobilitas (licet in altera maior) & morum sceditas ac turpitudine minime nobili vinculo nobis consocient atque coniungant. Et de Messalinæ quidem ut audias libidine, tibi longe abeundum non fuerit. Amytin autem præterquam Ctesia, etiam Dinonis grauissimi authoris hoc infamatum reperi elogio, *Ἀμυτις, καλλίστη ἴσθ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν & ἀπολαστοτάτη*. id est, *Amytis omnium Asiae feminarum ut pulcherrima, ita libidinosisissima*. Historiam cum historia contulisti, lector: nunc autem poetæ quomodo cum historicis conferri debeant, & ut cum illorum sententiis horum pulchre testimonia consonent, considera. Nimirum quod à poeta Latinorum omnium ingeniosissimo pronunciatum est, Litem magnam pudicitia cum forma esse, non minus vere quam eleganter esse dictum, iam antea tibi, ut opinor, persuaseras: sed ita verum tamen hoc esse, ut non in omnes hanc cadere suspicionem existimare deberemus. At nunc hæc te docent historiae, non obscuras tantum, non priuatas tantum affines huic culpæ esse personas, verum etiam imperatrices, eorum etiam qui reges regum vocabantur (& merito quidem vocabantur) filias. Sed cur ego tam memorabilem vndique hanc tibi reddere conor narrationem? nimirum quod illa vel certissimum Ctesia *φιλανθρίας* datura sit testimonium. Quem enim missum me facere velle simulaueram, nunc quasi ex insidiis repetere libet sermonem, Ecquis vnicuique erga suam artem & erga eiusdem artis societate iunctos (quod eiusdem velut facti sint cultores) naturaliter quosdam amoris excitati nescit igniculos? Nisi igitur Ctesia amica quidem ars sua, amicus vero Apollonides, sed amica magis historiae veritas fuisset, hæccine cum tanto vtriusque narrasset dedecore? At ego (dicet fortasse Plutarchus) istud factum longe aliter interpreto. Nam ut *νεεμίδες νεεμῶν ποτέ*, sic etiam *ἰατρὸς ἰατρῶν*. hinc illa diffamatio. Itane tandem hæc eius diffamandi studio commemoret, quem aliquot in locis non multo ante sponte laudauerit? Quo te iam vertes Plutarche? Video video quo euaderē velis. Passim ab Herodoto dissentit. Patrem fabularum mihi narras. tandem te tuo confodisti gladio. Nimirum verax Ctesias mendaci Herodoto repugnat. Quid tu autem ad hæc, lector? nonne iam tibi teneri Plutarchus videtur? Hoc si tibi persuasi, Ctesia *τὸ φιλόληδες* admirare mecum potius, quam cum Plutarcho *τὸ φιλοψυδὲς* reprehende. Aut, si tibi paria in vtramque partem rationum videntur esse momenta, saltem te neutrum serua, & uti dixi, de Ctesia Persicis, penes Persas, de Indicis, penes Indos fides esto, Vale.

D E

DE ΔΙΤΤΟΓΡΑΦΙΑ QUORVNDAM NOMINVM
IN CTESIA PRÆSERTIM: ET DE EXCERPTIS
ipsis ac voce Ἐκλογῶν.

Ex eiusd. H. STEPHANI *Castigationibus ad Appiani Iberica & Annibalica,
Ctesiaque Agatharchidis, & Memnonis excerpta, in fine.*

DVO sunt præterea, lector, de quibus te admonitum volo: vnum, quod ad nomina multa, in Ctesia præsertim exemplaribus, διττογραφία alterum autem, quod ad vocem ἐκλογῶν attinet. Exemplum huius διττογραφίας ponam ex multis vnum, Περσίας, cap. 38. in vno codice cum ἰ scriptum, quum in altero scribatur cum η. Certe huius nominis & aliorum huiusmodi quærere scripturam, nescio cuius laboris, imo vero nescio cuius curiositatis esset. Nam si tandem reperiretur (quod tamen nullo fieri modo posse credo) quid tale repperitum commodi nobis afferre posset, non video. Vnum tamen optabile foret, vt quo modo apud vnum historicum nomen aliquod proprium scribitur, eodem apud alios quoque scriptum esset: ne erroris (vt sæpe accidere videmus) diuersa scriptura nobis occasionem præberet: dum quod de vna eademque persona dicitur, de diuersis dici existimamus. Sed illud qui fieri possit? Si tamen & hic coniectura locum habere debet, credo, quo longiora sunt, eo magis Persicæ linguæ characterem seruare nomina. scimus enim Persas, in suis denominandis, nequaquam id quod quidam dixit, curasse, πάντα δὲ ἄλλο ἐῖναι τῶν διαφόρων μονοσύλλαβων, imo potius ἢ δὲ ἄλλο ἐῖναι πολυσύλλαβων ἢ μακροσύλλαβων. Quam rem videmus vt facere Plautus etiam notet. Hæc igitur ratio videtur idonea ad probandum magis veram esse scripturam (duplex enim in hoc nomine reperitur) Σφενδάδατις quam Σφενδάτις, vt pote longiorem: eandemque in id genus aliis esse debere rationem. Itidem in nonnullis nominibus, in quibus diuersa scriptura, nimirum & per ζ & per ξ, quæ est per ξ meis auribus nescio quid Persicum magis sonat, ideoque magis mihi probatur. Vt Ἰζαβάτις quam Ἰζαβάτις, sic Ἀρτιβαρξάνης quam Ἀρτιβαρζάνης. nam etiam Ἀρξάνης non Ἀρζάνης dicitur. In nonnullis melioris exemplaris fidem vbique secutus sum. vt Σκυθάρκης vbique non Σκυθάρρης. Item Ἀμυπης non Ἀμυπης. quam Ἀνστίν à Dinone appellatam reperio, si quidem non mendosum est exemplar. De duplici autem scriptura Ἀρτοξέρξης & Ἀρταξέρξης non habeo quod dicam. Quin & ἐθνηκῶν in dubium vocari scriptura possit. Nam quos Δέρβιας consensu vtriusque exemplaris appellatos hic habes, Stephanus ait ipsum Ctesiam appellasse Δερβίαις, ἢ Τερβισοίς. Sed & male illic Δελβίαις legitur pro Δερβίαις per ρ & vnum η, prius. Alicubi certe exemplari alteri fidem audacter derogavi. vt in iis locis qui sunt cap. 17. & 21. habebat enim Καρχηδονίων & Καρχηδονίους pro Χαλκηδονίων & Χαλκηδονίους. (cuiusmodi mendum in hoc ipso nomine in aliorum authorum antigraphis, vt Strabonis, mihi occurrit) quod exemplar etiam male & graui cum errore permutatas nonnunquam habebat nominum quorundam sedes. vt cap. 29. [ibi, ἢ ὠδραγίνεσται Δαρεϊαῖος ἀγρόμυθος ὑπὸ Ἀρταπάνος εἰς τὴν οἰκίαν Ἀρτοξέρξης] in eo scriptum est Ἀρτοξέρξης vbi habes Δαρεϊαῖος, & Δαρεϊαῖος vbi habes Ἀρτοξέρξης. Nec in propriis nominibus tantum, sed vbique à partibus melioris (vt mihi quidem videbatur) exemplaris stare volui: in incertis, alterutrum sine delectu, sequutus sum: sed ita vt alterius quoque lectionem tibi adnotatam in fine libri dederim, non in Ctesia solum, sed & in Agatharchide, & Memnone. Nam quod ad Appianum attinet, eius vnicum exemplar nancisci potui. Sed hoc addere oblitus eram, non esse quod in nonnullis & propriis & appellatiuis nominibus, Ionici idiomatis terminationes in his ex Ctesia libris ἐκλογαῖς reperire mireris, quum Ionica dialecto illos conscripsisse dicatur. quanquam, vt harum ἐκλογῶν testatur author, ἐν τοῖς Ἰνδοῖς μέλλον ἰωνίζετ' ἢ ἐν τοῖς Περσικοῖς.

ALTERVM autem quod te scire tua interesse existimo, hoc est. Ex Ctesia scriptis hæc ita fuerunt excerpta, vt is qui excerpserit, aliquando verba ipsius sola posuerit: interdum autem, & sane plurimum, sua illis admixta nobis dederit, simul etiam in pauca & velut in arctum ea quæ ille latius ac fusius exposuerat, contrahens. Vtro igitur potius an ἐκλογῶν an ἐπιτομῆς appellanda sint ea nomine, videamus. Ἐπιτομῆς appellationem dare solitos Græcos existimo iis quæ ex scriptore aliquo ita describuntur, vt primum ordo idem qui apud eum est, seruetur: deinde vero ipsa etiam verba (quantum fieri potest) sed ex multis pauca, aut ex paucis paucissima, retineantur. Eos autem locos qui ex aliquo authoris libro hinc inde, prout visum est, sed ἀπολεξεί describuntur, ἐκλογαῖς ab iis vocitari solitos fuisse arbitror. Nec vero Athenæum cum alibi, tum vero vbi ἐκλογαῖς δραματῶν ποιοσάμενος dicit, aliud hoc nomine

significare voluisse crediderim. Quo fit etiam ut iis quæ nouissime in Germania editæ fuerunt posteriorum Polybii librorum particulis, nequaquam ἐπιτομῆς sed ἐκλογῶν imponendum fuisse nomen putem, & ita putem, ut affirmare audeam. Nam quin illic habeantur illa ipsa Polybii verba, mihi, qui locos aliquot ex iis à quodam Græco authore (ab Athenæo, si bene meminim) quales illic sunt, ex Polybio citatos repererim: minime dubium amplius esse possit. Sed quod ad hæc ex Ctesia libris excerpta attinet, quum, uti dixi, nonnunquam ipsa authoris verba & eum ipsum velut loquentem à nobis audiri faciat (ut Indic. cap. 25. τὸ ἡ ἀσφαλαὸν κἀλλιστον ὦν ἐγὼ ἐώρεσα, οἷόν περ βοὸς καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ μέγεθος) interdum vero, & multo frequentius id quidem, non μιμητικῶς, ut ita dicam, id est, non ipsum scriptorem loquentem inducendo, & verba quasi ex eius ore excipienda nobis relinquendo, sed διηγηματικῶς, id est, ipse nobis quid apud Ctesiam legerit, narrans (ut Indic. cap. 4. quum dicit, ἐξ ἑ [σιδήρης] ἔδύο ἕξις Κτησίας φησὶν ἐσχημέναι, ἐν ᾧ βασιλέως, ἔν τῷ βασιλέως μητρὸς Παρυσάτιδος. φησὶ ἡ ἀπὸ αὐτῶν, ὅτι, &c. Indic. item cap. 28. καὶ φησὶν ἰδεῖν αὐτὸ [τὸ δένδρον] ὁ Κτησίας, καὶ ὁσφρανθῆναι ὁσμῆς, οἷας ἔτε ἐπιπλεῖν ἡ, ἔτε εἰκόσαι.) Quum, inquam, hæc ita sint, nomen ἐκλογῆς admittere nos hic ita oportet, ut quum quid proprie hac in re significet, non ignoremus, ad receptum tamen apud authores usum significationem eius hic non esse restringendam, sed paulo latius extendendam sciamus. Quod autem de ἐκλογαῖς ἐν τῷ Κτησίας dixi, idem & de ἐκλογαῖς ἐν τῷ Ἀγαθαρχίδει dictum tibi esse puta. At in Memnone paulo alia ratio est. quia is qui ex eius scriptis hæc ἐξείλετο, hic quoque, fateor, modo μιμητικῶς, modo διηγηματικῶς eius nobis orationem proponit, sed ita ut hic non ita ut in epitome, multa verba in pauca contrahat: sed potius eius narrationes, ut opinor, integras nobis, si non ubique, plurimis certe in locis proferat. Hoc autem ut credam, eo adducor, quod minutissima quæque plerumque in his narrationibus perfequi cum videam, & certum quendam sermonis characterem vno eodemque quasi tenore continuatum esse animaduertam.

ELOGIVM

CTESIÆ CNIDII.

EX BARNABA BRISSONIO, lib. I. de regio Persarum principatu.

IN Persicorum Archiatrorum ordine, & numero, non infimum locum Ctesias Gnidius tenet, quem Persicarum rerum bonum auctorem, in primis, indictum tacitus præterire non possum. à me ergo is hoc μνημόσυον feret, quod ei lubens, merito, do dicoque. Hunc Artaxerxis Mnemonis archiatrum fuisse, prælioque quod inter ipsum & Cyrum fratrem commissum est, interfuisse, atque adeo curasse vulnus regi à fratre inflatum, constat ex Xenophonte, lib. I. Ἀναβάσ. & Plutarcho in Artaxerxe. Xenophontis verba quæ & Plutarchus strictim attingit, sunt, παῖσι (videlicet Cyrus minor Artaxerxem fratrem) καὶ τὸ σέρνον, καὶ πρὸς οὐκ ἔστι τὸ δώρον, ὡς φησὶ Κτησίας ὁ ἰατρός, καὶ ἰάσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμα φησὶ. Et mox, ὅποσοι μὲν τῷ ἀμφὶ βασιλείᾳ ἀπέδωον, Κτησίας λέγει παρ' ἐκείνων ὅτι. A quibus Diod. Siculus dissentiens, in Cyri minoris partibus, Ctesiam fuisse, eoque prælio captum, in Artaxerxis potestatem venisse, & propter artis præstantiam à rege ad curam corporis adsumptum, lib. II. ita scribit, Κτησίας ἢ ὁ Κνίδιος, & c. [quæ statim habes inter e-logia è veteribus prompta] Strabo de Cnido loquens, li. XIV. ἐν τούτῳ ἢ καὶ Κτησίας, ὁ ἰατρεύσας μὲν Ἀρταξέρξῳ, συγγράψας ἢ τὰ Σουελαχῶ, καὶ τὰ Περσικῶ. Extat & apud Suidam, de Ctesia, elogium huiusmodi, Κτησίας, Κτησιάρχης, & c. [& hæc statim habes] Præterea ἀπὸ τῶν καὶ τῶν Ἀσίαν φόρον, libros scripsisse eum, Athenæus lib. X. docet: quorum tertium, lib. II. laudat. Apud Stobæum quoque serm. XCVIII. eiusdem de Montibus liber X. citatur. Atque Ctesiam hunc potissimum ducem & auctorem in Assyriorum historia conscribenda, sese secutum esse, Diodorus Siculus profiteretur. Meminit & huius Cnidii Ctesia Plin. lib. II. cap. CVI. Vnus in huius Ctesia historia, fidem desiderat Plutarchus, qui in Artaxerxe fama eius non parcat his verbis, Κτησίας, ὡς ἔοικε, φιλόπυρος ὦν, καὶ ἔχ' ἡττον φιλολαϊκῶν καὶ φιλοκλέαρχος, ἀείπνας, ἐν τῇ διηγήσει, χάρας ἑαυτοῦ δίδωσιν, ἐν αἷς ἡρόμυρος, πολλὰ καὶ καλά μνημόσειται Κλεάρχου καὶ τὸ Λακεδαιμόνος. Nec vero æquum ei fuisse Plutarchum, hæc initio vite Artaxerxis ab eo posita declarant, ἀλλὰ τοὶ Κτησίας, & cetera.

VETE-

VETERVM QVORVNDAM TESTIMONIA

DE CTESIA, eiusque scriptis, & dicendi genere.

Diodorus Siculus

bibliotheca histor. libro II.

L. Rhodomanus in interp.

At Ctesias Cnidius, Herodoto recentior, sub expeditionem Cyri aduersus Artaxerxe fratrem vixit. Captus enim tunc, & ob artis medicae scientiam a rege in gratia receptus, xvi. annos cum honore apud illum exegit. Hic regis membranarum (in quibus res antiquas Persae, iussu legis cuiusdam, ordine descriptas habebat) studiose indagauit singula, inque historicum ordinem redacta ad Graecos transfudit.

Strabo

rerum geographicarum lib. XIV.

G. Xylarom interp.

Cnidii viri memoria digni fuerunt, &c. Cnidius fuit etiam Ctesias Artaxerxis medicorum princeps, qui Syriaca scripsit & Persica.

Suidas.

H. Wolfio interp.

Ctesias, Ctesiarchi siue Ctesiochi filius, Cnidius, in Persia medicus fuit Artaxerxis, cognomine Mnemonis. Scripsit Persica libris xxiii.

Ioannes Tzetzes.

lib. histor. Alpha dicto, chil. I. vers. 82.

P. Lacisio interp.

Ctesias autem medicus, filius Ctesiochi, profectus ex vrbe Cnido Cypriae, qui cum Artaxerxa victus, velut socius Cyro, in Persis commoratus est annis septem & decem, Libris tribus & viginti Persicas res describens.

Dionysius Halicarnassensis

de structura vel collocatione apta verborum.

Dictio vero Thucydidis, Rhamnufiique Antiphontis, quod ad compositionem attinet, proba mehercle, si velle aliam non vsquequaque tamen suauis. At Cnidii illius historici Ctesiae & Xenophontis suauis est quammaxime, non tamen quantum oportebat proba. Dico autem hoc in commune, non quod profusus ita habeat. nam & apud illos quaedam disposita sunt suauiter, & contra apud hos nonnulla probe dicuntur.

Demetrius Phalereus

de elocutione, cap. de perspicuitate orationis.

Quod vero Ctesiae obiciunt, loquacioris scilicet esse ob verborum repetitiones, id quidem forte recte faciunt sapius: sapius tamen haud animaduertunt viri in dicendo perspicuitate reponit enim idem, ut inde significatio efficiatur expressior, &c. In summa, poeta iste, ita enim quis non inepte appellauerit, perspicuitatis in tota scriptura est artifex.

Exempla huius enarrationis quae Demetrius adfert, infra subiiciemus cum Ctesianis fragmentis, ubi et alia insperguntur quibus partim laudatur Ctesias, partim notatur & quidem sapius.

Διοδώρος ὁ Σικελιώτης

βιβλιοθήκης ἰστορικῆς ἐν τῷ δευτέρῳ.

Κτησίας ὁ Κνίδιος τῶς καὶ Ἡρόδοτον μὲν χρόνους ὕψιστος ἦρξε καὶ πλεονέκτητον στρατείαν ἔβη Ἀρταξέρξῳ τὸν ἀδελφόν γυνάμνος ὁ ἀρχιμάχος, καὶ ἔξω πλεονέκτητον ἰατρικῆν ὅπως ἡμεῖς ἀναλυσθεὶς ὑπὸ τῷ βασιλέως, ἐπὶ τακτικὰ ἐπιτελεσε τιμωρῶν ὑπὸ αὐτῶν. οὗτος οὖν ἐπιστὴν ἐκ τῶν βασιλικῶν ἰδιόφθεραν (ἐν αἷς οἱ Πέρσαι τὰς σωλαίας παραίεως κατὰ τινὰ νόμον ἐχόντων σωταρχίας) πολυπραγμονῆσαι τὰ καὶ ἐκαστα καὶ σωταρχίαν πλεονέκτητον ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ἐξενεργεῖν.

Στραβῶν

γεωγραφικῶν βιβλ. ιδ'.

Ἄνδρες δὲ ὁμοῦ λόγοι Κνίδιοι, &c. Ἐντεῦθεν ὁ καὶ Κτησίας ὁ ἰατρικός μὲν Ἀρταξέρξῳ, συγγραψάς τὸ Ἄσυστικὸν καὶ τὸ Περσικόν.

Σεΐδας.

Κτησίας, Κτησιάρχου, ἢ Κτησιόχου, Κνίδιος ἰατρός ὁ ἰατρῶν σεν ἐν Πέρσαις Ἀρταξέρξῳ τὸν Μνημόνα κληθέντα, καὶ σωταρχίας ἐν Περσικῶν βιβλίοις καὶ τῶν ἑσίων.

Γωκύνης ὁ Τζέτζης

βιβλ. ἰστορ. τῷ Ἀλφά, χιλ. α. σελ. πβ'.

Ὁ ὁ Κτησίας ἰατρός, ὑπὸ τῷ Κτησιόχῳ, ἢ Ἐξωρμημῶν πάλαι ἐκ Κνίδου τῆς Κύπρου, ὁ ἄρταξέρξῳ κρατηθεὶς, ὡς συμμαχῶν τῷ Κύρῳ, ἐν Πέρσαις ἐπιτελεσε χρόνους ἐπὶ καὶ δέκα, βίβλους γέγραπται καὶ εἰκοσι τὰ Περσικὰ συγγραψάς.

Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς

ἐν τῷ περὶ σωθέσεως ὀνομάτων.

Ἡ δὲ τῶν Θεοκυδίδου λέξις, ἢ Ἀντιφώντος τῆς Ραμνυσίου καλῶς μὲν συγκρατεῖται τὴν Δία, εἴπερ τινὲς καὶ ἀλλὰ, ἢ μὲν ἠδὲ ὡς γε πάντων ἢ δὲ γε τῶν Κνιδίων συγγραφέως Κτησίας, καὶ ἢ τῷ Σωκρατικοῦ Ξενοφάντος, ἠδὲ ὡς μὲν ὡς ἐνὶ μάστιγι, ἐμὲν καλῶς γε ἐφ' ὅσον ἔδει. λέγω ὁ κοινότερον, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ πάσας ἰπεί καὶ παρ' ἐκείνοις ἤρμους ἢ τινὰ ἠδὲ ὡς, καὶ ὡς τῶν τῶν καλῶς.

Δημήτριος ὁ Φαληρεύς.

ὡς ἐπιμύειας, κεφ. περὶ ἐναργείας.

Ὅπερ ὁ τῶν Κτησίας ἐγκαλεῖται ὡς ἀδολογότερον ἢ τὰς διλογίας, πολλαχῶς μὲν ἴσως ἐγκαλεῖται ὁρθῶς πολλαχῶς ὁ καὶ ἀσθάνονται τῆς ἐναργείας τῶν ἀνδρῶν. τίθεται γὰρ ταῦτα, ἢ τῶν πολλαχῶς ποιῶν ἐμφορῶν πλεονάζει, &c. καὶ ὅπως ὁ ποιητὴς ἔτος, ποιητῶν γὰρ αὐτὸν καλοῖν τις εἰκότως, ἐναργείας δημιουργοῦ ἔστι ἐν τῇ γραφῇ συμπάσῃ.

1 Membranarum usus Persarum, papyri veteris & chartarum usum ignorasse & hinc colligit Briffonius l. de reg. Pers. 2 Ita legentium ut Aldi codex habet, vel Κορυμνα ut est in vet. lib. nec recte itaque Xylaromum Σουεϊανὰ maluisse: ut vel ex initio Excerptorum & libris Ctesiae pateat, monet Is. Casaubonus ad Strabonis locum tam ad oram quam in Comm. & Briffonius itaque non recte eam legentium lectionem [Σουεϊανὰ] sequitur videtur l. I. de reg. Pers. princ. quae ante attulimus. 3 Verte potius, Prof. ex vrbe Cnido Cypria qui ab Artaxerxe captus ut Cyri in pugna socius, In Persia, &c. manifestum id de prioribus Diodori, & quibus sine dubio ista cantilla in Tzetzes. quae amittitur quod ad rem ipsam attinet, inter Diodorum & alios videtur dissensus, sicut & Briffonius dicto loco adnotauit.

AD LECTOREM.

Δαδοποι Ζεαυα in Graeci contextus Ctesiae ora sunt ex editione Photij, quam cl. vir DAVID HOESCHELIUS ante aliquot annos publicavit, quibus nimirum illa eximia editio à Stephaniana, quam nostra hac sequimur, Variat: quod semper indicatum additis litteris D.H. Cetera quibus haec littera non sunt addita, sunt & ista tamen ex eiusdem doctissimi & amicissimi viri editione eadem, ab ipso ibi in oram paginarum collocata, uti hic pariter representamus. Quae vero auctiora in ipsius quibusdam mss. fuere, ut praesertim in Indicis contingit, ea contextui nostro fere inseruimus, vnicuique tamen eiusmodi [ ] inclusa: id quod & in interpretatione fecimus, quam tum à clariss. A. Schotto viro pariter amico & beneuolo sumus mutuati, quem diuersam interpretationem in hisce Ctesiae Persicis & Indicis adhibuisse & illustrasse ab ea (ut ipse suis *ἑρμηνεύσεις* in Photium indicat) quae typographorum separata opera circumferunt, id inquam ex ipsius Latino Photio non se potest fugere.

Quae itaque extrema quoque pagina sum adiecta, priora continent interpretationes diuersas in Persicis & Indicis excerptis eiusd. A. SCHOTTI, (de cuius opera in hoc auctore collocata iam diximus) quas ex eius Latina Photij editione excerptimus, raptim (ne quis nos adpendisse putet ipsius versione Ctesiana cum H. Stephani collata).

Posteriora vero quae à tali hoc signo incipiunt, ea exhibent Notis in Persicorum & Indicorum excerpta tam H. STEPHANI, quam D. HOESCHELII. Ista ut ab his discerneres, litteris principibus H.S. adpositis notauimus: interdum tamen & alteras his D.H. ne vlla vllibi facile occasio dubitandi foret. Numeris suis in contextu singulis singuli indices. Quod autem H. Stephanus aliam ms. lectionem in Notis quoque proponit, nosse debes eum nimirum & altero ms. usum, ut ipse indicat in dissertationiuncula super *διεξήγησις* quorundam nominum in Ctesiae praesertim eclogis, quam ante paullo postquam habuisti. En vero tibi pro summario Ctesiae Persicorum & hanc ab A. SCHOTTO seriem regiam.

REGVM PERSICORVM SERIES EX CTESIA.

Rex	Vxor	Liberi	regnavit	mortuus
I. CYRVS	Amytis	Cambyfes, & Tanyoxarces	annos xxx	ex vulnere in praelio accepto.
II. CAMBYSES	Roxane		annos xviii	casu ictus suomet cultello.
III. SPHENDADATES magus, alijs SMERDES			mensis vii	à vii coniuratis interfectus.
IV. DARIVS Hystaspae F.		Xerxes	annos xxxi	post xxx dierum morbum.
V. XERXES	Amistris	Dariæus, Hystaspes, Artaxerxes, Achæmenides, Artarius, Amytis, & Rhodogunc.	annos xxii alijs auctoribus	ab Artapano & Spamitre peremptus.
Artapanus Xerxa percussor ab alijs hic inseritur, & dicitur regnum tenuisse			mensis vii.	eadem morte, qua Artaxerxem statuerat è medio tollere.
VI. ARTAXERXES, Longimanus appellatus.	Damaspia	Xerxes solus legitimus: spurij xvii inter quos SECYNDIANVS & OCHVS postea in regnum successerunt.	annos xlii	morte naturali.
VII. XERXES alter			dies xlv	Secyndiani & Pharnaciae manu.
VIII. SECYNDIANVS, alijs SOGDIANVS			mens. vi. dies xxv.	in cinerem coniectus.
IX. OCHVS, qui & DARIÆVS, DARIVS Nothus alijs.	Paryfatis	Arfaces, Cyrus, Artostes, Oxendras, & alij xlii, qui cito vita abierunt. Amistris filia.	annos xxxv	ex morbo, Babylone.
X. ARSACES, idem mutato nomine ARTAXERXES, alijs Mnemon cognominatus.	Staterra			

aduersus hunc Cyrus frater consurgens in praelio occubuit. Reliqua huius dabit Plutarchus in Artaxerxe.